

21 ก.พ. 2538

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการตามที่เสนอของข้าราชการ
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด
ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง

ปริญญานิพนธ์

ของ

รัตติการ พจนสุวรรณ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

กันยายน 2537

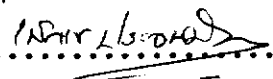
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(รศ.ดร.สุนทร จิตตบรรเทา)

..... กรรมการ

(ดร.เพ็ญแข ประจณปัจจนิก)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รศ.ดร.สุนทร จิตตบรรเทา)

..... กรรมการ

(ดร.เพ็ญแข ประจณปัจจนิก)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผศ.ดร.พิตร ทองชัน)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ ๒๙ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๗

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร. สุนทร โคตรบรรเทา ประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร. เห็นเช ประจักษ์จนิท กรรมการที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิศร ทองชื่น กรรมการสอบปากเปล่า ซึ่งได้สละเวลาให้คำแนะนำ ซื่อปรึกษา ตลอดจนให้ข้อคิดเห็นอย่างดียิ่ง ผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าฝ่ายศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในจังหวัดที่ทดลองใช้ เครื่องมือ และจังหวัดที่ได้ใช้ เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ตลอดจนผู้ที่กรุณาแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามให้จนครบตามจำนวน ทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ คุณธำรง อมโร ศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี ที่เป็นผู้ประสานงาน การเก็บรวบรวมข้อมูล นอกจากนั้นยังให้คำปรึกษา แนะนำ และให้กำลังใจที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นอย่างดี

คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแต่บิดา มารดา ครู และอาจารย์ ที่เป็นผู้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ ความสามารถ ทักษะวิชาการ และชี้แนะแนวทางในการศึกษาค้นคว้ามาโดยตลอด

รัตติกร มณฑารพ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	7
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	7
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท	12
ภารกิจและสายงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด	16
งานวิชาการ.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	34
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	150
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	151
การอภิปรายผล	157
ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ	167
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	168
บรรณานุกรม	169
ภาคผนวก	174
ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า	194

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและ ผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด จำแนกตามตัวแปร	43
2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษาออก โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการและด้านการ เรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง	47
3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษาออก โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการและด้าน การเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ.....	48
4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษาออก โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง..	49
5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษาออก โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง...	52
6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษาออก โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ..	55
7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษาออก โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ...	58

8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ.....	61
9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ.....	64
10	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ.....	67
11	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ.....	70
12	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง จำแนกตามตัวแปรด้านอายุ.....	73
13	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง จำแนกตามตัวแปรด้านอายุ.....	76

14	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์ศึกษาพิเศษโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ จำแนกตามตัวแปรด้านอายุ.....	79
15	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์ศึกษาพิเศษโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ จำแนกตามตัวแปรด้านอายุ.....	82
16	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์ศึกษาพิเศษโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง จำแนกตามตัวแปรด้านคุณวุฒิทางการศึกษา.....	85
17	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์ศึกษาพิเศษโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง จำแนกตามตัวแปรด้านคุณวุฒิทางการศึกษา.....	88
18	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์ศึกษาพิเศษโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ จำแนกตามตัวแปรด้านคุณวุฒิทางการศึกษา.....	91
19	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์ศึกษาพิเศษโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ จำแนกตามตัวแปรด้านคุณวุฒิทางการศึกษา.....	94

- 20 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา
โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ
ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง
จำแนกตามตัวแปรด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน..... 97
- 21 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา
โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ
ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง
จำแนกตามตัวแปรด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน..... 99
- 22 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา
โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ
ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ
จำแนกตามตัวแปรด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน..... 103
- 23 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา
โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ
ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ
จำแนกตามตัวแปรด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน..... 106
- 24 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา
โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ
ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง
จำแนกตามตัวแปรด้านที่ตั้งของจังหวัดอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันใดอันหนึ่ง..109
- 25 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา
โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ
ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง
จำแนกตามตัวแปรด้านที่ตั้งของจังหวัดอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันใดอันหนึ่ง..111

26	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ จำแนกตามตัวแปรด้านที่ตั้งของจังหวัดอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันเนื่องหนึ่ง. .115	
27	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ จำแนกตามตัวแปรด้านที่ตั้งของจังหวัดอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันเนื่องหนึ่ง. .118	
28	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง	121
29	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง.....	124
30	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ.....	127
31	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ.....	130
32	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด เกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทาง วิชาการที่ปฏิบัติจริง.....	133

33	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของผู้บริหารการศึกษารองจังหวัด เกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอน ที่ปฏิบัติจริง.....	136
34	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของผู้บริหารการศึกษารองจังหวัด เกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการ ที่ควรปฏิบัติ.....	139
35	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของผู้บริหารการศึกษารองจังหวัด เกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอน ที่ควรปฏิบัติ.....	141
36	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดและผู้บริหารการศึกษารองจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริง.....	145
37	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดและผู้บริหารการศึกษารองจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการที่ควรปฏิบัติ.....	147
38	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดและผู้บริหารการศึกษารองจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการ.....	148

บทที่ 1

บทนำ

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่จะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของประเทศ ในการจัดการศึกษามีองค์กรที่รับผิดชอบทั้งภาครัฐบาล และ เอกชน และทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษานอกระบบโรงเรียน แต่โดยที่องค์กร ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนยังสนองความต้องการของประชาชนได้ไม่เต็มที่ ทั้งนี้เพราะยังมีประชากรของประเทศอีกเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชากรที่อยู่ใน ชนบทซึ่งพลาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียน ได้แก่ ผู้ที่ไม่เคยเข้าเรียนเลย ผู้ที่ออก โรงเรียนกลางคันและผู้ที่มีพื้นฐานความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพอยู่บ้างแล้ว หรือไม่มีเลย แต่ต้องการหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อปรับปรุงอาชีพและหาทักษะใหม่ ๆ ให้ทันกับความก้าวหน้า ทางวิชาการ บุคคลเหล่านี้การศึกษาในระบบโรงเรียนช่วยเหลือได้น้อยมาก เพราะยังมีข้อ จำกัดในเรื่องเวลาและสถานที่ซึ่งต้องเรียนในวัยเรียน ในสถานศึกษาตามเวลาที่กำหนดไว้ใน ตารางสอนและต้องใช้เวลาในการผลิตแรงงานให้สังคม ผลตอบแทนช้า สร้างคนไม่ตรงกับที่สังคมต้องการ (พิพวดี ไชยงยศ. 2521 : 2)

ดังนั้น องค์กรที่รับผิดชอบงานการศึกษาออกโรงเรียนคือกรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียนซึ่งมีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญในระดับ จังหวัดและอำเภอ จึงเข้ามาเป็นบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนทั่วประเทศใน รูปแบบต่าง ๆ ให้แก่ประชากรผู้พลาดโอกาสทางการศึกษาในทุกๆระดับ ให้มีความรู้ ทักษะ พื้นฐานในการประกอบอาชีพ มีรายได้ มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ มีความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมอย่าง มีความสุข การดำเนินงานตามบทบาท อำนาจหน้าที่ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ดังกล่าว มีทั้งงานบริหาร ได้แก่ การดำเนินงานสารบรรณ การเงิน บัญชี พัสดุ ขบประมาณ การประชาสัมพันธ์ งานวิชาการ ได้แก่ การรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำแผนงานและโครงการ การนิเทศติดตามประเมินผล มาตรฐานการศึกษา การพัฒนากิจกรรม การศึกษาออกโรงเรียน การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ และการจัดทำทะเบียนวัดผลและมาตรฐานการศึกษา งานส่งเสริมการปฏิบัติการ ได้แก่ การจัดการศึกษาพื้นฐาน การจัดการศึกษาสายสามัญ การฝึกอบรมและส่งเสริมการศึกษายาอาชีพ หลักสูตรระยะสั้น การให้บริการข่าวสารข้อมูล การส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

ในการปฏิบัติทั้งงานบริหาร งานวิชาการและงานส่งเสริมการปฏิบัติการดังกล่าวแล้ว งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะการพัฒนาประเทศต้องอาศัยความก้าวหน้าทางวิชาการเพื่อก้าวมาพัฒนาประชากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในทุก ๆ ด้าน ในประเทศที่พัฒนาแล้วไม่เพียงแต่จะเจริญทางด้านวัตถุทางเศรษฐกิจหรือทางการเมืองอย่างเดียว แต่ต้องเป็นผู้นำทางความรู้ ความคิด ซึ่งจะต้องอาศัยความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการเป็นพื้นฐาน (พระเทพเวที. 2533 : 6)

งานวิชาการจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาทุกระดับ จะเห็นได้จากการที่รัฐได้จัดให้มีส่วนราชการขึ้นรับผิดชอบงานวิชาการของชาติ เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และกองแผนงานหรือกองวิชาการของกรมต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งเป็นเครื่องยืนยันให้เห็นว่างานวิชาการเป็นสิ่งสำคัญทางการศึกษาทุกระดับ นักการศึกษาหลายท่าน เช่น ภิญญ สาธ (2517 : 35) ได้ให้ความเห็นว่าการจัดการศึกษาทุกระดับ งานวิชาการนั้นเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะงานวิชาการจะช่วยเสริมหรือพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ความคิดของผู้เรียน สร้างพื้นฐานในการเลือกอาชีพ ตลอดจนพัฒนาอาชีพของผู้เรียนให้บังเกิดประโยชน์มากที่สุดเพื่อการดำรงชีพต่อไป และดาวเรือง รัตน์ (2518 : 19) ให้ความเห็นว่า งานวิชาการจะชี้ให้เห็นถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของหน่วยงานนั้น ผู้บริหารการศึกษาจึงต้องให้ความเอาใจใส่ในงานวิชาการเป็นพิเศษ เช่นเดียวกับ สุดใจ เหล่าสุนทร (2505 : 7) ได้กล่าวสนับสนุนว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของหน่วยงานทางการศึกษา

งานวิชาการจึงมีความสำคัญเป็นอันดับแรก สถาบันจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับฝ่ายวิชาการ ถ้าฝ่ายวิชาการอ่อน ฝ่ายอื่นก็จะอ่อนตาม

สำหรับงานวิชาการซึ่งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจะต้องปฏิบัตินั้น อาจจัดเป็นกลุ่มงานที่สำคัญได้ 2 กลุ่มงาน คือ งานบริการทางวิชาการ ได้แก่ การรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลสถิติ การจัดทำแผนงานและโครงการ การพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร การจัดกลุ่มสนใจ ที่อ่านหนังสือและแหล่งความรู้ ห้องสมุดประชาชน โสตทัศนศึกษาและนิทรรศการ งานการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดการศึกษาสายสามัญ การฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น การแนะแนวการศึกษา และอาชีพ การจัดหาทรัพยากรเป็นวัตถุดิบ มาตรฐานการศึกษาและการนิเทศติดตามและประเมินผล เป็นต้น ซึ่งถือว่างานต่าง ๆ เหล่านี้มีความสำคัญยิ่งเพราะการปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจะมีประสิทธิภาพได้จะต้องมีข้อมูลที่สมบูรณ์ ถูกต้อง มีการวางแผนอย่างเป็นระบบครอบคลุม มีการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง มีการวางรูปแบบพัฒนากิจกรรมให้ทันสมัย วิเคราะห์จัดทำเกณฑ์การจัดการศึกษาและระบบการวัดผลที่ดี จึงจะสามารถทำให้ทราบถึงปัจจุบันปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่นและทราบความก้าวหน้าของงานการศึกษานอกโรงเรียนในจังหวัด เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น และเพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษานอกโรงเรียนนำไปปรับปรุงให้เกิดประโยชน์สูงสุด

โดยที่ลักษณะงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด มีทั้งงานที่ปฏิบัติเองและประสานงานให้ส่วนราชการภาคีรัฐบาลและเอกชนเป็นผู้จัด เพื่อให้การศึกษานอกโรงเรียนมีเครือข่ายไปสู่ประชาชนอย่างกว้างขวาง ซึ่งจะเห็นได้ว่าการประสานการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขัง ทหารเกณฑ์ พระภิกษุสามเณรและกลุ่มคนอื่น ๆ ที่ไม่ได้รับการศึกษาในโรงเรียน โดยให้หน่วยงานต่าง ๆ เหล่านั้นเป็นผู้จัดและสนับสนุนด้านงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ โดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสนับสนุนด้านวิทยากร และให้คำปรึกษาด้านหลักสูตร แบบเรียน หากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมีข้อมูลที่สมบูรณ์ ชัดเจน มีการวางแผนการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศ แนะนำ ติดตามและประเมินผล

และกำหนดเกณฑ์มาตรฐานที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมในทุกรูปแบบแล้ว การจัดการศึกษาออกโรงเรียนก็จะมีคุณภาพเป็นไปตามนโยบาย แผนงาน โครงการของกระทรวงและกรม สหองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

การจัดกิจกรรมของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ซึ่งมีขอบข่ายของงานกว้างขวางครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัดด้วยการให้การศึกษาระดับ ทุกประเภทแก่ประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ที่ต้องการจะศึกษาทั้งสายสามัญและสายอาชีพ เป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต มีรูปแบบการจัดการศึกษาหลายรูปแบบเช่นนี้ นอกจากจะต้องใช้ข้อมูลการวางแผนอย่างเป็นระบบดังกล่าวแล้ว จะต้องใช้ทรัพยากรทั้งงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก แต่ทรัพยากรของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ซึ่งได้รับจัดสรรจากกรมและหรือกระทรวงมีจำกัด จึงจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรจากส่วนราชการ สถานศึกษา รัฐวิสาหกิจ ชุมชน สมาคม องค์กรเอกชนในท้องถิ่นทุกระดับ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พัฒนาการ แพทย์ประจำตำบล กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มสตรี ผู้นำเยาวชน และผู้ชำนาญการทางวิชาชีพต่าง ๆ เข้ามาช่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียนด้วย

ในบรรดาส่วนราชการ สถานศึกษาที่เข้าร่วมจัดการศึกษาออกโรงเรียนนั้นที่ถือว่ามีความสำคัญมาก ได้แก่ สถานศึกษาทุกสังกัด โดยเฉพาะสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด มีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นหน่วยจัดและสนับสนุนด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ครูผู้สอน และยังมีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของศึกษาธิการจังหวัด ในฐานะผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ให้คำแนะนำและประสานงานกับส่วนราชการอื่น ๆ และตัดสินใจแทนผู้ว่าราชการจังหวัดเกี่ยวกับงานในความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ดังนั้นศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดจึงมีความจำเป็นและมีบทบาทสำคัญที่จะต้องร่วมมือกับทุกส่วนราชการและท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับส่วนราชการที่มีความสำคัญต่องานของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด เพื่อขอให้สนับสนุนทรัพยากรในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียน

ดังนั้น งานวิชาการจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาออกโรงเรียนในจังหวัด ซึ่งจากการวิจัยของ ไพศาล นาคนิยม (2528 : 65 - 70) เรื่อง แนวโน้มเกี่ยวกับบทบาททางวิชาการของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดในภาคใต้ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย พบว่า แนวโน้มของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดจะลดปริมาณด้านการปฏิบัติการลง และจะเพิ่มบทบาททางวิชาการให้มากขึ้นและศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดจะต้องวางแผนให้สอดคล้องกับแผนของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้นด้วย

อย่างไรก็ตามในการปฏิบัติงานวิชาการที่เกี่ยวกับกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนที่ผ่านมาของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด จากการศึกษาเอกสารรายงานต่าง ๆ พบว่างานข้อมูลสถิติ มีความยุ่งยาก ซับซ้อน ขาดระบบ ขาดความสมบูรณ์ มีความล่าช้า ไม่สามารถรายงานต่อศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาค และกรมการศึกษาออกโรงเรียนตามกำหนด การตัดลอกข้อมูลผิดพลาด ไม่ตรงกัน การรับข้อมูลให้ทันสมัยทำได้ไม่สะดวก และขาดการประสานงานที่ดีในการนำข้อมูลไปใช้ (กรมการศึกษาออกโรงเรียน. 2530 : 12) ด้านการวางแผนและโครงการขาดประสิทธิภาพ เพราะข้อมูลไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถวางแผนให้ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนได้ นอกจากนั้น การประสานแผนกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด และระดับกรม การวางแผนและการนำแผนไปใช้ยังไม่ดีและคล่องตัว เพราะแต่ละหน่วยยึดกรอบและแนวทางของสังกัดมากเกินไป ส่วนการนิเทศติดตามและประเมินผล เนื่องจากมีเครือข่ายการเรียนรู้กว้างขวางไม่สามารถนิเทศติดตามได้ทั่วถึง ขาดเครื่องมือที่ดี ประการสำคัญคือเป็นการติดตามเร่งรัดงานของหน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน ซึ่งไม่ใช่หน่วยงานตรงของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดจึงทำได้ยาก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2532 : 185)

อนึ่ง จากการประเมินผลการจัดการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ของกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียน พบว่า แม้ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดจะมุ่งเน้นการจัดการศึกษาออกโรงเรียน และประสานให้หน่วยงานและส่วนราชการต่าง ๆ ร่วมมือในการจัดการศึกษาออกโรงเรียนใน

ทุกรูปแบบแล้ว ประชาชนก็ยังไม่ได้รับการศึกษาตลอดชีวิต ผู้พลาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียน และผู้ต้องการทางการศึกษายังไม่ได้รับการอย่างเพียงพอ ทั้งด้านความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย เนื่องจากเยาวชนและประชาชนกระจายอยู่ทั่วไป และยังมีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพการเรียนการสอนยังไม่ดีพอ นักศึกษามีเวลาเรียนจำกัด ครุมีการะการสอนในระบบ ขาดการสนับสนุนในเรื่องอุปกรณ์ สถานที่ ด้านงบประมาณไม่เพียงพอ ต้องเก็บค่าบำรุงการศึกษาสมทบ ทำให้นักศึกษาบางส่วนเข้าเรียนไม่ได้ ปัญหาการสอบเทียบ การเปิดโอกาสให้นักเรียนในระบบใบสอบเทียบได้ ก่อให้เกิดปัญหาทั้งนักเรียนในระบบและนอกระบบ และยังเป็นปัญหาต่อเพื่อนร่วมงานวิทยาลัย ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะและวิชาชีพยังมีข้อจำกัด ขาดข้อมูลที่จำเป็นสำหรับวางแผนตามความต้องการของตลาดแรงงาน หลักสูตรยังไม่สามารถปรับให้ทันต่อเหตุการณ์ และความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตหรือโอกาสในการประกอบอาชีพใหม่ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2532 : 185 - 186) นอกจากนี้ก็กล่าวมาแล้ว โครงการการพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนด้านทักษะและวิชาชีพ ยิ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2521 : 75)

จากความสำเร็จทางด้านวิชาการของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และจากปัญหาดังกล่าวมาแล้ว ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงสนใจที่จะศึกษาบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการตามทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลางว่าได้ปฏิบัติงานตามบทบาทด้านวิชาการที่กรมกำหนดแต่ละงานมากน้อยเพียงใด และมีความมุ่งหวังบทบาทด้านวิชาการของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอย่างไร ทั้งนี้เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้นี้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงงานวิชาการและกระบวนการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด เกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง

ความสำเร็จของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนางานของกรมการศึกษานอกโรงเรียนให้เกิดประโยชน์ยิ่งขึ้น
2. ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่จะนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดให้เหมาะสม คล่องตัว และสอดคล้องกับภารกิจและความต้องการของกรมการศึกษานอกโรงเรียน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต่อไป
3. ได้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการที่จะนำไปปรับปรุงและพัฒนางานการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขต การศึกษาค้นคว้านี้มุ่งศึกษาบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดด้านวิชาการซึ่งมีขอบข่ายครอบคลุมงานด้านวิชาการที่สำคัญ 2 ด้าน คือ ด้านบริการทางวิชาการและด้านการเรียนการสอน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาค้นคว้านี้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง 17 จังหวัด ประกอบด้วย

2.1 ข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ได้แก่

2.1.1 ผู้อำนวยการ จำนวน 17 คน

2.1.2 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 17 คน

2.1.3 หัวหน้าฝ่าย 4 ฝ่าย ฝ่ายละ 1 คน จำนวน 68 คน

2.2 ผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ได้แก่

2.2.1 ศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 17 คน

2.2.2 ผู้อำนวยการการประมณศึกษาจังหวัด จำนวน 17 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา 136 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ตำแหน่ง

1) ผู้อำนวยการ

2) ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

3) หัวหน้าฝ่าย

4) ศึกษาธิการจังหวัด

5) ผู้อำนวยการการประมณศึกษาจังหวัด

3.1.2 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

3.1.3 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 35 ปี
- 2) 35 - 45 ปี
- 3) 45 ปีขึ้นไป

3.1.4 คุณวุฒิทางการศึกษา

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
- 2) ปริญญาตรี
- 3) ปริญญาโทขึ้นไป

3.1.5 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน

- 1) ต่ำกว่า 5 ปี
- 2) 5 - 10 ปี
- 3) 10 ปีขึ้นไป

3.1.6 ที่ตั้งของจังหวัดอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันดามันหนึ่ง

- 1) อยู่
- 2) ไม่อยู่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทัศนคติของข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน

จังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด
ด้านวิชาการในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง ทั้ง 2 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านบริการทางวิชาการ

3.2.2 ด้านการเรียนการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทบาท หมายถึง การปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในกลุ่มงานวิชาการและกลุ่มงานปฏิบัติการ ตามโครงสร้างสายงานที่แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มงาน โดยเลือกเฉพาะที่เป็นงานหลักของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ

1.1 ด้านบริการทางวิชาการ ได้แก่ การรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลสถิติ การจัดทำแผนงานและโครงการ การพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร การพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนด้านการจัดกลุ่มสนใจ ที่อ่านหนังสือและแหล่งความรู้ ห้องสมุดประชาชน โสตทัศนศึกษาและนิทรรศการ

1.2 ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดการศึกษาสายสามัญ การฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ การจัดทำทะเบียนวัดผลและมาตรฐานการศึกษา การนิเทศติดตามและประเมินผล

2. บทบาทที่ปฏิบัติจริง หมายถึง การปฏิบัติตามบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการ 2 ด้าน คือ ด้านบริการทางวิชาการ และด้านการเรียนการสอนตามความเป็นจริงที่ปฏิบัติในปัจจุบัน

3. บทบาทที่ควรปฏิบัติ หมายถึง การปฏิบัติตามบทบาทในด้านวิชาการ 2 ด้าน คือ ด้านบริการทางวิชาการ และด้านการเรียนการสอน ซึ่งข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด คาดหวังว่าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดควรปฏิบัติ

4. ทัศนะ หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานทั้งทางบวกและทางลบในงานวิชาการ 2 ด้าน ของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้

4.1 ข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ได้แก่ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในปัจจุบัน และใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย

4.1.1 ผู้อำนวยการ หมายถึง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด และบังคับบัญชาข้าราชการในศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดนั้น ๆ

4.1.2 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หมายถึง ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดฝ่ายวิชาการ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากกรรมการศึกษาออกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด และเป็นผู้ที่ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือในการบริหารงานของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ตามโครงสร้างการแบ่งงานในฝ่ายวิชาการ

4.1.3 หัวหน้าฝ่าย หมายถึง ข้าราชการซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและกรรมการศึกษาออกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ให้ทำหน้าที่รับผิดชอบงานในฐานะหัวหน้าฝ่าย 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายแผนงานและโครงการ ฝ่ายติดตามและประเมินผล ฝ่ายพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน และฝ่ายทะเบียนและวัดผลการศึกษา

4.2 ผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ได้แก่ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในปัจจุบัน และใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย

4.2.1 ศึกษาธิการจังหวัด หมายถึง ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษาธิการจังหวัดจากสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ

4.2.2 ผู้อำนวยการการประมณศึกษาจังหวัด หมายถึง ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประมณศึกษาจังหวัด จากสำนักงานคณะกรรมการการประมณศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

5. ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง หมายถึง ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อบริการที่เป็นสถานศึกษาในราชการบริหารส่วนกลางแต่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคและควบคุมดูแล ให้คำปรึกษาแก่ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ได้แก่ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด 17 จังหวัด คือ กาญจนบุรี ชัยนาท นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี ประจวบคีรีขันธ์ พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี ราชบุรี ลพบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง และอุทัยธานี

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ขอนำเสนอคือ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท การกิจและสายงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด งานวิชาการได้แก่ ความหมายและขอบข่ายของงานวิชาการ งานการเรียนการสอน งานบริการทางวิชาการ และงานวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และบทบาทด้านวิชาการดังต่อไปนี้คือ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

1. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท บทบาทเป็นเรื่องของพฤติกรรมและหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่า เมื่อบุคคลและหน่วยงานถูกกำหนดให้ดำรงตำแหน่ง หรือมีหน้าที่อย่างใด ก็ควรแสดงพฤติกรรมให้ตรงกับหน้าที่และความรับผิดชอบนั้น คำว่า "บทบาท" มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ภิญญ สาธ (2516 : 304) ได้ให้ความหมายของบทบาทว่า หมายถึงความมุ่งหวังที่บุคคลอื่นคาดหวังว่าบุคคลในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งควรกระทำ หรือแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ดังนั้นบทบาทจึงเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งทางสังคมและพฤติกรรมอันเป็นที่คาดหวัง เช่นเดียวกับ บทานี วิถีวัฒนา (2523 : 67) ได้ให้ความหมายของบทบาทเป็นสองความหมายคือ ในความหมายแรกพิจารณาในด้านโครงสร้างของสังคม บทบาทจะหมายถึงตำแหน่งทางสังคมซึ่งมีชื่อเรียกต่างกันในการแสดงลักษณะ โดยคุณสมบัติและกิจกรรมของบุคคลที่ครองตำแหน่งนั้น อีกความหมายหนึ่งหมายถึงการแสดงบทบาทหรือการกระทำต่อกันหรือการปะทะสังสรรค์กันทางสังคม บทบาทนี้จะมีผลต่อเนื่องมาจากการกระทำอย่างมีแบบแผน โดยผ่านการเรียนรู้มาก่อนว่าในสถานการณ์เช่นใดควรประพฤติปฏิบัติเช่นใด

นอกจากนี้ อานนท์ อาภาภิรม (2525 : 54) กล่าวถึงเรื่องบทบาทว่า เมื่อบุคคลดำรงตำแหน่งในสังคมหรือกลุ่มคน บุคคลนั้นย่อมต้องการบทบาทตามตำแหน่งนั้น ๆ เฉพาะ ฉะนั้นโดยปกติวิสัยแล้วสถานภาพและบทบาทจึงเป็นสิ่งที่ควบคู่กันไป อย่างไรก็ตาม บทบาทหรือการปฏิบัติหน้าที่ย่อมขึ้นอยู่กับบุคคลที่ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ เพราะฉะนั้นบทบาทจึงเป็นรูปแบบที่เคลื่อนไหวหรือรูปแบบพฤติกรรมของตำแหน่ง ส่วนทางด้าน มงคล ศิริไพวรรธ (2532 : 1) กล่าวว่า "บทบาท" เป็นการแสดงออกในการปฏิบัติงานของบุคคลตามหน้าที่และความรับผิดชอบในตำแหน่งนั้น พฤติกรรมที่แสดงออกนั้นจะเป็นผลกระทบมาจากระดับความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ เจตคติ พื้นฐานความเชื่อ ค่านิยม และความต้องการส่วนตัว เป็นต้น โดยจะผสมผสานกับหน้าที่ความรับผิดชอบที่กำหนดให้ปฏิบัติในตำแหน่งตามภารกิจ

ฮอยล์ (Hoyle. 1969 : 39) ได้กล่าวไว้ว่า "บทบาท" มาจากคำเต็มว่า "บทบาททางสังคม" ซึ่งหมายถึงแบบแผนพฤติกรรมที่เหมือนกันของบุคคลที่ดำรงตำแหน่งเดียวกันหรืออยู่ในสังคมเดียวกัน และรวมตลอดถึงแบบพฤติกรรมที่ผูกพันหรือขึ้นอยู่กับความคาดหวังของสมาชิกอื่น ๆ ในสังคมด้วย นอกจากนี้ แมคโดแนล และสเซลเลนเบิร์ก (McDonal and Schellenberg. 1971 : 4) กล่าวถึงบทบาทในเชิงพฤติกรรมทางสังคมว่า บทบาทหมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและพฤติกรรมซึ่งสมาชิกในสังคมคาดหวังจะให้บุคคลนั้นประพฤติ และกู๊ด (Good. 1973 : 502) อธิบายความหมายของบทบาทไว้ 2 ลักษณะด้วยกันคือ ลักษณะที่แสดงออกของบุคคลภายในกลุ่ม และลักษณะที่เป็นรูปแบบของพฤติกรรมที่คาดหวังตามตำแหน่งหน้าที่หรือการแสดงออกของแต่ละบุคคลตามความคาดหวังของสังคม

จากที่กล่าวมาแล้วพอจะสรุปได้ว่า "บทบาท" คือ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นตามเงื่อนไขและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่ต้องการหาเมื่อดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง และมี ความหมายรวมถึงความคิดเห็นของบุคคลที่เข้ามาดำรงตำแหน่งเองที่จะคิดและหาเมื่อตนดำรงตำแหน่งนั้น ๆ และนอกจากนี้ บทบาทยังเป็นแบบแผนพฤติกรรมที่เป็นไปตามความคาดหวังของบุคคลอื่น ๆ และจะแสดงพฤติกรรมไปตามที่คาดว่าผู้อื่นต้องการให้ตนกระทำอะไร อย่างไร ในฐานะที่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ดังที่ ทิตยา สุวรรณขอ (2510 : 9 - 10) ได้สรุปลักษณะของบทบาทไว้ 2 ประการ คือ

1) บทบาทอุดมคติ คือ บทบาทของผู้ดำรงตำแหน่งทางสังคมควรปฏิบัติ บทบาทอุดมคติกำหนดโดยการอบรม คำแนะนำ สั่งสอน หน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย

2) บทบาทที่ปฏิบัติจริง คือ บทบาทของผู้ดำรงตำแหน่งทางสังคมจะต้องปฏิบัติ บทบาทที่ปฏิบัติจริงนี้กำหนดโดย ผู้ดำรงตำแหน่งทางสังคมนำเอาบทบาทอุดมคติไปแปลเพื่อปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่นั้น บทบาทที่ปฏิบัติจริงจะใกล้เคียงหรือแตกต่างจากบทบาทอุดมคติมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความสามารถในการแปลความหมายบทบาทอุดมคติและสภาพแวดล้อม

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท ความเชื่อพื้นฐานหรือแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีบทบาทในทางสังคมวิทยาและจิตวิทยาสังคมนั้น ทศนา บุญทอง (2524 : 95) ได้ให้แนวคิดในเรื่องของมโนทัศน์ของทฤษฎีบทบาทว่า บทบาทหน้าที่ตามตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งนั้นได้ถูกคาดหวังจากสังคมรอบด้าน เช่นจากผู้อยู่ในตำแหน่งอื่น ๆ รอบตัว (ผู้ร่วมงาน) รวมทั้งตัวเราเองด้วย ซึ่งแหล่งนี้เกิดจากกระบวนการซึ่งเรียกว่า "กระบวนการทางสังคม" (Socialization) ถ้าความคาดหวังจากทุกฝ่ายไม่ตรงกัน และผู้ดำรงตำแหน่งอยู่ในบทบาทไม่สามารถปรับให้มีความพอดีก็จะเกิดปัญหาต่อต้าน ขัดแย้งในบทบาทหรือความล้มเหลวในบทบาทได้ และผลที่ตามมาคือ ความล้มเหลวของงาน ดังนั้นการแสดงบทบาทของบุคคลตามตำแหน่งหน้าที่จะเป็นไปได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างและที่สำคัญ ได้แก่ ความเข้าใจในบทบาทที่ต้องแสดง ประสบการณ์ของผู้ที่ต้องแสดงบทบาท และบุคลิกของผู้แสดงบทบาทนั้น

ทฤษฎีพฤติกรรมทางสังคมมีนักวิชาการหลายท่านได้คิดค้นและนำมาใช้ในหลายรูปแบบ แต่ทิวเคเรวท์ถึงบทบาทของผู้บริหารได้ใกล้เคียงที่สุดได้แก่ ทฤษฎีพฤติกรรมสังคมของ เกทเซลส์ และกูบา (Getzel and Guba. 1957 : 65) ซึ่งได้จำแนกสังคมออกเป็นฝ่ายสถาบันและฝ่ายบุคคล เรียกว่า "ระบบสังคม" ดังนี้คือ

1. ฝ่ายสถาบัน ประกอบด้วยสถาบันต่าง ๆ ของสังคม เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันการปกครอง เป็นต้น สังคมจะมอบบทบาทหรือหน้าที่ให้แก่แต่ละสถาบันนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ ดังนั้นเพื่อให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่สังคมมุ่งหวัง หรือคาดหวัง แต่ละสถาบันจึงต้องกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย ระเบียบ

กฎเกณฑ์ และผลประโยชน์เพื่อให้บุคคลนำไปปฏิบัติ ดังนั้นผู้บริหารที่ยึดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย นโยบาย และระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคมโดยมุ่งให้บุคคลปฏิบัติเพื่อให้สำเร็จตาม วัตถุประสงค์ของงานและให้ได้ผลงานมากที่สุด แม้ว่าจะเป็นการฝืนใจผู้ปฏิบัติก็ตาม ผู้บริหาร ลักษณะนี้ตามสถาบันมิตีของ เกทเชลส์และกูบา เรียกว่า "ผู้บริหารที่ยึดสถาบันเป็นหลัก" หรือธรรมาธิษฐาน

2. ฝ่ายบุคคล ได้แก่ บุคคลผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือสถาบันซึ่งแต่ละคนมีบุคลิกภาพ และมีความต้องการไม่เหมือนกัน ผู้บริหารที่มุ่งครองใจคนยิ่งกว่าครองงาน หรือเป็นประเภท ที่เอาใจผู้ปฏิบัติงานมากกว่าระเบียบกฎเกณฑ์ของงาน ผู้บริหารประเภทนี้พิเศษบุคลาธิษฐานของ เกทเชลส์และกูบา เรียกว่า "ผู้บริหารที่ยึดบุคคลเป็นหลัก" หรือบุคลาธิษฐาน

ในระบบสังคม นอกจากจะมีสถาบันสังคมและมีบุคคลผู้ปฏิบัติงานแล้ว ยังมีวัฒนธรรม ธรรมเนียม และค่านิยม สิ่งดังกล่าวเหล่านี้จะเป็นกรอบอันสำคัญที่มีผลต่อบทบาทของสถาบัน และสังคม นักบริหารที่มีประสิทธิภาพนั้นคือ ผู้ที่มององค์การเป็นระบบ ให้ความสำคัญแก่ทั้ง สถาบันและบุคลากรพอเหมาะ พอควรเสมอกัน พยายามให้ความสำคัญของบุคคลตรงกับ ความต้องการ (วัตถุประสงค์) ของสังคม

จะเห็นว่าบุคคลหนึ่งอาจจะแสดงบทบาทหลายบทบาทในเวลาเดียวกันได้ โดยมีข้อที่ น่าสังเกตว่า สังคมยังซับซ้อนมากขึ้นบทบาทก็ยิ่งแตกต่างออกไปเท่านั้น ซึ่งในเรื่องนี้ เกทเชล (Getzel. 1969 : 153) ให้ความเห็นว่าบทบาทหนึ่ง ๆ จะมีข้อตกลงและความรับผิดชอบ หลายอย่างที่กำหนดไว้อย่างแน่นอน เมื่อบุคคลเข้าประจำบทบาทโดยมีข้อตกลงและความรับผิดชอบต่าง ๆ กำกับด้วยเราเรียกว่า เขากำลังกรงขามบทบาท การที่บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของตนในฐานะที่อยู่ในตำแหน่งนั้น ๆ ย่อมจะเป็นผลดีอย่างยิ่ง เพราะการที่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของตนนั้น จะเป็นทางช่วยให้ บุคคลนั้นปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ตามที่ตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานนั้นคาดหวังไว้ ซึ่ง จะเป็นผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้าแก่งานในหน้าที่ของตนเองและสังคมต่อไปอีกด้วย

ภารกิจและสายงานของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด

ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดเป็นสถานศึกษาในราชการบริหารส่วนกลาง มีหน่วยงานตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค และจัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ สหรับบทบาท อำนาจหน้าที่และโครงสร้างการบริหารงาน เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน พ.ศ.2531 โดยกำหนดภารกิจ ลักษณะและรูปแบบการจัดการศึกษานอกโรงเรียนในระดับสถานศึกษา หน้าที่ความรับผิดชอบ และบทบาทโครงสร้างการบริหารงาน ดังต่อไปนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2533 : 35 - 43)

1. ภารกิจของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด มีภารกิจ ลักษณะและรูปแบบการดำเนินการคือ กำหนดรูปแบบการจัดการศึกษา เกี่ยวกับกลุ่มสนใจ และกิจกรรมในชุมชนหรือท้องถิ่น การศึกษาผู้ใหญ่แบบเปิดเสรีสายสามัญ และสายอาชีพ การให้บริการข่าวสารข้อมูล การศึกษาทางวิทยุ โทรทัศน์ ไปรษณีย์ และวัสดุทัศนูปกรณ์ การบริการเพื่อการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา และเทคโนโลยีชนบท และการศึกษาในลักษณะหรือรูปแบบอื่นใดที่เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน

ในด้านหน้าที่ความรับผิดชอบนั้น มีหน้าที่ความรับผิดชอบงานตามลักษณะและรูปแบบที่กำหนดโดยดำเนินการบริหารการศึกษานอกโรงเรียนทุกรูปแบบ จัดทำแผนและโครงการ ปฏิบัติงานสำรวจ ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน ให้ความร่วมมือ อุดหนุนและให้บริการ การศึกษา ควบคุม ดูแล ตรวจสอบ นิเทศติดตามและรายงานผล ประเมินมาตรฐาน วัดผล ประเมินผล และออกหลักฐานการศึกษา ดำเนินการเกี่ยวกับห้องสมุด ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและตำบล การศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ ฝึกอบรม ประชุม ส่งมอบเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการดำเนินงานระดับชุมชนหรือท้องถิ่นหรือบุคคลอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ให้การศึกษา อบรมแก่ประชาชนที่อยู่นอกโรงเรียนและปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน โดยกำหนดเป็นงานและรายละเอียดของงานที่ปฏิบัติที่สำคัญไว้ดังนี้

1.1 งานบริหาร ได้แก่ การดำเนินงานสารบรรณ การประชาสัมพันธ์ งานบุคลากร ตลอดจนพัฒนาสวัสดิการ และกิจกรรมพิเศษ การรวบรวมเอกสาร ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องการเงิน ตรวจสอบหลักฐานและเบิกจ่ายเงินทุกประเภท จัดเก็บหลักฐานการเงิน จัดทำบัญชีการเงินให้เป็นปัจจุบัน เผยแพร่ระเบียบและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการเงินให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง การสนับสนุนและบริการทางด้านพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะให้กับฝ่ายต่าง ๆ ปฏิบัติงานด้วยความคล่องตัว เรียบร้อย รวดเร็ว ปลอดภัย ตามความต้องการ และให้เป็นไปตามระเบียบและแนวปฏิบัติของทางราชการ

1.2 งานวิชาการ ได้แก่ การจัดทำแผน โครงการดำเนินงานประจำปีและขอจัดตั้งงบประมาณประจำปี ควบคุมดูแลให้เกิดการปฏิบัติกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน พัฒนาข้อมูลให้เป็นระบบสารสนเทศ และรายงานผลการปฏิบัติงาน ปรับปรุงการดำเนินงานและจัดทำแผนปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ การนิเทศติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน กำหนดและรวบรวมเกณฑ์มาตรฐานกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ตลอดจนรับผิดชอบงานโครงการพิเศษหรือเฉพาะกิจอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติเป็นกรณีพิเศษ การพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนทุกรูปแบบ การพัฒนาศูนย์กลางและองค์กร ตลอดจนให้บริการแนะแนวการศึกษา นอกโรงเรียนแก่ประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการเกี่ยวกับงานทะเบียนการศึกษา สายสามัญ การศึกษาสายอาชีพและการวัดผลการศึกษาของนักศึกษาทุกระดับและทุกประเภทการเรียน

1.3 งานส่งเสริมการปฏิบัติการ ได้แก่ การดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกอาชีพ และเสริมความรู้ทางด้านงานอาชีพที่ทึ่อาศัยอยู่ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาอาชีพ การประสานงานและดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาต่อเนื่องที่เกี่ยวกับการสำรวจ รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ความต้องการของประชากรกลุ่มเป้าหมาย การดำเนินงานประสานงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนต่าง ๆ ทุกรูปแบบ ทั้งสายสามัญ และสายอาชีพ การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการให้บริการข่าวสารข้อมูล ตลอดจนส่งเสริมการอ่านทั้งภายในและภายนอกห้องสมุด ที่อ่านหนังสือและแหล่งความรู้ งานโสตทัศนศึกษา รวมทั้งเผยแพร่ความรู้ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่าง ๆ การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น และความต้องการของประชากรกลุ่มเป้าหมาย เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ตามโอกาสที่เหมาะสม เช่น

งานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ส่งเสริมศิลปและวัฒนธรรม นันทนาการกีฬาและลูกเสือ เป็นต้น และดำเนินการให้ความรู้ และเผยแพร่กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนแก่ประชาชนทางวิทยุ โทรทัศน์ หอกระจายข่าว และสื่อมวลชนอื่น ๆ

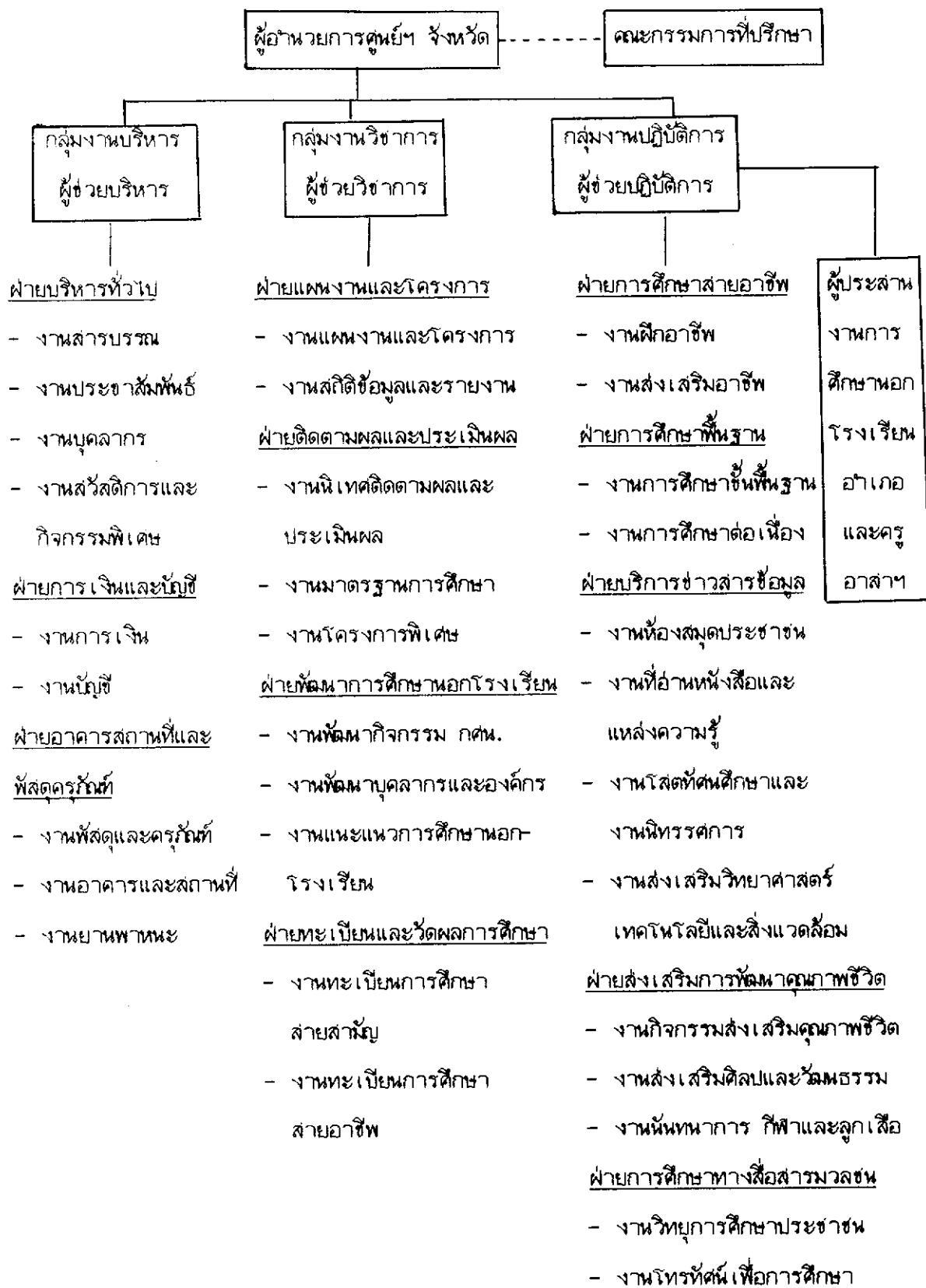
2. สายงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ภายใต้กรอบและรายละเอียดของงานดังกล่าวแล้ว เพื่อความคล่องตัวในการบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน ได้จัดแบ่งงานออกเป็น 3 สายงาน มีลักษณะงานและโครงสร้างดังนี้

2.1 สายบริหาร เป็นกลุ่มงานสำคัญเกี่ยวกับการบริหารได้แก่ งานสารบรรณ งานธุรการทั่วไป งานการเงิน บัญชี พัสดุ อาคารสถานที่ งานประชาสัมพันธ์ งานบุคลากร และงานสวัสดิการ

2.2 สายแผนงานและวิชาการ กลุ่มงานในสายนี้เป็นงานที่มีลักษณะบริการทางวิชาการ ได้แก่ งานจัดทำแผนงานโครงการ งานนิเทศ ติดตามและประเมินผล งานเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติ งานจัดทำทะเบียนนักศึกษา งานวัดผลการศึกษา งานมาตรฐานการศึกษา งานพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน งานพัฒนาบุคลากร และงานโครงการพิเศษ

2.3 สายส่งเสริมและปฏิบัติการ กลุ่มงานในสายนี้เป็นงานที่มีลักษณะงานวิชาการที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ได้แก่ งานจัดการศึกษาสายสามัญ งานห้องสมุดประชาชน จังหวัด งานจัดกิจกรรมโสตทัศนศึกษา งานศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี งานศึกษาด้านควาผลิต พัฒนาบริการทางวิชาการ ให้การแนะแนว และส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานให้แก่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ

จากงาน รายละเอียดของงาน และสายงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดดังกล่าวข้างต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมีโครงสร้างการแบ่งสายงานเพื่อสะดวกในการบริหาร ปรากฏตามภาพประกอบดังนี้

ภาพประกอบ โครงสร้างสายงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2530 : 13)

งานวิชาการ

1. ความหมายและขอบข่ายของงานวิชาการ มีผู้ให้ความหมายและขอบข่ายของงานวิชาการไว้ดังนี้

เอกวิทย์ ณ กลาง (2516 : 113) ให้ความเห็นว่า งานวิชาการนั้นควรจะรวม การฝึกอบรมครูประจำการ การจัดครูเข้าสอน การจัดชั้นเรียน การวัดผลการศึกษา การค้นคว้าวิจัย การประมวลสถิติข้อมูล การทดลองทางการศึกษา การจัดทำแบบเรียน การทำ และการใช้คู่มือ การสาธิตแบบอย่างและวิธีการอันพึงประสงค์ การเผยแพร่ความรู้ การปรับปรุงการเรียนการสอน การประเมินมาตรฐานโรงเรียน และการนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงโรงเรียน และในปีเดียวกัน ก่อ สวัสดิพานิชย์ (2516 : 20) ได้ให้แนวคิดที่ว่า งานวิชาการในโรงเรียนจะก้าวหน้า ถ้าส่งเสริมให้ครูก้าวหน้าทางวิชาชีพให้การทำงานในหน้าที่ของครูดีขึ้น ช่วยเหลือในเรื่องวัสดุข่าวสาร เรื่องราวที่เป็นความรู้พิมพ์เป็นเอกสารเผยแพร่แก่ครู

จากความหมายและขอบข่ายของงานวิชาการ สามารถแบ่งงานวิชาการของศูนย์ การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอย่างกว้าง ๆ ออกเป็น 2 งาน คือ งานการเรียนการสอน และงานบริการทางวิชาการ โดยมีรายละเอียดของงานดังต่อไปนี้

1. งานการเรียนการสอน เป็นบทบาทที่สำคัญขององค์กรทางการศึกษาทุกองค์กร ซึ่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (ม.ป.ป. : 6) ได้ให้ความหมายว่า งานการเรียนการสอน ได้แก่กิจกรรมหรือมวลประสบการณ์ที่หน่วยงานทางการศึกษาจัดขึ้นในลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับหลักสูตรรายวิชาและบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน คือ ได้เป็นผู้ปฏิบัติและปฏิบัติตามขั้นตอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของบทเรียนนั้น ๆ การเรียนการสอนจึงเน้นตัวผู้เรียน

สำหรับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนั้นได้ดำเนินการในส่วนของงาน วิชาการด้านการเรียนการสอน โดยเป็นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ พื้นฐานในการดำรงชีวิต มุ่งให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ไขปัญหาเป็น มีเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และแสวงหาข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ประกอบการตัดสินใจใน

การดำเนินชีวิตประจำวัน กิจกรรมประเภทนี้มีหลายลักษณะ ตั้งแต่ขั้นเริ่มต้นของการอ่านออกเขียนได้ จนถึงระดับสูงสุด คือ การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ (เทียบเท่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6) ทั้งนี้เพื่อที่จะสนองความต้องการพื้นฐานของแต่ละบุคคลซึ่งไม่เหมือนกัน กิจกรรมประเภทนี้ได้แก่

1.1 การจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ เป็นกิจกรรมที่จัดให้กับประชาชนที่ด้อย พลาด และขาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียนตามปกติ ให้เขาเหล่านั้นมีโอกาสศึกษาหาความรู้สายสามัญเพิ่มเติมให้ทัดเทียมกับผู้อื่นตามอัธยาศัย และสามารถหาความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน หรือนำประกาศนียบัตรที่ได้รับไปใช้ ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา (ป.4 และ ป.6) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หลักสูตรที่ใช้สอนแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 หลักสูตรที่ใช้กับนักศึกษาเดิมที่เรียนอยู่ก่อนภาคเรียนที่ 1/2530 ใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับ 1 - 2 (ป.4) ระดับ 3 (ป.6) ระดับ 4 (ม.3) และระดับ 5 (ม.6) ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวนี้ใช้นักศึกษาเก่าจนกระทั่งปี พ.ศ.2534 จึงยกเลิกการใช้หลักสูตรนี้

ส่วนที่ 2 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2530 เป็นต้นไป กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) และปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเป็น 3 วิธีการเรียน คือ

1.1.1 วิธีการเรียนแบบชั้นเรียน (ชร.) เป็นวิธีการเรียนที่จัดให้กับประชาชนที่ไม่มีโอกาสเรียนในระบบปกติ ให้มีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในชั้นเรียนภาคค่ำ โดยใช้อาคารสถานที่ อุปกรณ์การสอนและบุคลากรของโรงเรียนในระบบปกติทั่วไป โดยกรมการศึกษานอกโรงเรียนควบคุมดูแล จัดสรรค่าใช้จ่ายให้กับครูผู้สอน ตลอดจนการนิเทศ ติดตามผล ควบคุมด้านวิทยากรและมาตรฐานการศึกษา

1.1.2 วิธีการเรียนทางไกล (ทก. หรือ วบน. เดิม) เป็นวิธีการเรียนที่ให้ผู้เรียนที่ไม่มีโอกาสเรียนในโรงเรียนภาคปกติและภาคค่ำ เพราะมีภูมิลาเนาทางไกล ให้มีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยวิธีนี้ผู้เรียนจะศึกษาค้นคว้าความรู้จากหนังสือ สื่อที่เป็นแบบเรียนได้ด้วยตนเอง รับฟังรายการวิทยุเสริมความรู้อยู่กับบ้าน หรือขณะที่ทำงานได้และหาโอกาสพบกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมกลุ่มกับครูประจำกลุ่มและเพื่อนนักศึกษาอื่น ๆ อาทิตย์ละหนึ่งครั้งไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง เมื่อศึกษาและทำกิจกรรมครบแล้วจะมีสิทธิ์สอบ หากสอบผ่านตามเงื่อนไขของหลักสูตรก็สามารถจบหลักสูตรแต่ละระดับได้

1.1.3 วิธีการเรียนด้วยตนเอง (ตอ.) เป็นวิธีการเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่ไม่มีโอกาสเรียนในโรงเรียนตามปกติ ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ให้ได้ความรู้และคุณสมบัติเพิ่มขึ้น ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ลงทะเบียนเรียนวิชาบังคับ วิชาเลือก และทำกิจกรรมให้ครบตามเกณฑ์ของหลักสูตรก็จะมีสิทธิ์สอบ และเมื่อสอบได้ครบตามหลักสูตรก็จะได้รับประกาศนียบัตรในระดับชั้นที่เรียนนั้น ๆ การจัดการศึกษาสายสามัญนี้ กรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นผู้กำหนดหลักสูตร ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการในเรื่องการหาผู้เรียน การเก็บเงินนักศึกษา การจัดสถานที่สอบ เป็นต้น

1.2 การให้ทักษะและวิชาชีพ การจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ได้ดำเนินการในรูปของกิจกรรม 2 ประเภท คือ

1.2.1 การสอนตามหลักสูตรระยะสั้นระหว่าง 30-300 ชั่วโมง
ภายในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และส่งหน่วยออกไปสอนตามชนบท วิชาที่สอนเป็นไปตามความต้องการของประชาชน เช่น ตัดเย็บเสื้อผ้า ซ่อมเครื่องยนต์ ช่างเสริมสวย เป็นต้น

1.2.2 การฝึกอบรมประชาชน เป็นการอบรมประชาชนในชนบทหรือวิทยาการของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับงานการศึกษานอกโรงเรียน และฝึกประชาชนให้รู้จักพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองให้ดีขึ้น เช่น การฝึกอบรมผู้ใหญ่ในชนบท การอบรมวิทยากรกลุ่มสนใจ เป็นต้น

1.3 การนิเทศการศึกษา เป็นบทบาทสำคัญทางวิชาการอีกประการหนึ่ง ที่จะช่วยงานวิชาการในสถานศึกษาทุกสังกัดประสบผลสำเร็จตามนโยบายและแผนงาน เพราะ ปัจจุบันจำนวนโรงเรียน ครู นักเรียนเพิ่มมากขึ้นจำเป็นต้องมีผู้ให้คำปรึกษา แนะนำทาง วิชาการอย่างสม่ำเสมอ ในส่วนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนั้นเป็นการนิเทศการ ศึกษาออกโรงเรียน ซึ่ง ทองอยู่ แก้วไทรยะ (2533 : 400) ได้ให้ความหมายและหลัก การนิเทศการศึกษานอกโรงเรียนไว้ดังนี้

การนิเทศการศึกษานอกโรงเรียนหมายถึง กระบวนการทำงาน ร่วมกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ตั้งแต่ผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานตลอดจน ประชาชน อาสาสมัครในพื้นที่ ในอันที่จะพัฒนาคุณภาพบุคลากรในหน่วยงานและสถานศึกษา ให้มี ขบวนการและกำลังใจ รู้จักใช้และวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ทันต่อเหตุการณ์และสถานการณ์เพื่อ นำมาใช้ในการคิดแก้ไขปัญหาและพัฒนางานด้วยความริเริ่มสร้างสรรค์ ให้มีประสิทธิภาพตรง ตามนโยบาย จุดหมาย แผนงานและหลักการที่กำหนดไว้

หลักการนิเทศการศึกษานอกโรงเรียน ประกอบด้วย

1.3.1 การนิเทศการศึกษานอกโรงเรียนจะต้องสัมพันธ์กับการ บริหาร ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่ โดย มีการทำงานเป็นขั้นตอนต่อเนื่อง และมีความเกี่ยวข้องปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ผลจากการ นิเทศจะต้องเป็นข้อมูลย้อนกลับในการนำมาประกอบการวินิจฉัยสั่งการ เพื่อพัฒนาของ หน่วยงานต่อไปให้เป็นวัฏจักรต่อเนื่อง

1.3.2 การนิเทศการศึกษานอกโรงเรียนต้องอิงพื้นฐานนโยบาย และปรัชญาองรับ งานการศึกษานอกโรงเรียนมีความหลากหลายแตกต่างกันทั้งรูปแบบ เนื้อหา สารระ นโยบาย และปรัชญาการศึกษานอกโรงเรียน การนิเทศการศึกษาจำเป็นต้องสอดคล้อง และสนองนโยบายของหน่วยงานนั้น ๆ

1.3.3 การนิเทศการศึกษานอกโรงเรียนจะต้องเป็นกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์ จะต้องเน้นกระบวนการศึกษาปัญหา วิเคราะห์ปัญหา เพื่อนำมาประกอบการ ตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่อไป

1.3.4 การนิเทศการศึกษานอกโรงเรียนต้องเน้นบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย มีลักษณะการทำงานเป็นทีม ใช้ภาวะผู้นำและพลังกลุ่มแทนอำนาจ เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จะต้องมีการยอมรับซึ่งกันและกัน เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตามโอกาสและสถานการณ์ที่เหมาะสม ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อผลงานร่วมกัน

1.3.5 การนิเทศการศึกษานอกโรงเรียนต้องส่งเสริมกระบวนการสร้างสรรค์ จะต้องเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็น ทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจ และเลือกวิธีแก้ปัญหาโดยอาศัยหลักการประชาธิปไตย

1.3.6 การนิเทศการศึกษานอกโรงเรียนต้องส่งเสริมความรู้ และสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้ ข่าวสารข้อมูล และเทคนิควิทยาการตลอดเวลาเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในความสามารถและสมรรถวิสัยของตน แล้วนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานต่อไป

1.3.7 การนิเทศการศึกษานอกโรงเรียนต้องช่วยสร้างขวัญและกำลังใจแก่คณะผู้ปฏิบัติงาน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีหลักการและแนวทางที่จะเผชิญกับปัญหาและความต้องการ สามารถให้ข้อมูลเสนอแนะในการแก้ปัญหาด้วยความเชื่อมั่น

1.3.8 การนิเทศการศึกษานอกโรงเรียนต้องเสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ก่อให้เกิดความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายจนถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมาย เป็นการส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ให้เกียรติ ให้โอกาสแก่ประชาชนที่จะได้มาร่วมในการคิด การวางแผนและการจัดการศึกษา

1.3.9 การนิเทศการศึกษานอกโรงเรียนจะต้องส่งเสริมเจตคติ และความเชื่อมั่นในแนวทางของการพึ่งพาตนเอง เน้นให้ผู้ปฏิบัติมีเจตคติที่ดีต่อการพึ่งพาตนเอง มีกระบวนการและเทคนิควิธีการในการทำงานที่เอื้อต่อการพึ่งพาตนเองให้เกิดเป็นแนวทางปฏิบัติแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่อไป อาจเป็นในลักษณะส่งเสริมให้รับประสบการณ์ตรง ส่งเสริมให้มีการศึกษาด้วยตนเอง หรือการป้อนข้อมูลย้อนกลับอย่างทันท่วงที เป็นต้น

1.4 การติดตามและประเมินผล เป็นกระบวนการบริหารที่มีความสำคัญในทุกหน่วยงาน และทั้งการศึกษาในโรงเรียนและการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่ง วิชัย ตันศิริ และสุขุม มูลเมือง (2527 : 206) ได้ให้ความหมายว่า

"การติดตาม" หมายถึง การกำกับ ควบคุม ตรวจสอบ ซึ่งเป็นการจัดปัจจัยกิจกรรม และผลที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินโครงการและเป็นกระบวนการต่อเนื่อง การติดตามมีวัตถุประสงค์ เพื่อพยายามหาข้อบกพร่อง ปัญหา และอุปสรรคได้ทันเวลาที่

"การประเมินผล" ประกอบด้วยกิจกรรมที่กว้างขวางและสลับซับซ้อนกว่าการติดตามผล และมักจะใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือใช้เทคนิคการวิจัยด้านสังคมศาสตร์ เพื่อหาข้อมูลที่เป็นจริงและเชื่อถือได้มาประกอบการพิจารณาและประเมินว่าโครงการดังกล่าวดีหรือไม่ดี โดยเปรียบเทียบกับแผนที่วางไว้

2. งานบริการทางวิชาการ จากระเบียบสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2522 ได้ให้ความหมายว่า การบริการทางวิชาการ คือ บริการให้คำปรึกษาการจัดวางระบบงาน การวิจัย และการฝึกอบรมในลักษณะที่เป็นโครงการแก่หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานธุรกิจเอกชน หน่วยงานระหว่างประเทศ นิติบุคคล หรือบุคคลต่าง ๆ และสิปปนนท์ เกตุทัต (2525 : 77 - 79) ได้ให้ความหมายของการบริการวิชาการแก่สังคมและการให้คำปรึกษาแนะแนวว่า เป็นการจัดทำโดยนักวิชาการ นักวิชาชีพ หรือกลุ่มนักวิชาการวิชาชีพ เพื่อช่วยผู้จัดการหรือองค์การซึ่งตนมิได้เป็นลูกจ้าง หรือพนักงานประจำ โดยการแนะนำหรือให้คำปรึกษาอย่างเป็นอิสระ ในเรื่องการบริหาร ระบบ การจัดการ การดำเนินการปัญหา และแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย นโยบาย กลวิธี เทคนิควิธีการบริหาร การจัดองค์การและการปฏิบัติการขององค์การนั้น ๆ และในกรณีที่จำเป็นก็ช่วยจัดอบรมและช่วยแก้ไขการปฏิบัติการตามที่ได้เสนอแก้ไขด้วย

ดังนั้น งานบริการทางวิชาการของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จึงเป็นการบริการให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลืองานด้านวิชาการทุกด้านให้กับผู้สนใจ และเกี่ยวข้องกับการศึกษานอกโรงเรียนและบุคคลทั่วไป ซึ่งได้แก่

2.1 การวางแผน เป็นกระบวนการสำคัญอันดับแรกในการบริหารงาน และการปฏิบัติงาน ซึ่งการวางแผนการศึกษานอกโรงเรียนนั้น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

(2533 : 203 - 205) กล่าวว่า การศึกษานอกโรงเรียนเป็นงานที่จัดขึ้นโดยหน่วยงานต่าง ๆ หลายหน่วยงาน การวางแผนจึงควรทำให้ครอบคลุมหน่วยงานอื่น ๆ และจะต้องสามารถควบคุมให้เป็นไปตามนโยบายและแผนที่กำหนด การวางแผนการศึกษานอกโรงเรียนควรคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นหลัก เพราะการศึกษานอกโรงเรียนมีรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษาแตกต่างจากการศึกษาในโรงเรียน การวางแผนการศึกษานอกโรงเรียนในปัจจุบันมีหลักการวางแผนดังนี้

2.1.1 การประสานงาน งานการศึกษานอกโรงเรียนมีหน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการมากมายบางงานมีลักษณะคล้ายคลึงกันจึงควรมีการประสานงานกันเพื่อป้องกันมิให้เกิดการซ้ำซ้อนในกลุ่มเป้าหมายเดียวกันและในพื้นที่เดียวกัน นอกจากนี้จะต้องอาศัยทรัพยากรซึ่งมีอยู่นอกหน่วยงานของผู้จัดและผู้รับผิดชอบเป็นส่วนใหญ่ เช่น ต้องอาศัยสถานที่ บุคลากร อุปกรณ์ของสถานศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งของรัฐและเอกชน

2.1.2 การประหยัด ค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน บางส่วนสามารถประหยัดได้ เช่น สถานที่เรียนบางแห่งไม่จำเป็นต้องมีอาคารเรียนและครุภัณฑ์เป็นของตนเองหรือไม่จำเป็นต้องมีบุคลากรฝ่ายสอนเป็นของตนเอง แต่สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่แล้วให้เป็นประโยชน์

2.1.3 การยืดหยุ่น การวางแผนโดยให้ผู้ปฏิบัติงานหรือท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการย่อมเป็นวิธีที่ดีที่สุด ทำให้แผนจากส่วนกลางยืดหยุ่นสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ เช่น การสอนวิชาชีพ ผู้สอนอาจสำรวจความต้องการของผู้เรียนได้ใหม่โดยสำรวจอย่างละเอียดถึงการนำทักษะไปใช้ และเนื้อหาทักษะอาจปรับให้ลดน้อยลง เน้นเฉพาะบางสิ่งที่ผู้เรียนในท้องถิ่นต้องการหรืออาจจะขยายออกไปได้

2.1.4 การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจ สังคมและการพัฒนาอื่น ๆ แผนการศึกษานอกโรงเรียนจำเป็นต้องจัดให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนแผนพัฒนาในสาขาอื่น ๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่เดียวกันด้วย

2.1.5 การติดต่อสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายคือประชากรผู้เป็นเป้าหมายในการให้บริการการศึกษานอกโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาและต้องการการพัฒนาหลาย ๆ ด้าน ผู้วางแผนจึงควรหาข้อมูลให้ถี่ถ้วน

ชัดเจนทั้งในระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น

2.1.6 การศึกษาปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย การวางแผนการศึกษานอกโรงเรียนในขั้นปฏิบัติจำเป็นต้องมีการศึกษาปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน ซึ่งความต้องการดังกล่าวจะต้องเป็นความจริงอย่างแน่นอน โดยยึดถือเกณฑ์ความจำเป็นในการดำรงชีวิตโดยปกติของมนุษย์ เช่น ความจำเป็นที่จะต้องมีชีวิตอยู่ 4 ประการ เป็นความจำเป็นที่เราารู้สึกได้เป็นต้น

2.2 การพัฒนาบุคลากร บทบาทด้านนี้ วัฒนา สุตรสุวรรณ (ม.ป.ป.: 51) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากรว่า หมายถึงกรรมวิธีอันหนึ่งที่จะเพิ่มพูนสมรรถภาพในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน เช่นเดียวกันกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2522 : 27) ที่ได้ให้แนวคิดการพัฒนาบุคลากรว่า หมายถึงกรรมวิธีต่าง ๆ ที่มุ่งจะเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการรับผิดชอบได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีความมุ่งหมายที่จะพัฒนาทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปในทางที่ดี ให้มีกำลังใจ รักงานและให้มีความคิดที่จะหาทางปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2522 : 177 - 184) ได้กำหนดประเภทกิจกรรมในการพัฒนาบุคลากรไว้ 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

2.2.1 กิจกรรมพัฒนาบุคลากรในขณะทำงาน (On the Job Training and Development Activities) เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นในขณะทำงานในสถานที่ทำงาน แหล่งความรู้มักจะเป็นผู้บังคับบัญชาหรือผู้อยู่ในหน่วยงานนั้น ซึ่งได้แก่ การสอนงาน การสับเปลี่ยนหมุนเวียน การให้ทดลองงานหรือการมอบหมายให้ทำการแทน บางเรื่อง การให้รักษาการแทน การให้เรียนงานหรือการมอบให้เป็นผู้ช่วยในบางเรื่อง ที่ตรงกับความสนใจ การตั้งเป็นคณะทำงานหรือคณะกรรมการ และการพาไปสังเกตการณ์หรือดูงานนอกสถานที่

2.2.2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลากรนอกขณะทำงาน (Off the Job Training and Development Activities) เป็นกิจกรรมที่ผู้ได้รับการพัฒนาจะต้องละจากงานประจำชั่วคราวเพื่อเข้าร่วมกิจกรรม แหล่งความรู้ไม่จำกัดเฉพาะภายในหน่วยงาน แต่อาจเป็นสถาบันเพื่อการศึกษา ฝึกอบรม หรือหน่วยงานอื่นใด

ก็ได้ ได้แก่ การจัดโครงการฝึกอบรม การให้ได้รับการศึกษาเพิ่มเติมจากสถาบันทางการศึกษา การเข้าเป็นสมาชิกในสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ และการเข้าร่วมประชุมทางวิชาการ

2.2.3 กิจกรรมเพื่อพัฒนาตนเอง (Self Development Activities) เป็นกิจกรรมที่ผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมด้วยตนเอง แหล่งความรู้ส่วนใหญ่จะได้แก่ เอกสาร ตำรา อุปกรณ์ ที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง กิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ การศึกษาจากสื่อเขียน บทความ เอกสาร ตำราต่าง ๆ คู่มือการศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป และการเรียนการสอนทางไกล หรือที่เรียกว่าการสอนทางไปรษณีย์

2.3 การจัดกลุ่มสนใจ เป็นกิจกรรมที่ให้บริการแก่ประชาชนด้านอาชีพ เป็นกลุ่มตามความต้องการของประชาชน โดยใช้เวลาให้บริการเป็นหลักสูตรภายในระยะเวลาไม่เกิน 30 ชั่วโมง จ่ายค่าตอบแทนให้แก่วิทยากรเป็นรายชั่วโมง อาจเป็นระยะเวลา 5 ชั่วโมง 8 ชั่วโมงก็ได้ ตามความต้องการและลักษณะของเนื้อหาวิชา โดยศึกษาเป็นกลุ่ม ๆ ละไม่น้อยกว่า 15 คน เช่น การทำอาหารขนม การทำบุ๋มหมึก การทำผ้าปลาจากปลาร้า เป็นต้น

2.4 การให้ข่าวสารข้อมูล เป็นการจัดบริการให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และพัฒนาตนเองให้มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจในชีวิตประจำวันในอันที่จะปรับปรุงชีวิตให้ดีขึ้น กิจกรรมประเภทนี้ได้แก่

2.4.1 การจัดห้องสมุดประชาชน เป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบเอนกประสงค์เพื่อให้การศึกษาแก่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัยและทุกระดับการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ตลอดจนให้บริการข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ที่ทันต่อเหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลงของสังคม ปัจจุบันมีห้องสมุดประชาชน ซึ่งจัดในลักษณะต่าง ๆ ทั้งห้องสมุดประชาชนจังหวัด ห้องสมุดประชาชนอำเภอ ห้องสมุดเคลื่อนที่ และห้องสมุดประชาชนตำบล

2.4.2 ที่อ่านหนังสือและแหล่งความรู้ ดำเนินงานโดยส่งเสริม

ให้ประชาชนในหมู่บ้านสร้างที่อ่านหนังสือขึ้น มีคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ การดำเนินงานของที่อ่านหนังสือและแหล่งความรู้ ในเรื่องของการจัดหาหนังสือ การดูแล รักษา การจัดหาอาคารสถานที่ การดูแลรับผิดชอบที่อ่านหนังสือ การรับ - การส่งหนังสือ เป็นต้น โดยรัฐบาลจ่ายค่าหนังสือพิมพ์ให้วันละ 2 ฉบับต่อแห่ง นอกจากนี้ได้มีการขอรับบริจาค หนังสือทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด เมื่อได้หนังสือแล้วก็จะส่งไปยังที่อ่านหนังสือและแหล่ง ความรู้เพื่อให้ประชาชนในชนบทได้มีหนังสืออ่านเพิ่มเติม

ที่อ่านหนังสือและแหล่งความรู้ นอกจากเป็นสถานที่ซึ่งประชาชนมาอ่าน หนังสือแล้ว ยังใช้เป็นศูนย์กลางแสดงเรื่องราว ความรู้ และเป็นที่รวมของข่าวสาร ข้อมูล จากสื่อมวลชน และข้อมูลภายในหมู่บ้านนั้น ความสำเร็จของการจัดที่อ่านหนังสือและแหล่ง ความรู้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของชาวบ้านเอง รัฐบาลเพียงให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ และงบประมาณในการซื้อหนังสือพิมพ์ให้เป็นประจำเท่านั้น

2.4.3 การจัดรายการวิทยุ เพื่อเสนอความรู้ในด้านที่เกี่ยวข้องกับ

ชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชน เช่น อาชีพ การอนามัย กฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และการปกครอง ลักษณะของรายการที่จัดมีหลายลักษณะ เช่น บทสนทนา บทสัมภาษณ์ การอภิปรายและบทละคร โดยออกอากาศทางสถานีวิทยุในเขตจังหวัดหรือ ภูมิภาคนั้น ๆ

2.5 การจัดหน่วยวิสตทัศน์ศึกษาและนิทรรศการ หน่วยวิสตทัศน์ศึกษา

ทำหน้าที่นำข่าว ประกาศ บทความ และความรู้ต่าง ๆ ไปสู่ประชาชน ประชาสัมพันธ์ และ เผยแพร่ผลงานของรัฐบาลออกไปสู่ประชาชนในชนบท ด้วยวิธีการนำภาพยนตร์ไปฉายตาม ห้องถิ่นต่าง ๆ การปฏิบัติงานของหน่วยวิสตทัศน์ศึกษาที่ส่วนใหญ่จะเข้าไปในหมู่บ้านชนบท ห่างไกลความเจริญหมุนเวียนสลับกันไป ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ได้รับความรู้ขึ้นเป็นประโยชน์ พร้อมทั้งได้รับความบันเทิงควบคู่ไปด้วย

จะเห็นได้ว่างานบริการทางวิชาการและงานการเรียนการสอนของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดที่กล่าวมานั้น เป็นเพียงกิจกรรมหลักที่ทุกศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดจัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป นอกจากกิจกรรมหลักเหล่านี้แล้ว ศูนย์การ

ศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดแต่ละแห่งยังมีกิจกรรม หรือโครงการอื่นที่แตกต่างกันออกไปตามสภาพทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของจังหวัด รวมทั้งเงื่อนไขในด้านงบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ที่ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดนั้น ๆ มี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด มีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

การวิจัยของกรมสามัญศึกษา กองการศึกษาผู้ใหญ่ (2521 : 77 - 79) ได้ประเมินคุณภาพของบุคลากรศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาค โดยศึกษาจากบุคลากรศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคทั้งหมด พบว่า ปัญหาสำคัญที่สุดที่ทำให้ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคขาดประสิทธิภาพ คือ บุคลากรไม่เพียงพอ ไม่สอดคล้องกับงานภายในศูนย์ รองลงมา ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับหัวหน้างานขาดความรู้ และความเข้าใจงานการปฏิบัติงาน และจากการประเมินผลโครงการพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา กองการศึกษาผู้ใหญ่ (2521 : 36 - 40) ซึ่งได้ศึกษาจากเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาค เจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด คณะกรรมการดำเนินงานการศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด และหัวหน้างานในกองการศึกษาผู้ใหญ่ พบว่า ปัญหาของโครงการพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน โดยสรุปได้แก่

1. ขาดการประสานงานระหว่างศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกับศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด เนื่องจากผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ ระเบียบการดำเนินงานไม่เอื้ออำนวย และหน่วยงานอื่นไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร
2. ขาดการวางแผนในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างศูนย์ฯ ต่าง ๆ และส่วนกลาง เนื่องจากผู้บริหารและบุคลากรไม่เห็นความสำคัญ
3. ขาดระเบียบและแนวทางการดำเนินงาน เนื่องจากผู้บริหารไม่สนใจในระเบียบการดำเนินงานและระเบียบไม่ยืดหยุ่น

4. ขาดบุคลากรและอุปกรณ์ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ นอกจากนั้นบุคลากรที่มีอยู่ยังขาดความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์

นอกจากนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2521 : 10 - 15) ได้ทำการประเมินผลโครงการพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน โดยศึกษาจากบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาครวม 4 ศูนย์ และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในโครงการเงินกู้ 10 ศูนย์ ผลการวิจัยส่วนหนึ่งพบว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคยังมิได้สร้างความสัมพันธ์ในเรื่อง ความช่วยเหลือทางวิชาการจนเป็นที่ประทับใจแก่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดได้มากเท่าที่ควร อุปสรรคของการสร้างสัมพันธภาพ ได้แก่ นโยบายการบริหารงานภายในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเอง ที่จะต้องช่วยงานวิชาการให้กับส่วนกลางมากกว่าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด การประเมินผลบางเรื่องศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดไม่สามารถนำไปใช้ได้ การอบรมครูวิชาเฉพาะบางวิชาศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคไม่สามารถบริการได้ ส่วนด้านการวางแผนทางวิชาการนั้นยังช่วยเหลือไม่มากนัก ช่วยงานด้านการวิจัย ประเมินผลเฉพาะเรื่องเท่านั้น

ณรงค์ศักดิ์ กุลจินต์ (2525 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องงานบริหารการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด โดยศึกษาจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในโครงการเงินกู้ 24 ศูนย์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารเห็นว่าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์มากทุกด้านคือ ความสัมพันธ์กับชุมชนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ งานบริหารวิชาการและบริหารบุคคล ส่วนบุคลากรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเห็นว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปฏิบัติงานบริหารการศึกษาอยู่ในเกณฑ์น้อยทุกด้าน ยกเว้นด้านความสัมพันธ์กับชุมชนที่ปฏิบัติมากเป็นอันดับหนึ่ง การบริหารวิชาการเป็นอันดับสุดท้าย และนอกจากนี้ยังพบว่าปัญหาที่เกี่ยวกับการบริหารงานภายในศูนย์คือบุคลากรขาดความรู้ในเรื่องหลักสูตร วิชัสอน บุคลากรไม่เพียงพอและขาดอุดมการณ์ ขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านธุรการ การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ มีน้อย ชุมชนให้ความร่วมมือกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดน้อย

ต่อมา ไพศาล นาคินิยม (2528 : 83) ได้วิจัยเกี่ยวกับแนวโน้มและบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคใต้ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย ผลการวิจัยพบว่า

ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดในภาคใต้ ช่วงปี พ.ศ. 2530 - 2534 มีแนวโน้มเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นไปได้มาก คือ

1. บทบาทด้านการบริหาร ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดจะต้องวางแผนการจัดการศึกษาออกโรงเรียนทุกรูปแบบร่วมกับองค์กรในท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น จะต้องพัฒนาองค์กรและบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ และจะต้องสำรวจปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อจัดการศึกษาออกโรงเรียนให้สอดคล้องกับการพัฒนาชนบทแนวใหม่

2. บทบาทด้านการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้มีมาตรฐานสูงขึ้น การฝึกทักษะวิชาชีพต้องเน้นให้ผู้เรียนประกอบอาชีพได้จริง และการอบรมประชาชนต้องเน้นกลุ่มเป้าหมายวัยหนุ่มสาว เพื่อเตรียมมาให้เป็นพ่อแม่ หรือผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต

ดิศกุล เกษมสวัสดิ์ (2529 : 88) ได้วิจัยเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์การศึกษาออกโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและอายุต่างกัน มีสมรรถภาพพื้นฐานในปัจจุบัน สมรรถภาพที่คาดหวัง ความต้องการทางการศึกษาด้านหมวดความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา และความต้องการทางการศึกษาด้านหมวดความรู้เกี่ยวกับการศึกษาออกโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ผ่านศึก แก้วหย่อง (2531 : 123) ได้วิจัยเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงานการศึกษาออกโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยส่วนหนึ่งพบว่า ศึกษาธิการอำเภอที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านการติดตามประเมินผลงานตามแผนและโดยรวมทั้งสองด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านภูมิและประสบการณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทรงเดช โคตรสิน (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษานโยบายและความต้องการในการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษพบว่า บุคลากรของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดที่มีเพศ อายุ คุณวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดแตกต่างกัน มีนโยบายในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปได้ว่า งานด้านวิชาการมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาทุกหน่วย เพราะเป็นอวัยวะซึ่งความสำเร็จ ความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมทางการศึกษาที่ได้จากการศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ วางแผน นิเทศ ติดตามประเมินผล การพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน การจัดทำทะเบียนวัดผลและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งเป็นงานทางด้านวิชาการ ในการศึกษาบทบาทด้านวิชาการของศูนย์การศึกษานอกระบบโรงเรียนจังหวัดซึ่งมีงานสำคัญหลายงาน คือ งานบริการทางวิชาการ ได้แก่ งานด้านข้อมูล งานแผนงานและโครงการ งานพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน กลุ่มสนใจ ที่อ่านหนังสือและแหล่งความรู้ ห้องสมุดประชาชน และงานการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดการศึกษาสายสามัญ การฝึกอบรมวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ การจัดทำทะเบียน วัดผลและมาตรฐานการศึกษานั้น นอกจากได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท งานวิชาการ การวางแผน การนิเทศการศึกษา การพัฒนาบุคลากร และการติดตามประเมินผล ทั้งในด้านความสำคัญ ความหมายและองค์ประกอบต่าง ๆ และได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแสดงให้เห็นความสำคัญทางด้านการศึกษาละเอียดแล้ว ทำให้มองภาพงานวิชาการของศูนย์การศึกษานอกระบบโรงเรียนจังหวัดเด่นชัดขึ้น และเห็นว่างานวิชาการของศูนย์การศึกษานอกระบบโรงเรียนจังหวัดนั้นมีความสำคัญ และรายละเอียดมาก หากศูนย์การศึกษานอกระบบโรงเรียนจังหวัดได้ปฏิบัติอย่างจริงจัง จะทำให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การศึกษาค้นคว้าเรื่องบทบาทของศูนย์การศึกษานอกระบบโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการในครั้งนี้ ศึกษาจากกลุ่มผู้บริหารและผู้นับถือที่ภายในและภายนอกศูนย์การศึกษานอกระบบโรงเรียนจังหวัด ซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดกับผู้นับถืองาน และเป็นผู้เกี่ยวข้องกับงานด้านวิชาการของศูนย์การศึกษานอกระบบโรงเรียนจังหวัดโดยตรงทำให้ได้ข้อมูลที่มาจากผู้ปฏิบัติงาน สามารถนำมาเป็นแนวทางเพื่อประกอบการปรับปรุง แก้ไขงานในบทบาทของศูนย์การศึกษานอกระบบโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และช่วยทำให้งานด้านวิชาการของศูนย์การศึกษานอกระบบโรงเรียนจังหวัด มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมมากยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการตามทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอเสนอเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง วิธีสร้างเครื่องมือ ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างจากจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 1 คน และหัวหน้าฝ่ายจังหวัดละ 4 คน จำนวน 17 จังหวัด รวม 102 คน

2. ผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ประกอบด้วย ศึกษาธิการจังหวัด และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด จำนวน 17 จังหวัด รวม 34 คน

วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาเอกสารและผลงานวิจัย เกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการ ทั้งที่ปรากฏในกฎหมาย ระเบียบ และโครงสร้างของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ผลการปฏิบัติงานและผลการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยกำหนดรายละเอียดของงานในหัวข้องานด้านวิชาการที่จะทำการศึกษาต้นควำเนตรั้งนี้
3. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้น ให้ประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโทฉบับปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายแผนงานและโครงการ หัวหน้าฝ่ายนิเทศติดตามและประเมินผล หัวหน้าฝ่ายพัฒนากิจการการศึกษาออกโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายทะเบียนและวัดผลการศึกษา ศึกษาธิการจังหวัด และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในจังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1972 : 126) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบฉบับที่ปฏิบัติจริงเท่ากับ .96 และค่าความเชื่อมั่นของแบบฉบับที่ควรปฏิบัติเท่ากับ .98 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นสูง
5. หาอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม เป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิคร้อยละ 25 ซึ่งวิธีการคือเรียงคะแนนจากน้อยไปมาก ตัดร้อยละ 25 บนเรียกว่ากลุ่มสูง และร้อยละ 25 ล่างเรียกว่ากลุ่มต่ำ นำมาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แล้วเลือกเอาเฉพาะข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนก คือ มีค่าที่เท่ากับหรือมากกว่า 1.75 ขึ้นไป มาเป็นข้อคำถามความคิดเห็นที่มีต่องานวิชาการต่อไป (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 187 - 189)
6. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้ว มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและเลือกข้อคำถามที่มีค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกสูง เป็นข้อคำถามของแบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลจริง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพส่วนตัวเกี่ยวกับตำแหน่ง อายุ เพศ คุณวุฒิทางการศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน และที่ตั้งของจังหวัดอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันเนื่องหนึ่ง ใช้แบบเลือกตอบ และปลายเปิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแสดงทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติใน 2 ด้าน ใช้แบบประเมินค่าชนิด 5 ช่วงคะแนน โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนดังนี้

- 1 หมายถึง ปฏิบัติจริงน้อยที่สุด และควรปฏิบัติน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ปฏิบัติจริงน้อย และควรปฏิบัติน้อย
- 3 หมายถึง ปฏิบัติจริงปานกลาง และควรปฏิบัติปานกลาง
- 4 หมายถึง ปฏิบัติจริงมากและควรปฏิบัติมาก
- 5 หมายถึง ปฏิบัติจริงมากที่สุด และควรปฏิบัติมากที่สุด

ตอนที่ 3 แบบปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้ศึกษาค้นคว้าจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อขออนุญาตให้ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

2. ขอหนังสือจากปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน ถึงกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการศึกษาค้นคว้า เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และดำเนินการส่งหนังสือหาและแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์

3. เมื่อกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามและส่งคืนมายังผู้ศึกษาภายใน 3 สัปดาห์ ผู้ศึกษาหาแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ ถูกต้องจำนวน 83 ฉบับ

4. ผู้ศึกษาส่งไปรษณียบัตรไปยังกลุ่มตัวอย่างเมื่อได้ส่งแบบสอบถามไป 2 สัปดาห์เป็นครั้งที่สอง เพื่อขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามดำเนินการส่งแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้ศึกษา หากยังไม่ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาในกำหนดเวลาที่ได้ระบุไว้ในครั้งที่หนึ่ง

5. ในครั้งที่สองนี้ได้รับแบบสอบถามเพิ่มเติมจำนวน 26 ฉบับ รวมได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 109 ฉบับ จึงดำเนินการติดต่อกับกลุ่มตัวอย่างทางโทรศัพท์เพื่อขอให้ส่งแบบสอบถามคืนในครั้งที่สามนี้ได้รับแบบสอบถามเพิ่มเติมจำนวน 27 ฉบับ รวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดจำนวน 136 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

6. ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจำนวน 136 ฉบับ รวมเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 8 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการคำนวณหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติ โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้าน รายข้อ แล้วนำมาแปลความหมายเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 4.21 - 5.00 หมายถึง ปฏิบัติจริงมากที่สุด และควรปฏิบัติมากที่สุด
 3.41 - 4.20 หมายถึง ปฏิบัติจริงมาก และควรปฏิบัติมาก
 2.61 - 3.40 หมายถึง ปฏิบัติจริงปานกลาง และควรปฏิบัติปานกลาง
 1.81 - 2.60 หมายถึง ปฏิบัติจริงน้อย และควรปฏิบัติน้อย
 1.00 - 1.80 หมายถึง ปฏิบัติจริงน้อยที่สุด และควรปฏิบัติน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามโดยใช้วิธีสรุปเนื้อหา
 และประเด็นสำคัญตามความถี่ของความคิดเห็น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ ใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (ประกอบ กรทพสูตร. 2528 : 66)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งจำนวน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

(Ferguson. 1976 : 64)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคยแทนแต่ละระดับยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคยแทนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม

2.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha

Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1972 : 126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งหมด
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด
	S_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนเป็นรายข้อ

2.2 ค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีการแจกแจงที (t-distribution) การหาอำนาจจำแนกของข้อคำถามมาตรฐานการจัดอันดับ โดยจะแบ่งกลุ่มที่ได้ให้นักคหคณสูงออกมา ร้อยละ 25 เป็นกลุ่มสูง และกลุ่มที่ได้ให้นักคหคณต่ำออกมา ร้อยละ 25 เป็นกลุ่มต่ำ แล้ว คำนวณหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละกลุ่ม และแทนค่าใช้สูตร (ส้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 : 185 ; อ้างอิงมาจาก Edward. 1957 : 152 - 154)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

$\bar{X}_H, \bar{X}_L$ แทน คหคณเฉลี่ยของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

s_H^2, s_L^2 แทน คหคณความแปรปรวนของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

n_H, n_L แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาทัศนคติและเพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด เกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง โดยจำแนกตามตัวแปรตำแหน่ง เพศ อายุ คุณวุฒิทางการศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ปัจจุบัน และที่ตั้งของจังหวัดอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันดามันหนึ่ง สำหรับบทบาทด้านวิชาการที่ศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มี 2 ด้าน คือ ด้านบริการทางวิชาการและด้านการเรียนการสอน การแปลความหมายของข้อมูลและการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ส่วนตัวและทัศนคติด้านบริการทางวิชาการและด้านการเรียนการสอน ผู้ศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะใช้วิธีสรุปเนื้อหาและประเด็นสำคัญตามความถี่ของความคิดเห็น ซึ่งผลของการศึกษาค้นคว้าได้ใช้สถิติโดยกำหนดสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

- n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งจำนวน
 $S.D.$ แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละระดับยกกำลังสอง
 (ΣX^2) แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่หนึ่ง สถานภาพส่วนตัวของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและ
ผู้บริหารการศึกษารองจังหวัด

ตอนที่สอง การวิเคราะห์ทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและ
ผู้บริหารการศึกษารองจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติ

ตอนที่สาม การวิเคราะห์ทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
เกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติ

ตอนที่สี่ การวิเคราะห์ทัศนะของผู้บริหารการศึกษารองจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทด้าน
วิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติ

ตอนที่ห้า การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของข้าราชการศูนย์
การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษารองจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการ
ที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว

เป็นการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด และผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด โดยใช้ค่าร้อยละ ดังปรากฏในตาราง 1 ต่อมา

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด จำแนกตามตัวแปร

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
1.1 ผู้อำนวยการ	17	12.50
1.2 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	17	12.50
1.3 หัวหน้าฝ่าย	68	50.00
1.4 ศึกษาธิการจังหวัด	17	12.50
1.5 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด	17	12.50
รวม	136	100.00
2. เพศ		
2.1 ชาย	103	75.74
2.2 หญิง	33	24.26
รวม	136	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

สภาพภาพส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
3. อายุ		
3.1 ต่ำกว่า 35 ปี	18	13.24
3.2 35-45 ปี	49	36.03
3.3 45 ปีขึ้นไป	69	50.73
รวม	136	100.00
4. คุณวุฒิทางการศึกษา		
4.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
4.2 ปริญญาตรี	76	55.88
4.3 ปริญญาโทขึ้นไป	60	44.12
รวม	136	100.00
5. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน		
5.1 ต่ำกว่า 5 ปี	56	41.18
5.2 5-10 ปี	40	29.41
5.3 10 ปีขึ้นไป	40	29.41
รวม	136	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
6. ที่ตั้งของจังหวัดอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันดามันหนึ่ง		
6.1 อยู่	20	14.71
6.2 ไม่อยู่	116	85.29
รวม	136	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่าข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 136 คน จำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้

ด้านตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามตำแหน่งผู้อำนวยการ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 หัวหน้าฝ่าย จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50

ด้านเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 75.74 ส่วนเพศหญิง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 24.26

ด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามอายุ 45 ปีขึ้นไป จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 50.73 อายุ 35-45 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 36.03 และต่ำกว่า 35 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 13.24

ด้านคุณวุฒิทางการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 55.88 ระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 44.12 และระดับต่ำกว่าปริญญาตรีไม่มี

ด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระยะเวลาต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 41.18 ระยะเวลา 5-10 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41 และระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41

ด้านที่ตั้งของจังหวัดอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันใดอันหนึ่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่าไม่อยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันใดอันหนึ่ง จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 85.29 และอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันใดอันหนึ่ง จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 14.71

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด

เป็นการวิเคราะห์ทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังปรากฏในตาราง 2 - 27 ต่อไปนี้

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดด้านบริการทางวิชาการและด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
ด้านบริการทางวิชาการ	3.09	.63
ด้านการเรียนการสอน	3.14	.66
รวม	3.12	.61

จากตาราง 2 แสดงว่าข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหาร
การศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลางผู้ตอบ
แบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทางวิชาการที่
ปฏิบัติจริง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า
บทบาทด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.14$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าบทบาทด้านบริการทางวิชาการ
($\bar{X} = 3.09$)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษาออก
โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออก
โรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการและด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
ด้านบริการทางวิชาการ	4.30	.47
ด้านการเรียนการสอน	4.34	.43
รวม	4.32	.43

จากตาราง 3 แสดงว่าข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหาร
การศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลางผู้ตอบ
แบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดทางวิชาการที่
ควรปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บทบาท
ด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.34$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าบทบาทด้านบริการทางวิชาการ ($\bar{X} =$
4.30)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนคติเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การกำหนดรูปแบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดการศึกษา นอกระบบโรงเรียน	3.24	.85
การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษานอกระบบ จากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	3.36	.91
การวิเคราะห์จัดระบบข้อมูลที่ได้เก็บเพื่อประโยชน์ในการบริหาร งานของศูนย์ฯ	3.05	.86
การนำเสนอข้อมูลมีหลายรูปแบบรวมทั้งมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่	3.13	.83
การจัดทำแผนได้มีการวิเคราะห์นโยบายสภาพปัญหาความต้องการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานอกระบบและท้องถิ่น	3.23	.92
การประสานงานจัดทำแผนทุกประเภทร่วมกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง	3.29	.89
การจัดทำแผนการศึกษานอกระบบ 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี	3.57	.96
การปฐมนิเทศ ประชุมชี้แจงแก่บุคลากรใหม่ให้เข้าใจปรัชญา แนวทางการจัดการศึกษานอกระบบ	3.17	1.17
การสำรวจปัญหา ความต้องการเพื่อหาแนวทางพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษานอกระบบ	2.94	.93

ตาราง 4 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การพัฒนาบุคลากรสอดคล้องกับนโยบาย ความต้องการที่ได้จาก		
การสำรวจ	2.81	.97
การจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการจัด		
การศึกษาออกโรงเรียนให้แก่หน่วยจัดและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	3.02	.96
การจัดกลุ่มสนใจได้สำรวจปัญหาความต้องการจากท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	3.05	.98
การจัดหาหนังสือ สิ่งที่เสริมความรู้ให้แก่ประชาชนไว้ประจำที่อ่าน		
หนังสือและแหล่งความรู้ประจำหมู่บ้าน	3.26	.88
การประชาสัมพันธ์การให้บริการห้องสมุดประชาชนนครหาดระบดลุม		
ทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	3.18	.87
การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่ม		
เป้าหมายการศึกษาออกโรงเรียน	3.09	.91
การวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อ		
หาแนวทางพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสม	2.92	.90
การประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน		
ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโดยอิงผลจากการวิเคราะห์	2.90	.93
การสำรวจความต้องการทางด้านอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม		
การศึกษาออกโรงเรียน	2.97	.93
การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อให้		
บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน	3.07	.85

ตาราง 4 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนใหม่ ๆ		
นำเสนอกรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความ เหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	2.66	.98
รวม	3.09	.63

จากตาราง 4 แสดงว่าข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหาร
การศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลางผู้ตอบ
แบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทาง
วิชาการที่ปฏิบัติจริง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมากเพียงข้อเดียว คือ การจัดทำแผนการศึกษานอกโรงเรียน 5 ปี
แผนพัฒนาประจำปีและแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 3.57$) นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับ
ปานกลางทุกข้อ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียน		
การสอนสายสามัญ	2.67	1.08
การสนับสนุนด้านหลักสูตร คู่มือครู อุปกรณ์การเรียนแก่หน่วยจัด		
การเรียนการสอน	3.23	1.01
การประสานงานกับชุมชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับความต้องการเพื่อจัด		
การศึกษาทางด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	3.46	.91
การส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็น		
วิทยากรฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	3.41	.89
การจัดหา รวบรวมข้อสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	3.15	.98
การจัดนิทรรศการให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้จัดใน		
หลายรูปแบบ	3.07	.99
การประสานงานเพื่อแนะแนวให้นักเรียนทุกประเภทแต่ละระดับ		
ศึกษาต่อในระบบการศึกษานอกโรงเรียน	3.18	.94
การสนับสนุนให้หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนดำเนินการ		
แนะแนวการศึกษานอกโรงเรียนทุกรูปแบบ	3.02	1.04
การนิเทศติดตามและประเมินผล มีการจัดทำเกณฑ์เครื่องมือ	2.89	.99
การพัฒนาารูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและ		
ประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน	2.79	.92

ตาราง 5 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	หัตถะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดประชุม ปรึกษาหารือกันเพื่อติดตามและประเมินผลเพื่อ ชี้แจงเกณฑ์แบบของเครื่องมือก่อนดำเนินงาน	2.84	1.10
การวางแผนเพื่อติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน	3.23	.90
การติดตามแผนงานโครงการที่มีการดำเนินการตามกระบวนการ ติดตามประเมินผลคือ ก่อน ระหว่าง และสิ้นสุดโครงการ	3.06	.93
การวิเคราะห์สรุปผลการรายงานการติดตามและ ประเมินผลกระทำตามงวดที่กำหนดไว้ในแผน	3.07	.96
การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษาออก โรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ ติดตามและประเมินผล	2.60	.97
การนิเทศการศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศ เพื่อปรับปรุง เนื้อหาวิธีสอนให้เหมาะสมทุกครั้งที่มีการนิเทศการศึกษา	2.97	.96
การจัดทบทวนเป็นนักศึกษาที่มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อให้บริการ	3.69	.96
การจัดทบทวนเป็นนักศึกษาที่จบการศึกษาระบบ สะดวกแก่การ ค้นหาในการตรวจผลการศึกษา	3.66	.99
การอนุมัติผลการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่ จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตร หลักสูตรการศึกษาแก่ผู้จบ	3.62	1.01
การจัดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตร หลักสูตรการศึกษาแก่ผู้จบ การศึกษาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเกิดความภูมิใจแก่นักศึกษา	2.88	1.21
การศึกษาระเบียบ หลักเกณฑ์การวัดผลได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ	3.50	.93

ตาราง 5 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน	3.88	.96
การจัดทำเครื่องมือการวัดผลการศึกษาดำเนินการในรูปของ คณะกรรมการโดยมีหน่วยจัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย	3.40	1.10
การจัดทำคลังข้อสอบวัดผลการศึกษาออกโรงเรียนทุกระดับการศึกษา	2.68	1.18
การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษา ออกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	2.59	1.17
รวม	3.14	.66

จากตาราง 5 แสดงว่าข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหาร
การศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลางผู้ตอบ
แบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียน
การสอนที่ปฏิบัติจริง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ เช่น การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์
ทุกขั้นตอน ($\bar{X} = 3.88$) การจัดทำทะเบียนนักศึกษามีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อ
ให้บริการ ($\bar{X} = 3.69$) และการจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นระบบ สะดวกแก่
การค้นหาในการตรวจผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.66$) เป็นต้น และที่อยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ
คือ การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดเปรียบ
เทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น ($\bar{X} = 2.59$) และ การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องงาน
การจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศ
ติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 2.60$) นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษา
 โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษา
 โรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ

บทบาทของศูนย์การศึกษา โรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การกำหนดรูปแบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดการศึกษา		
นอกโรงเรียน	4.42	.62
การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษา		
โรงเรียนจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	4.42	.65
การวิเคราะห์จัดระบบข้อมูลที่จัดเก็บเพื่อประโยชน์ในการบริหาร		
งานของศูนย์ฯ	4.35	.73
การนำเสนอข้อมูลในหลายรูปแบบรวมทั้งมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่	4.25	.74
การจัดทำแผนได้มีการวิเคราะห์นโยบายสภาพปัญหาความต้องการ		
ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโรงเรียนและท้องถิ่น	4.35	.73
การประสานงานจัดทำแผนทุกประเภทร่วมกับส่วนราชการอื่นที่		
เกี่ยวข้อง	4.34	.72
การจัดทำแผนการศึกษาโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี		
และแผนปฏิบัติการประจำปี	4.32	.70
การปฐมนิเทศ ประชุมชี้แจงแก่บุคลากรให้เข้าใจปรัชญา		
แนวทางการจัดการศึกษาโรงเรียน	4.37	.71
การสำรวจปัญหา ความต้องการเพื่อหาแนวทางพัฒนาบุคลากร		
ทางการศึกษาโรงเรียน	4.38	.65

ตาราง 6 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาเอกชนโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การพัฒนาบุคลากรสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการที่ได้จากการสำรวจ	4.29	.72
การจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการจัด		
การศึกษาเอกชนโรงเรียนให้แก่หน่วยจัดและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	4.33	.68
การจัดกลุ่มสนใจได้สำรวจปัญหาความต้องการจากท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	4.33	.73
การจัดหาหนังสือ สิ่งที่สามารถรู้ให้แก่ประชาชนไว้ประจำที่อ่าน		
หนังสือและแหล่งความรู้ประชาชนหมู่บ้าน	4.35	.65
การประชาสัมพันธ์การให้บริการห้องสมุดประชาชนนครหาดระบดลุม		
ทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	4.35	.66
การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่ม		
เป้าหมายการศึกษาเอกชนโรงเรียน	4.13	.76
การวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาเอกชนโรงเรียนเพื่อ		
หาแนวทางพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสม	4.32	.75
การประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยจัดการศึกษาเอกชนโรงเรียน		
ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโดยนำผลจากการวิเคราะห์	4.24	.75
การสำรวจความต้องการทางด้านอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม		
การศึกษาเอกชนโรงเรียน	4.24	.68
การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาเอกชนโรงเรียนเพื่อให้		
บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษาเอกชนโรงเรียน	4.15	.70

ตาราง 6 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ		
นำเสนอกรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความ เหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	4.07	.81
รวม	4.30	.47

จากตาราง 6 แสดงว่าข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลางผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ นำเสนอกรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น ($\bar{X} = 4.07$) การให้บริการสอดส่องศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่มเป้าหมายการศึกษาออกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.13$) และการจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อให้บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.15$) นอกเหนือข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียน		
การสอนสายสามัญ	4.15	.82
การสนับสนุนด้านหลักสูตร คู่มือครู อุปกรณ์การเรียนแก่หน่วยจัด		
การเรียนการสอน	4.30	.73
การประสานงานกับชุมชนในท้องถิ่น เกี่ยวกับความต้องการเพื่อจัด		
การศึกษาทางด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	4.40	.64
การส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็น		
วิทยากรฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	4.46	.65
การจัดหา รวบรวมข้อมูลเทคโนโลยีเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	4.35	.65
การจัดนิทรรศการให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้จัดใน		
หลายรูปแบบ	4.28	.65
การประสานงานเพื่อแนะแนวให้นักเรียนทุกประเภทแต่ละระดับ		
ศึกษาต่อในระบบการศึกษานอกโรงเรียน	4.21	.72
การสนับสนุนให้หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนดำเนินการ		
แนะแนวการศึกษานอกโรงเรียนทุกรูปแบบ	4.29	.70
การนิเทศติดตามและประเมินผล มีการจัดทำเกณฑ์เครื่องมือ	4.26	.71
การพัฒนา รูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและ		
ประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน	4.18	.76

ตาราง 7 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดประชุม ปรึกษาหารือผู้ที่เกี่ยวข้องติดตามและประเมินผลเพื่อ		
ชี้แจงเกณฑ์แบบของเครื่องมือก่อนดำเนินงาน	4.26	.74
การวางแผนติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน	4.29	.67
การติดตามแผนงานโครงการมีการดำเนินการตามกระบวนการ		
ติดตามประเมินผลคือ ก่อน ระหว่าง และสิ้นสุดโครงการ	4.38	.64
การวิเคราะห์สรุปผลการรายงานการติดตามและ		
ประเมินผลกระทำตามงวดที่กำหนดไว้ในแผน	4.34	.66
การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอก		
โรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ		
ติดตามประเมินผล	4.06	.88
การนิเทศการศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศ เพื่อปรับปรุง		
เนื้อหาวิธีสอนให้เหมาะสมทุกครั้งที่มีการนิเทศการศึกษา	4.29	.70
การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อ		
ให้บริการ	4.57	.64
การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษาระบบ สะดวกแก่การ		
ค้นหาในการตรวจผลการศึกษา	4.55	.62
การอนุมัติผลการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่		
จบการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษารวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา	4.62	.58
การจัดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตร หลักฐานการศึกษาแก่ผู้จบ		
การศึกษาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเกิดความภูมิใจแก่นักศึกษา	4.20	.81

ตาราง 7 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาระเบียบ หลักเกณฑ์การวัดผลได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ	4.43	.65
การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน	4.55	.58
การจัดทำเครื่องมือการวัดผลการศึกษาดำเนินการในรูปของ คณะกรรมการโดยมีหน่วยจัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย	4.43	.64
การจัดทำคลังข้อสอบวัดผลการศึกษาออกโรงเรียนทุกระดับการศึกษา	4.46	.64
การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษา ออกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	4.20	.82
รวม	4.34	.44

จากตาราง 7 แสดงว่าข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหาร
การศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลางผู้ตอบ
แบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียน
การสอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะ
อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ เช่น การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอก
โรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศ ติดตามและประเมินผล
($\bar{X} = 4.06$) การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียนการสอนสาย
สามัญ ($\bar{X} = 4.15$) และการพัฒนารูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศ ติดตามและ
ประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.18$) เป็นต้น นอกนั้น
ข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การกำหนดรูปแบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดการศึกษา นอกโรงเรียน	3.24	.85
การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษานอก โรงเรียนจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	3.36	.91
การวิเคราะห์จัดระบบข้อมูลที่ได้เก็บเพื่อประโยชน์ในการบริหาร งานของศูนย์ฯ	3.05	.86
การนำเสนอข้อมูลในหลายรูปแบบรวมทั้งมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่	3.13	.83
การจัดทำแผนได้มีการวิเคราะห์นโยบายสภาพปัญหาความต้องการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานอกโรงเรียนและท้องถิ่น	3.23	.92
การประสานงานจัดทำแผนทุกประเภทร่วมกับส่วนราชการอื่นที่ เกี่ยวข้อง	3.29	.89
การจัดทำแผนการศึกษานอกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี	3.57	.96
การปฐมนิเทศ ประชุมชี้แจงแก่บุคลากรใหม่ให้เข้าใจปรัชญา แนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	3.17	1.17
การสำรวจปัญหา ความต้องการเพื่อหาแนวทางพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษานอกโรงเรียน	2.94	.93

ตาราง 8 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การพัฒนาบุคลากรสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการที่ได้จาก		
การสำรวจ	2.81	.97
การจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการจัด		
การศึกษาออกโรงเรียนให้แก่หน่วยจัดและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	3.02	.96
การจัดกลุ่มสนใจได้สำรวจปัญหาความต้องการจากท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	3.05	.98
การจัดหาหนังสือ สิ่งที่สามารถให้ความรู้ให้แก่ประชาชนไว้ประจำที่อ่าน		
หนังสือและแหล่งความรู้ประจำหมู่บ้าน	3.26	.88
การประชาสัมพันธ์การให้บริการห้องสมุดประชาชนนกรักษาครอบคลุม		
ทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	3.18	.87
การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่ม		
เป้าหมายการศึกษาออกโรงเรียน	3.09	.91
การวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อ		
หาแนวทางพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสม	2.92	.90
การประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน		
ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโดยนำผลจากการวิเคราะห์	2.90	.93
การสำรวจความต้องการทางด้านอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม		
การศึกษาออกโรงเรียน	2.97	.93
การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อให้		
บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน	3.07	.85

ตาราง 8 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ		
นำเสนอกรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความ เหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	2.66	.98
รวม	3.09	.63

จากตาราง 8 แสดงว่า ชำระการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนและผู้บริหาร
การศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง
จำแนกตามตัวแปรด้านเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษา
ออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} =$
3.09) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมากเพียงข้อเดียว คือ การจัดทำ
แผนการศึกษาออกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปีและแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} =$
3.57) นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียน		
การสอนสายสามัญ	2.67	1.08
การสนับสนุนด้านหลักสูตร คู่มือครู อุปกรณ์การเรียนแก่หน่วยจัด		
การเรียนการสอน	3.23	1.01
การประสานงานกับชุมชนท้องถิ่นเกี่ยวกับความต้องการเพื่อจัด		
การศึกษาทางด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	3.46	.91
การส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็น		
วิทยากรฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	3.41	.89
การจัดทำ รวบรวมข้อเสนอเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	3.15	.98
การจัดนิทรรศการให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้จัดในหลายรูปแบบ	3.07	.99
การประสานงาน เพื่อแนะแนวให้นักเรียนทุกประเภทแต่ละระดับ		
ศึกษาต่อในระบบการศึกษานอกโรงเรียน	3.18	.94
การสนับสนุนให้หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนดำเนินการ		
แนะแนวการศึกษานอกโรงเรียนทุกรูปแบบ	3.02	1.04
การนิเทศติดตามและประเมินผล มีการจัดทำเกณฑ์เครื่องมือ	2.89	.99
การพัฒนา รูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและ		
ประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน	2.79	.92

ตาราง 9 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดประชุม ปรึกษาหารือเพื่อติดตามและประเมินผลเพื่อ		
ชี้แจงเกณฑ์แบบของเครื่องมือก่อนดำเนินงาน	2.84	1.10
การวางแผนติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน	3.23	.90
การติดตามแผนงานโครงการมีการดำเนินการตามกระบวนการ		
ติดตามประเมินผลคือ ก่อน ระหว่าง และสิ้นสุดโครงการ	3.06	.93
การวิเคราะห์สรุปผลการรายงานการติดตามและ		
ประเมินผลกระทำตามงวดที่กำหนดไว้ในแผน	3.08	.96
การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอก		
โรงเรียน เข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ		
ติดตามประเมินผล	2.68	.97
การนิเทศการศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศ เพื่อปรับปรุง		
เนื้อหาวิธีสอนให้เหมาะสมทุกครั้งที่มีการนิเทศการศึกษา	2.97	.96
การจัดทำทะเบียนนักเรียนที่มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อให้บริการ	3.69	.97
การจัดทำทะเบียนนักเรียนที่จบการศึกษาระบบ สะดวกแก่การ		
ค้นหาในการตรวจผลการศึกษา	3.66	.99
การอนุมัติผลการศึกษา การเขียนโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่		
จบการศึกษานในแต่ละภาคการศึกษารวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา	3.63	1.01
การจัดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตร หลักฐานการศึกษาแก่ผู้จบ		
การศึกษาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเกิดความภูมิใจแก่นักศึกษา	2.88	1.21
การศึกษาระยะียบบ หลักเกณฑ์การวัดผลได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ	3.50	.93

ตาราง 9 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน	3.88	.96
การจัดทำเครื่องมือการวัดผลการศึกษาดำเนินการในรูปของ คณะกรรมการโดยมีหน่วยจัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย	3.40	1.10
การจัดทำคลังข้อสอบวัดผลการศึกษาออกโรงเรียนทุกระดับการศึกษา	2.68	1.18
การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษา ออกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	2.57	1.17
รวม	3.14	1.17

จากตาราง 9 แสดงว่า ชำราษการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง จำแนกตามตัวแปรด้านเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ เช่น การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน ($\bar{X} = 3.88$) การจัดทำทะเบียนนักศึกษา มีความสมบูรณ์สะดวกแก่การค้นหาเพื่อให้บริการ ($\bar{X} = 3.69$) และการจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นระบบ สะดวกแก่การค้นหาในการตรวจผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.66$) เป็นต้น และที่อยู่ในระดับน้อยเพียงข้อเดียวคือ การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น ($\bar{X} = 2.57$) นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษา
 โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษา
 โรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ

บทบาทของศูนย์การศึกษา โรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การกำหนดรูปแบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดการศึกษา นอกโรงเรียน	4.42	.62
การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษา นอกโรงเรียนจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	4.42	.65
การวิเคราะห์จัดระบบข้อมูลที่เกิดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการบริหาร งานของศูนย์ฯ	4.35	.73
การนำเสนอข้อมูลหลายรูปแบบรวมทั้งมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่	4.25	.74
การจัดทำแผนได้มีการวิเคราะห์นโยบายสภาพปัญหาความต้องการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา นอกโรงเรียนและท้องถิ่น	4.35	.73
การประสานงานจัดทำแผนทุกประเภทร่วมกับส่วนราชการอื่นที่ เกี่ยวข้อง	4.34	.72
การจัดทำแผนการศึกษา นอกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี	4.32	.70
การปฐมนิเทศ ประชุมชี้แจงแก่บุคลากรใหม่ให้เข้าใจปรัชญา แนวทางการจัดการศึกษา นอกโรงเรียน	4.37	.71
การสำรวจปัญหา ความต้องการเพื่อหาแนวทางพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษา นอกโรงเรียน	4.38	.65

ตาราง 10 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การพัฒนาบุคลากรสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการที่ได้จากการสำรวจ	4.29	.72
การจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการจัด		
การศึกษาออกโรงเรียนให้แก่หน่วยจัดและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	4.33	.68
การจัดกลุ่มสนใจได้สำรวจปัญหาความต้องการจากท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	4.33	.73
การจัดหาหนังสือ สิ่งที่สามารถรู้ให้แก่ประชาชนไปประจำที่อ่าน		
หนังสือและแหล่งความรู้ประจำหมู่บ้าน	4.35	.65
การประชาสัมพันธ์การให้บริการห้องสมุดประชาชนนครหาดระบดลุม		
ทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	4.35	.66
การให้บริการสอดส่องศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่ม		
เป้าหมายการศึกษาออกโรงเรียน	4.13	.76
การวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อ		
หาแนวทางพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสม	4.32	.75
การประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน		
ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโดยใช่ผลจากการวิเคราะห์	4.24	.75
การสำรวจความต้องการทางด้านอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม		
การศึกษาออกโรงเรียน	4.24	.68
การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อให้		
บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน	4.15	.70

ตาราง 10 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ		
นำเสนอกรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	4.07	.81
รวม	4.30	.47

จากตาราง 10 แสดงว่า ชีวราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง จำแนกตามตัวแปรด้านเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ นำเสนอกรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น ($\bar{X} = 4.07$) การให้บริการสอดส่องศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่มเป้าหมายการศึกษาออกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.13$) และการจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อให้บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.15$) นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษา
 โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษา
 โรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ

บทบาทของศูนย์การศึกษา โรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียน		
การสอนสายสามัญ	4.15	.82
การสนับสนุนด้านหลักสูตร คู่มือครู อุปกรณ์การเรียนแก่หน่วยจัด		
การเรียนการสอน	4.30	.73
การประสานงานกับชุมชนในท้องถิ่น เกี่ยวกับความต้องการเพื่อจัด		
การศึกษาทางด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	4.40	.64
การส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็น		
วิทยากรฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	4.46	.65
การจัดทำ รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	4.35	.65
การจัดนิทรรศการให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้จัดใน		
หลายรูปแบบ	4.28	.65
การประสานงานเพื่อแนะแนวให้นักเรียนทุกประเภทแต่ละระดับ		
ศึกษาต่อในระบบการศึกษาของโรงเรียน	4.21	.72
การสนับสนุนให้หน่วยงานจัดการศึกษาของโรงเรียนดำเนินการ		
แนะแนวการศึกษาของโรงเรียนทุกรูปแบบ	4.29	.70
การนิเทศติดตามและประเมินผล มีการจัดทำเกณฑ์เครื่องมือ	4.26	.71
การพัฒนาแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและ		
ประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน	4.18	.76

ตาราง 11 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดประชุมปรึกษาหารือเพื่อติดตามและประเมินผลเพื่อ ชี้แจงเกณฑ์แบบของเครื่องมือก่อนดำเนินงาน	4.26	.74
การวางแผนติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน	4.29	.67
การติดตามแผนงานโครงการมีการดำเนินการตามกระบวนการ ติดตามประเมินผลคือ ก่อน ระหว่าง และสิ้นสุดโครงการ	4.38	.64
การวิเคราะห์สรุปผลการรายงานการติดตามและ ประเมินผลกระทำตามงวดที่กำหนดไว้ในแผน	4.34	.66
การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอก โรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ ติดตามและประเมินผล	4.06	.88
การนิเทศการศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศ เพื่อปรับปรุง เนื้อหาวิธีสอนให้เหมาะสมทุกครั้งที่มีการนิเทศการศึกษา	4.19	.70
การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อ ให้บริการ	4.57	.64
การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษาระบบ สะดวกแก่การ ค้นหาในการตรวจผลการศึกษา	4.55	.62
การอนุมัติผลการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่ จบการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษารวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา	4.62	.58
การจัดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตร หลักสูตรการศึกษาแก่ผู้จบ การศึกษาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเกิดความภูมิใจแก่นักศึกษา	4.20	.81

ตาราง 11 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาระเบียบ หลักเกณฑ์การวัดผลได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ	4.43	.65
การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน	4.55	.58
การจัดทำเครื่องมือการวัดผลการศึกษาดำเนินการในรูปของ คณะกรรมการโดยมีหน่วยจัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย	4.43	.64
การจัดทำคลังข้อสอบวัดผลการศึกษาออกโรงเรียนทุกระดับการศึกษา	4.46	.64
การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษา ออกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	4.20	.82
รวม	4.34	.44

จากตาราง 11 แสดงว่า ชีวราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหาร การศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง จำแนกตาม ตัวแปรด้านเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ คือ การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรม การศึกษาออกโรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 4.06$) การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียนการสอนสายสามัญ ($\bar{X} = 4.15$) และการพัฒนารูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและประเมินผลให้สอดคล้อง กับกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.18$) นอกเหนือข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษา
 โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษา
 โรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง จำแนกตามตัวแปรด้านอายุ

บทบาทของศูนย์การศึกษาโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทักษะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การกำหนดรูปแบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดการศึกษา นอกโรงเรียน	3.24	.85
การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษา โรงเรียนจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	3.36	.91
การวิเคราะห์จัดระบบข้อมูลที่จัดเก็บเพื่อประโยชน์ในการบริหาร งานของศูนย์ฯ	3.05	.86
การนำเสนอข้อมูลมีหลายรูปแบบรวมทั้งมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่	3.13	.83
การจัดทำแผนได้มีการวิเคราะห์นโยบายสภาพปัญหาความต้องการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโรงเรียนและท้องถิ่น	3.23	.92
การประสานงานจัดทำแผนทุกประเภทร่วมกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง	3.29	.89
การจัดทำแผนการศึกษาโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี	3.57	.96
การบูรณาการ ประชุมชี้แจงแก่บุคลากรใหม่ให้เข้าใจปรัชญา แนวทางการจัดการศึกษาโรงเรียน	3.17	1.17
การสำรวจปัญหา ความต้องการเพื่อหาแนวทางพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษาโรงเรียน	2.94	.93
การพัฒนาบุคลากรสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการที่ได้จากการสำรวจ	2.81	.97

ตาราง 12 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนคติเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการจัด		
การศึกษานอกโรงเรียนให้แก่หน่วยจัดและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	3.02	.96
การจัดกลุ่มสนใจได้สำรวจปัญหาความต้องการจากท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	3.05	.98
การจัดหาหนังสือ สิ่งที่จะเสริมความรู้ให้แก่ประชาชนไว้ประจำที่อ่าน		
หนังสือและแหล่งความรู้ประจำหมู่บ้าน	3.26	.88
การประชาสัมพันธ์การให้บริการห้องสมุดประชาชนครบทุกตำบล		
ทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	3.18	.87
การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่ม		
เป้าหมายการศึกษานอกโรงเรียน	3.09	.91
การวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อ		
หาแนวทางพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสม	2.92	.90
การประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน		
ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโดยใช้ผลจากการวิเคราะห์	2.90	.93
การสำรวจความต้องการทางด้านอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม		
การศึกษานอกโรงเรียน	2.97	.93
การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อให้		
บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน	3.07	.85

ตาราง 12 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนใหม่ ๆ		
นำเสนอกรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความ เหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	2.66	.98
รวม	3.09	.63

จากตาราง 12 แสดงว่า ข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและ
ผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง
จำแนกตามตัวแปรด้านอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} =$
3.09) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมากเพียงข้อเดียวคือ การจัดทำแผน
การศึกษานอกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 3.57$)
นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษาออก
โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออก
โรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง จำแนกตามตัวแปรด้านอายุ

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียน		
การสอนสายสามัญ	2.67	1.08
การสนับสนุนด้านหลักสูตร คู่มือครู อุปกรณ์การเรียนแก่หน่วยจัด		
การเรียนการสอน	3.23	1.01
การประสานงานกับชุมชนท้องถิ่นเกี่ยวกับความต้องการเพื่อจัด		
การศึกษาทางด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	3.46	.91
การส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็น		
วิทยากรฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	3.41	.89
การจัดหา รวบรวมข้อสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	3.15	.98
การจัดนิทรรศการให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้จัดใน		
หลายรูปแบบ	3.07	.99
การประสานงานเพื่อแนะแนวให้นักเรียนทุกประเภทแต่ละระดับ		
ศึกษาต่อในระบบการศึกษาออกโรงเรียน	3.18	.94
การสนับสนุนให้หน่วยงานจัดการศึกษาออกโรงเรียนดำเนินการ		
แนะแนวการศึกษาออกโรงเรียนทุกรูปแบบ	3.02	1.04
การนิเทศติดตามและประเมินผล มีการจัดทำเกณฑ์เครื่องมือ	2.89	.99
การพัฒนารูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและ		
ประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียน	2.79	.92

ตาราง 13 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทักษะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดประชุม ปรึกษาหารือผู้เกี่ยวข้องติดตามและประเมินผลเพื่อ ชี้แจงเกณฑ์แบบของเครื่องมือก่อนดำเนินงาน	2.84	1.10
การวางแผนนิเทศติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน	3.23	.90
การติดตามแผนงานโครงการมีการดำเนินการตามกระบวนการ ติดตามประเมินผลคือ ก่อน ระหว่าง และสิ้นสุดโครงการ	3.06	.93
การวิเคราะห์สรุปผลการรายงานการนิเทศติดตามและ ประเมินผลกระทำตามงวดที่กำหนดไว้ในแผน	3.07	.96
การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษาออก โรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ นิเทศติดตามและประเมินผล	2.60	.97
การนิเทศการศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศ เพื่อปรับปรุง เนื้อหาวิธีสอนให้เหมาะสมทุกครั้งที่มีการนิเทศการศึกษา	2.97	.96
การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อให้บริการ	3.69	.99
การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษาระบบ สะดวกแก่การ ค้นหาในการตรวจผลการศึกษา	3.66	.99
การอนุมัติผลการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่ จบการศึกษานในแต่ละภาคการศึกษารวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา	3.63	1.01
การจัดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตร หลักฐานการศึกษาแก่ผู้จบ การศึกษาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเกิดความภูมิใจแก่นักศึกษา	2.88	1.21
การศึกษาระเบียบ หลักเกณฑ์การวัดผลได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ	3.50	.93
การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน	3.88	1.10

ตาราง 13 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดทำเครื่องมือการวัดผลการศึกษาดำเนินการในรูปของ		
คณะกรรมการโดยมีหน่วยจัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย	3.40	1.10
การจัดทำคลังข้อสอบวัดผลการศึกษาออกโรงเรียนทุกระดับการศึกษา	2.68	1.18
การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษา		
ออกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	2.57	1.17
รวม	3.14	.66

จากตาราง 13 แสดงว่า ชำระการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง จำแนกตามตัวแปรด้านอายุของผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ เช่น การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน ($\bar{X} = 3.88$) การจัดทำทะเบียนนักศึกษา มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อให้บริการ ($\bar{X} = 3.69$) และการจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นระบบ สะดวกแก่การค้นหาในการตรวจผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.66$) เป็นต้น และที่อยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ คือ การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น ($\bar{X} = 2.57$) และการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ($\bar{X} = 2.60$) นอกเหนือข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษาออก
โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออก
โรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ จำแนกตามตัวแปรด้านอายุ

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การกำหนดรูปแบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดการศึกษา นอกโรงเรียน	4.42	.62
การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษาออก โรงเรียนจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	4.42	.65
การวิเคราะห์จัดระบบข้อมูลที่จัดเก็บเพื่อประโยชน์ในการบริหาร งานของศูนย์ฯ	4.35	.73
การนำเสนอข้อมูลในหลายรูปแบบรวมทั้งมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่	4.25	.74
การจัดทำแผนได้มีการวิเคราะห์นโยบายสภาพปัญหาความต้องการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาออกโรงเรียนและท้องถิ่น	4.35	.73
การประสานงานจัดทำแผนทุกประเภทร่วมกับส่วนราชการอื่นที่ เกี่ยวข้อง	4.34	.72
การจัดทำแผนการศึกษาออกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี	4.33	.70
การปฐมนิเทศ ประชุม ชี้แจงแก่บุคลากรใหม่ให้เข้าใจปรัชญา แนวทางการจัดการศึกษาออกโรงเรียน	4.37	.71
การสำรวจปัญหา ความต้องการเพื่อหาแนวทางพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษาออกโรงเรียน	4.38	.65

ตาราง 14 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การพัฒนาบุคลากรสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการที่ได้จากการสำรวจ	4.29	.72
การจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการจัด การศึกษานอกโรงเรียนให้แก่หน่วยจัดและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	4.33	.68
การจัดกลุ่มสนใจได้สำรวจปัญหาความต้องการจากท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	4.33	.73
การจัดหาหนังสือ สิ่งี่เสริมความรู้ให้แก่ประชาชนไว้ประจำที่อ่าน หนังสือและแหล่งความรู้ประจำหมู่บ้าน	4.35	.65
การประชาสัมพันธ์การให้บริการห้องสมุดประชาชนกระทำครอบคลุม ทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	4.35	.66
การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่ม เป้าหมายการศึกษานอกโรงเรียน	4.13	.76
การวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อ หาแนวทางพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสม	4.32	.75
การประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโดยใช้ผลจากการวิเคราะห์	4.24	.75
การสำรวจความต้องการทางด้านอุปกรณ์ี่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การศึกษานอกโรงเรียน	4.24	.68
การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อให้ บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน	4.15	.70

ตาราง 14 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ		
นำเสนอกรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความ		
เหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น		
	4.07	.81
รวม	4.30	.47

จากตาราง 14 แสดงว่า ข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง จำแนกตามตัวแปรด้านอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ นำเสนอกรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น ($\bar{X} = 4.07$) การให้บริการสอดส่องศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่มเป้าหมายการศึกษาออกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.13$) และการจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อให้บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.15$) นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ จำแนกตามตัวแปรด้านอายุ

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียน		
การสอนสายสามัญ	4.15	.82
การสนับสนุนด้านหลักสูตร คู่มือครู อุปกรณ์การเรียนแก่หน่วยจัด		
การเรียนการสอน	4.30	.73
การประสานงานกับชุมชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับความต้องการเพื่อจัด		
การศึกษาทางด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	4.40	.64
การส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็น		
วิทยากรฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	4.46	.65
การจัดหา รวบรวมข้อสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	4.35	.65
การจัดนิทรรศการให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้จัดใน		
หลายรูปแบบ	4.28	.65
การประสานงานเพื่อแนะแนวให้นักเรียนทุกประเภทแต่ละระดับ		
ศึกษาต่อในระบบการศึกษานอกโรงเรียน	4.21	.72
การสนับสนุนให้หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนดำเนินการ		
แนะแนวการศึกษานอกโรงเรียนทุกรูปแบบ	4.29	.70
การนิเทศติดตามและประเมินผล มีการจัดทำเกณฑ์เครื่องมือ	4.26	.71
การพัฒนาารูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและ		
ประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน	4.18	.76

ตาราง 15 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดประชุมปรึกษาหารือผู้แทนติดตามและประเมินผลเพื่อ ชี้แจงเกณฑ์แบบของเครื่องมือก่อนดำเนินงาน	4.26	.74
การวางแผนนิเทศติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน	4.29	.67
การติดตามแผนงานโครงการมีการดำเนินการตามกระบวนการ ติดตามประเมินผลคือ ก่อน ระหว่าง และสิ้นสุดโครงการ	4.38	.64
การวิเคราะห์สรุปผลการรายงานการนิเทศติดตามและ ประเมินผลกระทำตามงวดที่กำหนดไว้ในแผน	4.34	.66
การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษาออก โรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ นิเทศติดตามและประเมินผล	4.06	.88
การนิเทศการศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศ เพื่อปรับปรุง เนื้อหาวิธีสอนให้เหมาะสมทุกครั้งที่มีการนิเทศการศึกษา	4.19	.70
การจัดทบทเวียนนักศึกษาที่มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อ ให้บริการ	4.57	.65
การจัดทบทเวียนนักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นระบบ สะดวกแก่การ ค้นหาในการตรวจผลการศึกษา	4.55	.62
การอนุมัติผลการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่ จบการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษารวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา	4.62	.58
การจัดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตร หลักฐานการศึกษาแก่ผู้จบ การศึกษาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเกิดความภูมิใจแก่นักศึกษา	4.20	.81

ตาราง 15 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนคติเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาระเบียบ หลักเกณฑ์การวัดผลได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ	4.43	.65
การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน	4.55	.58
การจัดทำเครื่องมือการวัดผลการศึกษาดำเนินการในรูปของ คณะกรรมการโดยมีหน่วยจัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย	4.43	.64
การจัดทำคลังข้อสอบวัดผลการศึกษานอกโรงเรียนทุกระดับการศึกษา	4.46	.64
การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	4.20	.82
รวม	4.34	.82

จากตาราง 15 แสดงว่า ข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง จำแนกตามตัวแปรด้านอายุของผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ เช่น การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 4.06$) การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียนการสอนสายสามัญ ($\bar{X} = 4.15$) และการพัฒนารูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.18$) เป็นต้น นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนคติของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง จำแนกตามตัวแปรด้านคุณวุฒิทางการศึกษา

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนคติเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การกำหนดรูปแบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดการศึกษา นอกโรงเรียน	3.24	.85
การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษานอก โรงเรียนจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	3.36	.91
การวิเคราะห์จัดระบบข้อมูลที่จัดเก็บเพื่อประโยชน์ในการบริหาร งานของศูนย์ฯ	3.05	.86
การนำเสนอข้อมูลมีหลายรูปแบบรวมทั้งมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่	3.13	.83
การจัดทำแผนได้มีการวิเคราะห์นโยบายสภาพปัญหาความต้องการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานอกโรงเรียนและท้องถิ่น	3.23	.92
การประสานงานจัดทำแผนทุกประเภทร่วมกับส่วนราชการอื่นที่ เกี่ยวข้อง	3.29	.89
การจัดทำแผนการศึกษานอกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี	3.57	.96
การปฐมนิเทศ ประชุมชี้แจงแก่บุคลากรทั้งหมดให้เข้าใจปรัชญา แนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	3.17	1.17
การเฝ้าระวังปัญหา ความต้องการเพื่อหาแนวทางพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษานอกโรงเรียน	2.94	.93

ตาราง 16 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การพัฒนาบุคลากรสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการที่ได้จาก		
การสำรวจ	2.81	.97
การจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการจัด		
การศึกษาออกโรงเรียนให้แก่หน่วยจัดและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	3.02	.96
การจัดกลุ่มสนใจได้สำรวจปัญหาความต้องการจากท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	3.05	.98
การจัดหาหนังสือ สิ่งที่จะเสริมความรู้ให้แก่ประชาชนไว้ประจำที่อ่าน		
หนังสือและแหล่งความรู้ประจำหมู่บ้าน	3.26	.88
การประชาสัมพันธ์การให้บริการห้องสมุดประชาชนครอบคลุม		
ทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	3.18	.87
การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่ม		
เป้าหมายการศึกษาออกโรงเรียน	3.09	.91
การวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อ		
หาแนวทางพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสม	2.92	.90
การประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน		
ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโดยใช้ผลจากการวิเคราะห์	2.90	.93
การสำรวจความต้องการทางด้านอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม		
การศึกษาออกโรงเรียน	2.97	.93
การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อให้		
บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน	3.07	.85

ตาราง 16 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ		
นำเสนอกรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความ เหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	2.66	.98
รวม	3.09	.63

จากตาราง 16 แสดงว่าข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง จำแนกตามตัวแปรด้านคุณลักษณะทางการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมากเพียงข้อเดียว คือ การจัดทำแผนการศึกษาออกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 3.57$) นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด เกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง จำแนกตามตัวแปรด้านคุณลักษณะทางการศึกษา

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียน		
การสอนสายสามัญ	2.67	1.08
การสนับสนุนด้านหลักสูตร คู่มือครู อุปกรณ์การเรียนแก่หน่วยจัด		
การเรียนการสอน	3.23	1.01
การประสานงานกับชุมชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับความต้องการเพื่อจัด		
การศึกษาทางด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	3.46	.91
การส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็น		
วิทยากรฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	3.41	.89
การจัดหา รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	3.15	.98
การจัดนิทรรศการให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้จัดใน		
หลายรูปแบบ	3.07	.99
การประสานงานเพื่อแนะแนวให้นักเรียนทุกประเภทแต่ละระดับ		
ศึกษาต่อในระบอบการศึกษานอกโรงเรียน	3.18	.94
การสนับสนุนให้หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนดำเนินการ		
แนะแนวการศึกษานอกโรงเรียนทุกรูปแบบ	3.02	1.04
การนิเทศติดตามและประเมินผล มีการจัดทำเกณฑ์เครื่องมือ	2.89	.99
การพัฒนาารูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและ		
ประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน	2.79	.92

ตาราง 17 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดประชุม บริษัทยาหรือผู้แทนติดตามและประเมินผลเพื่อ ชี้แจงเกณฑ์แบบของเครื่องมือก่อนดำเนินงาน	2.84	1.10
การวางแผนนิเทศติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน	3.23	.90
การติดตามแผนงานโครงการมีการดำเนินการตามกระบวนการ ติดตามประเมินผลคือ ก่อน ระหว่าง และสิ้นสุดโครงการ	3.06	.93
การวิเคราะห์สรุปผลการรายงานการนิเทศติดตามและ ประเมินผลกระทำตามงวดที่กำหนดไว้ในแผน	3.07	.96
การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอก โรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ นิเทศติดตามและประเมินผล	2.60	.97
การนิเทศการศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศ เพื่อปรับปรุง เนื้อหาวิธีสอนให้เหมาะสมทุกครั้งที่มีการนิเทศการศึกษา	2.97	.96
การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อ ให้บริการ	3.69	.96
การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นระบบ สะดวกแก่การ ค้นหาในการตรวจผลการศึกษา	3.66	.99
การอนุมัติผลการศึกษา การเขียนใบผลการเรียนของนักศึกษาที่ จบการศึกษานในแต่ละภาคการศึกษารวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา	3.63	1.01
การจัดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตร หลักฐานการศึกษาแก่ผู้จบ การศึกษาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเกิดความภูมิใจแก่นักศึกษา	2.88	1.21
การศึกษาระเบียบ หลักเกณฑ์การวัดผลได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ	3.50	.93

ตาราง 17 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน	3.88	.96
การจัดทำเครื่องมือการวัดผลการศึกษาดำเนินการในรูปของ คณะกรรมการโดยมีหน่วยจัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย	3.40	1.10
การจัดทำคลังข้อสอบวัดผลการศึกษาออกโรงเรียนทุกระดับการศึกษา	2.68	1.18
การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษา ออกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	2.57	1.17
รวม	3.14	.66

จากตาราง 17 แสดงว่าข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง จำแนกตามตัวแปรด้านคุณลักษณะทางการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ เช่น การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน ($\bar{X} = 3.88$) การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อให้บริการ ($\bar{X} = 3.69$) และการจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นระบบ สะดวกแก่การค้นหาในการตรวจผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.66$) เป็นต้น และที่อยู่ในระดับน้อยมี 2 ข้อ คือ การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น ($\bar{X} = 2.51$) และการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 2.60$) นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษา
 โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษา
 โรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ จำแนกตามตัวแปรด้านคุณลักษณะทางการศึกษา

บทบาทของศูนย์การศึกษา โรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การกำหนดรูปแบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดการศึกษา นอกโรงเรียน	4.42	.62
การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษา นอกโรงเรียนจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	4.42	.65
การวิเคราะห์จัดระบบข้อมูลที่ได้เก็บเพื่อประโยชน์ในการบริหาร งานของศูนย์ฯ	4.35	.73
การนำเสนอข้อมูลในหลายรูปแบบรวมทั้งมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่	4.25	.74
การจัดทำแผนได้มีการวิเคราะห์นโยบายสภาพปัญหาความต้องการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา นอกโรงเรียนและท้องถิ่น	4.35	.73
การประสานงานจัดทำแผนทุกประเภทร่วมกับส่วนราชการอื่นที่ เกี่ยวข้อง	4.34	.72
การจัดทำแผนการศึกษา นอกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี	4.32	.70
การปฐมนิเทศ ประชุมชี้แจงแก่บุคลากรใหม่ให้เข้าใจปรัชญา แนวทางการจัดการศึกษา นอกโรงเรียน	4.37	.71
การสำรวจปัญหา ความต้องการเพื่อหาแนวทางพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษา นอกโรงเรียน	4.38	.65

ตาราง 18 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การพัฒนาบุคลากรสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการที่ได้จากการสำรวจ	4.29	.72
การจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการจัด		
การศึกษาออกโรงเรียนให้แก่หน่วยจัดและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	4.33	.68
การจัดกลุ่มสนใจได้สำรวจปัญหาความต้องการจากท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	4.33	.73
การจัดหาหนังสือ สิ่งที่จะเสริมความรู้ให้แก่ประชาชนไว้ประจำที่อ่าน		
หนังสือและแหล่งความรู้ประจำหมู่บ้าน	4.35	.65
การประชาสัมพันธ์การให้บริการห้องสมุดประชาชนนครหาดลุม		
ทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	4.35	.66
การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่ม		
เป้าหมายการศึกษาออกโรงเรียน	4.13	.76
การวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อ		
หาแนวทางพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสม	4.32	.75
การประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน		
ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโดยใช่ผลจากการวิเคราะห์	4.24	.75
การสำรวจความต้องการทางด้านอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม		
การศึกษาออกโรงเรียน	4.24	.68
การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อให้		
บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน	4.15	.70

ตาราง 18 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ		
นำเสนอกรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความ เหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	4.07	.81
รวม	4.30	.47

จากตาราง 18 แสดงว่าข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง จำแนกตามตัวแปรด้านคุณวุฒิทางการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ คือ การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ นำเสนอกรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น ($\bar{X} = 4.07$) การให้บริการสอดส่องศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่มเป้าหมายการศึกษาออกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.13$) และการจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อให้บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.15$) นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอก
โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอก
โรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ จำแนกตามตัวแปรด้านคุณวุฒิทางการศึกษา

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียน		
การสอนสายสามัญ	4.15	.82
การสนับสนุนด้านหลักสูตร คู่มือครู อุปกรณ์การเรียนแก่หน่วยจัด		
การเรียนการสอน	4.30	.73
การประสานงานกับชุมชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับความต้องการเพื่อจัด		
การศึกษาทางด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	4.40	.64
การส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็น		
วิทยากรฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	4.46	.65
การจัดทำ รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	4.35	.65
การจัดนิทรรศการให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้จัดใน		
หลายรูปแบบ	4.28	.65
การประสานงานเพื่อแนะแนวให้นักเรียนทุกประเภทแต่ละระดับ		
ศึกษาต่อในระบบการศึกษานอกโรงเรียน	4.21	.72
การสนับสนุนให้หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนดำเนินการ		
แนะแนวการศึกษานอกโรงเรียนทุกรูปแบบ	4.29	.70
การนิเทศติดตามและประเมินผล มีการจัดทำเกณฑ์เครื่องมือ	4.26	.71
การพัฒนาารูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและ		
ประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน	4.18	.76

ตาราง 19 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทักษะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดประชุมปรึกษาหารือผู้เกี่ยวข้องติดตามและประเมินผลเพื่อ ชี้แจงเกณฑ์แบบของเครื่องมือก่อนดำเนินงาน	4.26	.74
การวางแผนติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน	4.29	.67
การติดตามแผนงานโครงการมีการดำเนินการตามกระบวนการ ติดตามประเมินผลคือ ก่อน ระหว่าง และสิ้นสุดโครงการ	4.38	.64
การวิเคราะห์สรุปผลการรายงานการติดตามและ ประเมินผลกระทำตามงวดที่กำหนดไว้ในแผน	4.34	.66
การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษาออก โรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ ติดตามประเมินผล	4.06	.88
การนิเทศการศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศ เพื่อปรับปรุง เนื้อหาวิธีสอนให้เหมาะสมทุกครั้งที่มีการนิเทศการศึกษา	4.19	.70
การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อ ให้บริการ	4.57	.64
การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นระบบ สะดวกแก่การ ค้นหาการตรวจผลการศึกษา	4.55	.62
การอนุมัติผลการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่ จบการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษารวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา	4.62	.58
การจัดให้มีนิคมอุปประกาศนียบัตร หลักฐานการศึกษาแก่ผู้จบ การศึกษาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเกิดความภูมิใจแก่นักศึกษา	4.20	.81

ตาราง 19 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนคติเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาระเบียบ หลักเกณฑ์การวัดผลได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ	4.43	.65
การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน	4.55	.58
การจัดทำเครื่องมือการวัดผลการศึกษาดำเนินการในรูปของ คณะกรรมการโดยมีหน่วยจัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย	4.43	.64
การจัดทำคลังข้อสอบวัดผลการศึกษาออกโรงเรียนทุกระดับการศึกษา	4.46	.64
การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษา ออกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	4.20	.82
รวม	4.34	.44

จากตาราง 19 แสดงว่า ข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง จำแนกตามตัวแปรด้านคุณวุฒิทางการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ เช่น การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 4.06$) การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียนการสอนสายสามัญ ($\bar{X} = 4.15$) และการพัฒนารูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.18$) เป็นต้น นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนคติของข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน
จังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด
ด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง จำแนกตามตัวแปรด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนคติเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การกำหนดรูปแบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดการศึกษา		
ออกโรงเรียน	3.23	.85
การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษาออก		
โรงเรียนจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	3.36	.91
การวิเคราะห์จัดระบบข้อมูลที่จัดเก็บเพื่อประโยชน์ในการบริหาร		
งานของศูนย์ฯ	3.05	.86
การนำเสนอข้อมูลมีหลายรูปแบบรวมทั้งมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่	3.13	.83
การจัดทำแผนได้มีการวิเคราะห์นโยบายสภาพปัญหาความต้องการ		
ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาออกโรงเรียนและท้องถิ่น	3.23	.92
การประสานงานจัดทำแผนทุกประเภทร่วมกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง	3.29	.89
การจัดทำแผนการศึกษาออกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี		
และแผนปฏิบัติการประจำปี	3.57	.96
การปฐมนิเทศ ประชุมชี้แจงแก่บุคลากรใหม่ให้เข้าใจปรัชญา		
แนวทางการจัดการศึกษาออกโรงเรียน	3.17	1.17
การสำรวจปัญหา ความต้องการเพื่อหาแนวทางพัฒนาบุคลากร		
ทางการศึกษาออกโรงเรียน	2.94	.93
การพัฒนาบุคลากรสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการที่ได้จากการสำรวจ	2.81	.97
การจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการจัด		
การศึกษาออกโรงเรียนให้แก่หน่วยจัดและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	3.02	.96

ตาราง 20 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนคติเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดกลุ่มสนใจได้สำรวจปัญหาความต้องการจากท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	3.05	.98
การจัดหาหนังสือ สิ่งที่เสริมความรู้ให้แก่ประชาชนไว้ประจำที่อ่าน หนังสือและแหล่งความรู้ประจำหมู่บ้าน	3.26	.88
การประชาสัมพันธ์การให้บริการห้องสมุดประชาชนกรรมาครอบคลุม ทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	3.18	.87
การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่ม เป้าหมายการศึกษาออกโรงเรียน	3.09	.91
การวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อ หาแนวทางพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสม	2.91	.90
การประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษาออกโรงเรียน ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโดยใช้ผลจากการวิเคราะห์	2.90	.93
การสำรวจความต้องการทางด้านอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม การศึกษาออกโรงเรียน	2.97	.93
การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อให้ บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานการศึกษาออกโรงเรียน	3.07	.85
การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ นำเสนอกรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความ เหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	2.66	.98
รวม	3.09	.63

จากตาราง 20 แสดงว่าข้าราชการศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนภาคกลาง จำแนกตามตัวแปรด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบันผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมากเพียงข้อเดียวคือ การจัดทำแผนการศึกษาเอกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปีและแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 3.57$) นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง จำแนกตามตัวแปรด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน

บทบาทของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียน		
การสอนสายสามัญ	2.67	1.08
การสนับสนุนด้านหลักสูตร คู่มือครู อุปกรณ์การเรียนแก่หน่วยจัด		
การเรียนการสอน	3.23	1.01
การประสานงานกับชุมชนท้องถิ่นเกี่ยวกับความต้องการเพื่อจัด		
การศึกษาทางด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	3.26	.91
การส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็น		
วิทยากรฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	3.41	.89
การจัดหา รวบรวมข้อสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	3.15	.98
การจัดนิทรรศการให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้จัดใน		
หลายรูปแบบ	3.07	.99

ตาราง 21 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การประสานงาน เพื่อแนะแนวให้นักเรียนทุกประเภทแต่ละระดับ		
ศึกษาต่อในระบบการศึกษาออกโรงเรียน	3.18	.94
การสนับสนุนให้หน่วยงานจัดการศึกษาออกโรงเรียนดำเนินการ		
แนะแนวการศึกษาออกโรงเรียนทุกรูปแบบ	3.02	1.04
การนิเทศติดตามและประเมินผล มีการจัดทำเกณฑ์เครื่องมือ	2.89	.99
การพัฒนา รูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและ		
ประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียน	2.79	.92
การจัดประชุม ปรึกษาหารือผู้นิเทศติดตามและประเมินผลเพื่อ		
ชี้แจงเกณฑ์แบบของเครื่องมือก่อนดำเนินงาน	2.84	1.10
การวางแผนนิเทศติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน	3.23	.90
การติดตามแผนงานโครงการมีการดำเนินการตามกระบวนการ		
ติดตามประเมินผลคือ ก่อน ระหว่าง และสิ้นสุดโครงการ	3.06	.93
การวิเคราะห์สรุปผลการรายงานการนิเทศติดตามและ		
ประเมินผลกระทำตามงวดที่กำหนดไว้ในแผน	3.07	.96
การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษาออก		
โรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ		
นิเทศติดตามและประเมินผล	2.60	.97
การนิเทศการศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศ เพื่อปรับปรุง		
เนื้อหาวิธีสอนให้เหมาะสมทุกครั้งที่มีการนิเทศการศึกษา	2.97	.96

ตาราง 21 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อ ให้บริการ	3.69	.96
การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นระบบ สะดวกแก่การ ค้นหาในการตรวจผลการศึกษา	3.66	.99
การอนุมัติผลการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่ จบการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษารวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา	3.63	1.01
การจัดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตร หลักฐานการศึกษาแก่ผู้จบ การศึกษาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเกิดความภูมิใจแก่นักศึกษา	2.88	1.21
การศึกษาระเบียบ หลักเกณฑ์การวัดผลได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ	3.50	.93
การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน	3.88	.96
การจัดทำเครื่องมือการวัดผลการศึกษาดำเนินการในรูปของ คณะกรรมการโดยมีหน่วยจัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย	3.40	1.10
การจัดทำคลังข้อสอบวัดผลการศึกษานอกโรงเรียนทุกระดับ การศึกษา	2.68	1.18
การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	2.57	1.17
รวม	3.14	.66

จากตาราง 21 แสดงว่าข้าราชการศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนภาคกลาง จำแนกตามตัวแปรด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ เช่น การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน ($\bar{X} = 3.88$) การจัดทบทวนเป็นนักศึกษาที่มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อให้บริการ ($\bar{X} = 3.69$) และการจัดทบทวนเป็นนักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นระบบ สะดวกแก่การค้นหาในการตรวจผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.66$) เป็นต้น และที่อยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ คือ การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น ($\bar{X} = 2.57$) และ การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษาเอกโรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุง แกไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ($\bar{X} = 2.60$) นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน
จังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด
ด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ จำแนกตามตัวแปรด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การกำหนดรูปแบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดการศึกษา ออกโรงเรียน	4.42	.62
การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษาออก โรงเรียนจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	4.42	.65
การวิเคราะห์จัดระบบข้อมูลที่จัดเก็บเพื่อประโยชน์ในการบริหาร งานของศูนย์ฯ	4.35	.73
การนำเสนอข้อมูลในหลายรูปแบบรวมทั้งมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่	4.25	.74
การจัดทำแผนได้มีการวิเคราะห์นโยบายสภาพปัญหาความต้องการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาออกโรงเรียนและท้องถิ่น	4.35	.73
การประสานงานจัดทำแผนทุกประเภทร่วมกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง	4.34	.72
การจัดทำแผนการศึกษาออกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี	4.32	.70
การปฐมนิเทศ ประชุมชี้แจงแก่บุคลากรใหม่ให้เข้าใจปรัชญา แนวทางการจัดการศึกษาออกโรงเรียน	4.37	.71
การสำรวจปัญหา ความต้องการเพื่อหาแนวทางพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษาออกโรงเรียน	4.38	.65

ตาราง 22 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	พัฒนาเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การพัฒนาบุคลากรสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการที่ได้จากการสำรวจ	4.29	.72
การจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการจัด		
การศึกษาออกโรงเรียนให้แก่หน่วยจัดและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	4.33	.68
การจัดกลุ่มสนใจได้สำรวจปัญหาความต้องการจากท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	4.33	.73
การจัดหาหนังสือ สิ่งที่จะเสริมความรู้ให้แก่ประชาชนในประชาที่อ่าน		
หนังสือและแหล่งความรู้ประชาชนหมู่บ้าน	4.35	.65
การประชาสัมพันธ์การให้บริการห้องสมุดประชาชนนครหาดระบดลุม		
ทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	4.35	.66
การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่ม		
เป้าหมายการศึกษาออกโรงเรียน	4.13	.76
การวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อ		
หาแนวทางพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสม	4.32	.74
การประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน		
ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโดยนำผลจากการวิเคราะห์	4.24	.75
การสำรวจความต้องการทางด้านอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม		
การศึกษาออกโรงเรียน	4.24	.68
การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อให้		
บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน	4.15	.70

ตาราง 22 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ		
นำเสนอกรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความ		
เหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	4.07	.81
รวม	4.30	.47

จากตาราง 22 แสดงว่า ข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง จำแนกตามตัวแปรด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ นำเสนอกรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น ($\bar{X} = 4.07$) การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่มเป้าหมายการศึกษาออกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.13$) และการจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียน เพื่อให้บริการส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.15$) นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียน
จังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัด
ด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ จำแนกตามตัวแปรด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน

บทบาทของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียน		
การสอนสายสามัญ	4.15	.82
การสนับสนุนด้านหลักสูตร คู่มือครู อุปกรณ์การเรียนแก่หน่วยจัด		
การเรียนการสอน	4.30	.73
การประสานงานกับชุมชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับความต้องการเพื่อจัด		
การศึกษาทางด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	4.40	.64
การส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็น		
วิทยากรฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	4.46	.65
การจัดหา รวบรวมข้อสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	4.35	.65
การจัดนิทรรศการให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้จัดใน		
หลายรูปแบบ	4.28	.65
การประสานงานเพื่อแนะแนวให้นักเรียนทุกประเภทแต่ละระดับ		
ศึกษาต่อในระบบการศึกษาเอกโรงเรียน	4.21	.72
การสนับสนุนให้หน่วยงานจัดการศึกษาเอกโรงเรียนดำเนินการ		
แนะแนวการศึกษาเอกโรงเรียนทุกรูปแบบ	4.29	.70
การนิเทศติดตามและประเมินผล มีการจัดทำเกณฑ์เครื่องมือ	4.26	.71
การพัฒนาแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและ		
ประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษาเอกโรงเรียน	4.18	.76

ตาราง 23 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทักษะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดประชุม ปรึกษาหารือผู้ที่เกี่ยวข้องติดตามและประเมินผลเพื่อ ชี้แจงเกณฑ์แบบของเครื่องมือก่อนดำเนินงาน	4.26	.74
การวางแผนนิเทศติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน	4.29	.67
การติดตามแผนงานโครงการมีการดำเนินการตามกระบวนการ ติดตามประเมินผลคือ ก่อน ระหว่าง และสิ้นสุดโครงการ	4.38	.64
การวิเคราะห์สรุปผลการรายงานการนิเทศติดตามและ ประเมินผลกระทำตามงวดที่กำหนดไว้ในแผน	4.31	.66
การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอก โรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ นิเทศติดตามและประเมินผล	4.06	.88
การนิเทศการศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศ เพื่อปรับปรุง เนื้อหาวิธีสอนให้เหมาะสมทุกครั้งที่มีการนิเทศการศึกษา	4.19	.70
การจัดทบทวนเป็นนักศึกษาที่มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อ ให้บริการ	4.57	.64
การจัดทบทวนเป็นนักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นระบบ สะดวกแก่การ ค้นหาในการตรวจผลการศึกษา	4.55	.62
การอนุมัติผลการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่ จบการศึกษานในแต่ละภาคการศึกษารวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา	4.62	.58
การจัดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตร หลักฐานการศึกษาแก่ผู้จบ การศึกษาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเกิดความภูมิใจแก่นักศึกษา	4.20	.81

ตาราง 23 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาระยะเทียบ หลักเกณฑ์การวัดผลได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ	4.43	.65
การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระยะเทียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน	4.55	.58
การจัดทำเครื่องมือการวัดผลการศึกษาดำเนินการในรูปของ คณะกรรมการโดยมีหน่วยจัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย	4.43	.64
การจัดทำคลังข้อสอบวัดผลการศึกษานอกโรงเรียนทุกระดับการศึกษา	4.46	.64
การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	4.20	.82
รวม	4.34	.44

จากตาราง 23 แสดงว่า ข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง จำแนกตามตัวแปรด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ข้อ เช่น การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน เข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 4.06$) การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียนการสอนสายสามัญ ($\bar{X} = 4.15$) และการพัฒนารูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.18$) เป็นต้น นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษาออก
โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออก
โรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง จำแนกตามตัวแปรด้านที่ตั้งของ
จังหวัดอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันดามันหนึ่ง

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การกำหนดรูปแบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดการศึกษาออกโรงเรียน	3.24	.85
การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษาออก โรงเรียนจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	3.36	.91
การวิเคราะห์จัดระบบข้อมูลที่ได้รับเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของศูนย์ฯ	3.05	.86
การนำเสนอข้อมูลในหลายรูปแบบรวมทั้งมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่	3.13	.83
การจัดทำแผนได้มีการวิเคราะห์นโยบายสภาพปัญหาความต้องการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาออกโรงเรียนและท้องถิ่น	3.23	.92
การประสานงานจัดทำแผนทุกประเภทร่วมกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง	3.29	.89
การจัดทำแผนการศึกษาออกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี	3.57	.96
การบูรณิเทศ ประชุมชี้แจงแก่บุคลากรใหม่ให้เข้าใจบริบท แนวทางการจัดการศึกษาออกโรงเรียน	3.17	1.17
การสำรวจปัญหา ความต้องการเพื่อหาแนวทางพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษาออกโรงเรียน	2.94	.93
การพัฒนาบุคลากรสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการที่ได้จากการสำรวจ	2.81	.97
การจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการจัด การศึกษาออกโรงเรียนให้แก่หน่วยจัดและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	3.02	.96
การจัดกลุ่มสนใจได้สำรวจปัญหาความต้องการจากท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	3.05	.98

ตาราง 24 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดหาหนังสือ สิ่งี่เสริมความรู้ให้แก่ประชาชนไว้ประจำที่อ่าน หนังสือและแหล่งความรู้ประจำหมู่บ้าน	3.26	.88
การประชาสัมพันธ์การให้บริการห้องสมุดประชาชนนครหาดลุม ทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	3.18	.87
การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่ม เป้าหมายการศึกษาออกโรงเรียน	3.09	.91
การวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อ หาแนวทางพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสม	2.92	.90
การประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยงานการศึกษาออกโรงเรียน ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโดยีผลจากการวิเคราะห์	2.90	.93
การสำรวจความต้องการทางด้านอุปกรณ์ี่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การศึกษาออกโรงเรียน	2.97	.93
การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อให้ บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานการศึกษาออกโรงเรียน	3.07	.85
การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ นำเสนอกรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความ เหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	2.66	.98
รวม	3.09	.63

จากตาราง 24 แสดงว่าข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง จำแนกตามตัวแปรด้านที่ตั้งของจังหวัดอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันใดอันหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมากเพียงข้อเดียวคือ การจัดทำแผนการศึกษาออกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 3.57$) นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง จำแนกตามตัวแปรด้านที่ตั้งของจังหวัดอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันใดอันหนึ่ง

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียน		
การสอนสายสามัญ	2.67	1.08
การสนับสนุนด้านหลักสูตร คู่มือครู อุปกรณ์การเรียนแก่หน่วยจัด		
การเรียนการสอน	3.23	1.01
การประสานงานกับชุมชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับความต้องการเพื่อจัด		
การศึกษาทางด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	3.46	.91
การส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็น		
วิทยากรฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	3.41	.89
การจัดทำ รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	3.15	.98

ตาราง 25 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทักษะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดนิทรรศการให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้จัดใน หลายรูปแบบ	3.07	.99
การประสานงานเพื่อแนะแนวให้นักเรียนทุกประเภทแต่ละระดับ ศึกษาต่อในระบบการศึกษานอกโรงเรียน	3.18	.94
การสนับสนุนให้หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนดำเนินการ แนะแนวการศึกษานอกโรงเรียนทุกรูปแบบ	3.02	1.04
การนิเทศติดตามและประเมินผล มีการจัดทำเกณฑ์เครื่องมือ การพัฒนาารูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและ	2.89	.99
ประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน	2.79	.92
การจัดประชุม ปรึกษาหารือผู้นิเทศติดตามและประเมินผลเพื่อ ชี้แจงเกณฑ์แบบของเครื่องมือก่อนดำเนินงาน	2.84	1.10
การวางแผนนิเทศติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน	3.23	.90
การติดตามแผนงานโครงการมีการดำเนินการตามกระบวนการ ติดตามประเมินผลคือ ก่อน ระหว่าง และสิ้นสุดโครงการ	3.06	.93
การวิเคราะห์สรุปผลการรายงานการนิเทศติดตามและ ประเมินผลกระทำตามงวดที่กำหนดไว้ในแผน	3.07	.96
การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องงานการจัดกิจกรรมการศึกษานอก โรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ นิเทศติดตามและประเมินผล	2.60	.97

ตาราง 25 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การนิเทศการศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศ เพื่อปรับปรุง เนื้อหาวิธีสอนให้เหมาะสมทุกครั้งที่มีการนิเทศการศึกษา	2.97	.96
การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อ ให้บริการ	3.69	.96
การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษาระบบ สะดวกแก่การ ค้นหาในการตรวจผลการศึกษา	3.66	.99
การอนุมัติผลการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่ จบการศึกษานในแต่ละภาคการศึกษารวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา	3.63	1.01
การจัดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตร หลักฐานการศึกษาแก่ผู้จบ การศึกษาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเกิดความภูมิใจแก่นักศึกษา	2.88	1.21
การศึกษาระยะเทียบ หลักเกณฑ์การวัดผลได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ	3.50	.93
การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกชั้นตอน	3.88	.96
การจัดทำเครื่องมือการวัดผลการศึกษาดำเนินการในรูปของ คณะกรรมการโดยมีหน่วยจัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย	3.40	1.10
การจัดทำคลังข้อสอบวัดผลการศึกษานอกโรงเรียนทุกระดับการศึกษา	2.68	1.18
การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	2.57	1.17
รวม	3.14	.66

จากตาราง 25 แสดงว่าข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง จำแนกตามที่ตั้งของจังหวัดอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันใดอันหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ เช่น การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน ($\bar{X} = 3.88$) การจัดทบทวนเป็นนักศึกษาที่มีความสมบูรณ์สะดวกแก่การค้นหาเพื่อให้บริการ ($\bar{X} = 3.69$) และการจัดทบทวนเป็นนักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นระบบ สะดวกแก่การค้นหาในการตรวจผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.66$) เป็นต้น และที่อยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ คือ การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น ($\bar{X} = 2.57$) และการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศ ติดตามประเมินผล ($\bar{X} = 2.60$) นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษาออก
โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออก
โรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ จำแนกตามตัวแปรด้านที่ตั้งของจังหวัด
อยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันดามันหนึ่ง

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การกำหนดรูปแบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดการศึกษา นอกโรงเรียน	4.42	.62
การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษาออก โรงเรียนจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	4.42	.65
การวิเคราะห์จัดระบบข้อมูลที่จัดเก็บเพื่อประโยชน์ในการบริหาร งานของศูนย์ฯ	4.35	.73
การนำเสนอข้อมูลในหลายรูปแบบรวมทั้งมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่	4.25	.74
การจัดทำแผนได้มีการวิเคราะห์นโยบายสภาพปัญหาความต้องการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาออกโรงเรียนและท้องถิ่น	4.35	.73
การประสานงานจัดทำแผนทุกประเภทร่วมกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง	4.34	.72
การจัดทำแผนการศึกษาออกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี	4.32	.70
การปฐมนิเทศ ประชุมชี้แจงแก่บุคลากรใหม่ให้เข้าใจปรัชญา แนวทางการจัดการศึกษาออกโรงเรียน	4.37	.71
การสำรวจปัญหา ความต้องการเพื่อหาแนวทางพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษาออกโรงเรียน	4.38	.65

ตาราง 26 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การพัฒนาบุคลากรสอดคล้องกับนโยบาย ความต้องการที่ได้จากการสำรวจ	4.29	.72
การจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการจัด		
การศึกษานอกโรงเรียนให้แก่หน่วยจัดและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	4.33	.68
การจัดกลุ่มสนใจได้สำรวจนโยบายความต้องการจากท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	4.33	.73
การจัดหาหนังสือ สิ่งที่ใช้เสริมความรู้ให้แก่ประชาชนไว้ประจำที่อ่าน		
หนังสือและแหล่งความรู้ประชาชนหมู่บ้าน	4.35	.65
การประชาสัมพันธ์การให้บริการห้องสมุดประชาชนนครหาดลุม		
ทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	4.35	.66
การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่ม		
เป้าหมายการศึกษานอกโรงเรียน	4.13	.76
การวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อ		
หาแนวทางพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสม	4.32	.75
การประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน		
ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโดยนำผลจากการวิเคราะห์	4.24	.75
การสำรวจความต้องการทางด้านอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม		
การศึกษานอกโรงเรียน	4.24	.68
การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อให้		
บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน	4.15	.70

ตาราง 26 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	หัตถ์ษะเกียวกับทบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนใหม่ ๆ		
นำเสนอกรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความ เหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	4.07	.81
รวม	4.30	.47

จากตาราง 26 แสดงว่า ข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและ
ผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง
จำแนกตามตัวแปรด้านที่ตั้งของจังหวัดอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาด้านหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถาม
มีหัตถ์ษะเกียวกับทบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ
โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีหัตถ์ษะอยู่ใน
ระดับมาก 3 ข้อ คือ การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนใหม่ ๆ นำ
เสนอกรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัด
อื่น ($\bar{X} = 4.07$) การให้บริการสอดหัตถ์ษะศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่มเป้าหมาย
การศึกษานอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.13$) และการจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษา
ออกโรงเรียนเพื่อให้บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน ($\bar{X} =$
4.15) นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษาออก
โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออก
โรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ จำแนกตามตัวแปรด้านที่ตั้งของจังหวัด
อยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันเนื่องหนึ่ง

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียน		
การสอนสายสามัญ	4.15	.82
การสนับสนุนด้านหลักสูตร คู่มือครู อุปกรณ์การเรียนแก่หน่วยจัด		
การเรียนการสอน	4.30	.73
การประสานงานกับชุมชนท้องถิ่น เกี่ยวกับความต้องการเพื่อจัด		
การศึกษาทางด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	4.40	.64
การส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็น		
วิทยากรฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	4.46	.65
การจัดทำ รวบรวมข้อเสนอเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	4.35	.65
การจัดนิทรรศการให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้จัดในหลายรูปแบบ	4.28	.65
การประสานงานเพื่อแนะแนวให้นักเรียนทุกประเภทแต่ละระดับ		
ศึกษาต่อในระบบการศึกษาออกโรงเรียน	4.21	.72
การสนับสนุนให้หน่วยงานจัดการศึกษาออกโรงเรียนดำเนินการ		
แนะแนวการศึกษาออกโรงเรียนทุกรูปแบบ	4.29	.70
การนิเทศติดตามและประเมินผล มีการจัดทำเกณฑ์เครื่องมือ	4.26	.71
การพัฒนาารูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและ		
ประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียน	4.18	.76

ตาราง 27 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดประชุม ปรึกษาหารือผู้ที่เกี่ยวข้องติดตามและประเมินผลเพื่อ ชี้แจงเกณฑ์แบบของเครื่องมือก่อนดำเนินงาน	4.26	.74
การวางแผนนิเทศติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน	4.29	.67
การติดตามแผนงานโครงการมีการดำเนินการตามกระบวนการ ติดตามประเมินผลคือ ก่อน ระหว่าง และสิ้นสุดโครงการ	4.38	.64
การวิเคราะห์สรุปผลการรายงานการนิเทศติดตามและ ประเมินผลกระทำตามงวดที่กำหนดไว้ในแผน	4.34	.66
การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องงานการจัดกิจกรรมการศึกษานอก โรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ นิเทศติดตามและประเมินผล	4.06	.88
การนิเทศการศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศ เพื่อปรับปรุง เนื้อหาวิธีสอนให้เหมาะสมทุกครั้งที่มีการนิเทศการศึกษา	4.19	.70
การจัดทบทวนเป็นนักศึกษาที่มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อ ให้บริการ	4.57	.64
การจัดทบทวนเป็นนักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นระบบ สะดวกแก่การ ค้นหาในการตรวจผลการศึกษา	4.55	.62
การอนุมัติผลการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่ จบการศึกษานในแต่ละภาคการศึกษารวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา	4.62	.58
การจัดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตร หลักฐานการศึกษาแก่ผู้จบ การศึกษาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเกิดความภูมิใจแก่นักศึกษา	4.20	.81
การศึกษาระเบียบ หลักเกณฑ์การวัดผลได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ	4.43	.65

ตาราง 27 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน	4.55	.58
การจัดทำเครื่องมือการวัดผลการศึกษาดำเนินการในรูปของ คณะกรรมการโดยมีหน่วยจัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย	4.43	.64
การจัดทำคลังข้อสอบวัดผลการศึกษาออกโรงเรียนทุกระดับ การศึกษา	4.46	.64
การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษา ออกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	4.20	.82
รวม	4.34	.44

จากตาราง 27 แสดงว่า ชำระการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและ
ผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง
จำแนกตามตัวแปรด้านที่ตั้งของจังหวัดอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันเนื่องหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถาม
มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ
โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมาก
6 ข้อ เช่น การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเข้าร่วม
ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 4.06$) การศึกษา
วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียนการสอนสายสามัญ ($\bar{X} = 4.15$) และ
การพัฒนาแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศ ติดตามและประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรม
การศึกษานอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.18$) เป็นต้น นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ทัศนคติของข้าราชการศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัด

เป็นการวิเคราะห์ทัศนคติของข้าราชการศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัด เกี่ยวกับ
บทบาทด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติ โดยใช้ค่า ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(S.D.) ดังปรากฏในตาราง 28 - 31 ต่อไปนี้

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนคติของข้าราชการศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียน
จังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง

บทบาทของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนคติเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การกำหนดรูปแบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดการศึกษา เอกโรงเรียน	3.25	.94
การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษาเอก โรงเรียนจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	3.41	.96
การวิเคราะห์จัดระบบข้อมูลที่ได้รับเพื่อประโยชน์ในการบริหาร งานของศูนย์ฯ	3.06	.92
การนำเสนอข้อมูลในหลายรูปแบบรวมทั้งมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่	3.12	.89
การจัดทำแผนได้มีการวิเคราะห์นโยบายสภาพปัญหาความต้องการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเอกโรงเรียนและท้องถิ่น	3.24	.96
การประสานงานจัดทำแผนทุกประเภทร่วมกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง	3.28	.89
การจัดทำแผนการศึกษาเอกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี	3.55	.97

ตาราง 28 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การปฐมนิเทศ ประชุมชี้แจงแก่บุคลากรใหม่ให้เข้าใจปรัชญา แนวทางการจัดการศึกษาออกโรงเรียน	3.05	1.21
การสำรวจปัญหา ความต้องการเพื่อหาแนวทางพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษาออกโรงเรียน	2.87	.96
การพัฒนาบุคลากรสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการที่ได้จากการสำรวจ	2.73	1.03
การจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการจัด การศึกษาออกโรงเรียนให้แก่หน่วยจัดและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	3.03	1.01
การจัดกลุ่มสนใจได้สำรวจปัญหาความต้องการจากท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	3.03	.96
การจัดหาหนังสือ สิ่งที่เสริมความรู้ให้แก่ประชาชนไว้ประจำที่อ่าน หนังสือและแหล่งความรู้ประจำหมู่บ้าน	3.29	.89
การประชาสัมพันธ์การให้บริการห้องสมุดประชาชนครอบคลุม ทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	3.06	.88
การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่ม เป้าหมายการศึกษาออกโรงเรียน	3.11	.94
การวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อ หาแนวทางพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสม	2.92	.95
การประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโดยใช้ผลจากการวิเคราะห์	2.97	.98
การสำรวจความต้องการทางด้านอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม การศึกษาออกโรงเรียน	2.97	1.00

ตาราง 28 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อให้		
บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน	3.08	.86
การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ		
นำเสนอกรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความ		
เหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	2.67	1.05
รวม	3.09	.67

จากตาราง 28 แสดงว่าข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดในเขต
ความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนะเกี่ยวกับ
บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริงโดยรวมอยู่
ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมาก
2 ข้อ คือ การจัดทำแผนการศึกษาออกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปีและแผนปฏิบัติการ
ประจำปี ($\bar{X} = 3.55$) การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษาออกโรงเรียน
จากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.41$) นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนคติของข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน
จังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติงานจริง

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนคติเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียน		
การสอนสายสามัญ	2.62	1.12
การสนับสนุนด้านหลักสูตร คู่มือครู อุปกรณ์การเรียนแก่หน่วยจัด		
การเรียนการสอน	3.21	1.06
การประสานงานกับชุมชนในท้องถิ่น เกี่ยวกับความต้องการเพื่อจัด		
การศึกษาทางด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	3.50	.93
การส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็น		
วิทยากรฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	3.44	.91
การจัดหา รวบรวมข้อเสนอเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	3.14	1.00
การจัดนิทรรศการให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้จัดใน		
หลายรูปแบบ	3.05	1.08
การประสานงานเพื่อแนะแนวให้นักเรียนทุกประเภทแต่ละระดับ		
ศึกษาต่อในระบบการศึกษาออกโรงเรียน	3.25	.98
การสนับสนุนให้หน่วยงานจัดการศึกษาออกโรงเรียนดำเนินการ		
แนะแนวการศึกษาออกโรงเรียนทุกรูปแบบ	3.04	1.09
การนิเทศติดตามและประเมินผล มีการจัดทำเกณฑ์เครื่องมือ	2.96	1.04
การพัฒนา รูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและ		
ประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียน	2.79	.97

ตาราง 29 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดประชุม ปฐกษัตริย์เพื่อติดตามและประเมินผลเพื่อ ชี้แจงเกณฑ์แบบของเครื่องมือก่อนดำเนินงาน	2.85	1.14
การวางแผนติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน	3.30	.92
การติดตามแผนงานโครงการมีการดำเนินการตามกระบวนการ ติดตามประเมินผลคือ ก่อน ระหว่าง และสิ้นสุดโครงการ	3.05	.98
การวิเคราะห์สรุปผลการรายงานการติดตามและ ประเมินผลกระทำตามงวดที่กำหนดไว้ในแผน	3.02	1.00
การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษาออก โรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ ติดตามและประเมินผล	2.60	1.03
การนิเทศการศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศ เพื่อปรับปรุง เนื้อหาวิธีสอนให้เหมาะสมทุกครั้งที่มีการนิเทศการศึกษา	3.01	.99
การจัดทำทะเบียนนักเรียนมีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อ ให้บริการ	3.74	1.02
การจัดทำทะเบียนนักเรียนที่จบการศึกษาเป็นระบบ สะดวกแก่การ ค้นหาในการตรวจผลการศึกษา	3.71	1.05
การอนุมัติผลการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนของนักเรียนที่ จบการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษารวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา	3.67	1.05
การจัดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตร หลักฐานการศึกษาแก่ผู้จบ การศึกษาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเกิดความภูมิใจแก่นักศึกษา	2.74	1.25

ตาราง 29 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนคติเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาระเบียบ หลักเกณฑ์การวัดผลได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ	3.59	.97
การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน	3.96	.97
การจัดทำเครื่องมือการวัดผลการศึกษาดำเนินการในรูปของ คณะกรรมการโดยมีหน่วยจัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย	3.45	1.19
การจัดทำคลังข้อสอบวัดผลการศึกษาออกโรงเรียนทุกระดับ การศึกษา	2.70	1.23
การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษา ออกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	2.56	1.23
รวม	3.16	.69

จากตาราง 29 แสดงว่าข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดในเขต
ความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติเกี่ยวกับ
บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริงโดยรวมอยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก 8 ข้อ เช่น
การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน ($\bar{X} = 3.96$) การจัดทำทะเบียนนักศึกษา
มีความสมบูรณ์สะดวกแก่การค้นหาเพื่อให้บริการ ($\bar{X} = 3.74$) และการจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบ
การศึกษาระเบียบ สะดวกแก่การค้นหาในการตรวจผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.71$) เป็นต้น และที่อยู่ใน
ระดับน้อยมีเพียงข้อเดียวคือ การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาออกโรงเรียน
จังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น ($\bar{X} = 2.56$) นอกเหนือข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษาเอก
โรงเรียนจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทาง
วิชาการที่ควรปฏิบัติ

บทบาทของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การกำหนดรูปแบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดการศึกษา นอกโรงเรียน	4.37	.64
การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษาเอก โรงเรียนจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	4.37	.69
การวิเคราะห์จัดระบบข้อมูลจัดเก็บเพื่อประโยชน์ในการบริหาร งานของศูนย์ฯ	4.29	.77
การนำเสนอข้อมูลในหลายรูปแบบรวมทั้งมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่	4.17	.77
การจัดทำแผนได้มีการวิเคราะห์นโยบายสภาพปัญหาความต้องการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเอกโรงเรียนและท้องถิ่น	4.27	.77
การประสานงานจัดทำแผนทุกประเภทร่วมกับส่วนราชการอื่นที่ เกี่ยวข้อง	4.27	.73
การจัดทำแผนการศึกษาเอกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี	4.25	.71
การปฐมนิเทศ ประชุมชี้แจงแก่บุคลากรใหม่ให้เข้าใจปรัชญา แนวทางการจัดการศึกษาเอกโรงเรียน	4.30	.73
การสำรวจปัญหา ความต้องการเพื่อหาแนวทางพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษาเอกโรงเรียน	4.30	.67

ตาราง 30 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การพัฒนาบุคลากรสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการที่ได้จากการสำรวจ	4.25	.75
การจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการจัด		
การศึกษานอกโรงเรียนให้แก่หน่วยจัดและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	4.32	.69
การจัดกลุ่มสนใจได้สำรวจปัญหาความต้องการจากท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	4.24	.76
การจัดหาหนังสือ สิ่งที่ใช้เสริมความรู้ให้แก่ประชาชนไว้ประจำที่อ่าน		
หนังสือและแหล่งความรู้ประจำหมู่บ้าน	4.25	.65
การประชาสัมพันธ์การให้บริการห้องสมุดประชาชนทุกภาคครอบคลุม		
ทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	4.26	.67
การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่ม		
เป้าหมายการศึกษานอกโรงเรียน	4.05	.78
การวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อ		
หาแนวทางพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสม	4.28	.80
การประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน		
ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโดยใช้ผลจากการวิเคราะห์	4.19	.77
การสำรวจความต้องการทางด้านอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม		
การศึกษานอกโรงเรียน	4.25	.70
การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อให้		
บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน	4.04	.72

ตาราง 30 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ		
นำเสนอกรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความ เหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	3.98	.84
รวม	4.24	.48

จากตาราง 30 แสดงว่าข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ในเขต
ความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลางผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับ
บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติโดยรวมอยู่
ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมาก
5 ข้อ เช่น การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ นำเสนอ
กรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น
($\bar{X} = 3.98$) การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียน เพื่อให้บริการ
แก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.04$) และการให้บริการ
วัสดุทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่มเป้าหมายการศึกษาออกโรงเรียน ($\bar{X} =$
4.05) เป็นต้น นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 31 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่เสนอของข้าราชการศูนย์การศึกษาออกร
โรงเรียนจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกรโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียน
การสอนที่ควรปฏิบัติ

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกรโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียน		
การสอนสายสามัญ	4.06	.87
การสนับสนุนด้านหลักสูตร คู่มือครู อุปกรณ์การเรียนแก่หน่วยจัด		
การเรียนการสอน	4.25	.77
การประสานงานกับชุมชนในท้องถิ่น เกี่ยวกับความต้องการเพื่อจัด		
การศึกษาทางด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	4.33	.65
การส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็น		
วิทยากรฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	4.38	.63
การจัดหา รวบรวมข้อเสนอเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	4.30	.67
การจัดนิทรรศการให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้จัดใน		
หลายรูปแบบ	4.25	.67
การประสานงานเพื่อแนะแนวให้นักเรียนทุกประเภทแต่ละระดับ		
ศึกษาต่อในระบบการศึกษาออกรโรงเรียน	4.17	.72
การสนับสนุนให้หน่วยงานจัดการศึกษาออกรโรงเรียนดำเนินการ		
แนะแนวการศึกษาออกรโรงเรียนทุกรูปแบบ	4.23	.73
การนิเทศติดตามและประเมินผล มีการจัดทำเกณฑ์เครื่องมือ	4.25	.74
การพัฒนาแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและ		
ประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษาออกรโรงเรียน	4.13	.77

ตาราง 31 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนคติเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดประชุม ปรึกษาหารือเพื่อติดตามและประเมินผลเพื่อ ชี้แจงเกณฑ์แบบของเครื่องมือก่อนดำเนินงาน	4.25	.75
การวางแผนติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน	4.25	.68
การติดตามแผนงานโครงการมีการดำเนินการตามกระบวนการ ติดตามประเมินผลคือ ก่อน ระหว่าง และสิ้นสุดโครงการ	4.33	.67
การวิเคราะห์สรุปผลการรายงานการติดตามและ ประเมินผลกระทำตามงวดที่กำหนดไว้ในแผน	4.29	.68
การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษาออก โรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ ติดตามและประเมินผล	3.97	.94
การนิเทศการศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศ เพื่อปรับปรุง เนื้อหาวิธีสอนให้เหมาะสมทุกครั้งที่มีการนิเทศการศึกษา	4.16	.74
การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อ ให้บริการ	4.58	.65
การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นระบบ สะดวกแก่การ ค้นหาในการตรวจผลการศึกษา	4.59	.63
การอนุมัติผลการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่ จบการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษารวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา	4.65	.57
การจัดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตร หลักฐานการศึกษาแก่ผู้จบ การศึกษาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเกิดความภูมิใจแก่นักศึกษา	4.15	.83

ตาราง 31 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาระเบียบ หลักเกณฑ์การวัดผลได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ	4.46	.67
การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน	4.58	.57
การจัดทำเครื่องมือการวัดผลการศึกษาดำเนินการในรูปของ คณะกรรมการโดยมีหน่วยจัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย	4.40	.65
การจัดทำคลังข้อสอบวัดผลการศึกษาออกโรงเรียนทุกระดับการศึกษา	4.48	.66
การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษา ออกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	4.16	.86
รวม	4.31	.45

จากตาราง 31 แสดงว่าข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขต
ความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลางผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับ
บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติโดยรวมอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ
เช่น การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุง
แก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 3.97$) การศึกษา
วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียนการสอนสายสามัญ ($\bar{X} = 4.06$) และ
การพัฒนาารูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศ ติดตามและประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรม
การศึกษานอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.13$) เป็นต้น นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ทัศนคติของผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด

เป็นการวิเคราะห์ทัศนคติของผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังปรากฏในตาราง 32 - 35 ต่อไปนี้

ตาราง 32 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนคติของผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาเอกชนโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง

บทบาทของศูนย์การศึกษาเอกชนโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนคติเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การกำหนดรูปแบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดการศึกษา เอกชนโรงเรียน	3.21	.54
การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษาเอกชน โรงเรียนจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	3.21	.73
การวิเคราะห์จัดระบบข้อมูลที่จัดเก็บเพื่อประโยชน์ในการบริหาร งานของศูนย์ฯ	3.03	.67
การนำเสนอข้อมูลในหลายรูปแบบรวมทั้งมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่	3.18	.63
การจัดทำแผนได้มีการวิเคราะห์นโยบายสภาพปัญหาความต้องการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเอกชนและท้องถิ่น	3.21	.81
การประสานงานจัดทำแผนทุกประเภทร่วมกับส่วนราชการอื่นที่ เกี่ยวข้อง	3.29	.87
การจัดทำแผนการศึกษาเอกชนโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี	3.62	.95

ตาราง 32 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนคติเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การปฐมนิเทศ ประชุมชี้แจงแก่บุคลากรใหม่ให้เข้าใจปรัชญา แนวทางการจัดการศึกษาออกโรงเรียน	3.53	.96
การสำรวจปัญหา ความต้องการ เพื่อหาแนวทางพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษาออกโรงเรียน	3.15	.78
การพัฒนาบุคลากรสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการที่ได้จาก การสำรวจ	3.06	.74
การจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการจัด การศึกษาออกโรงเรียนให้แก่หน่วยจัดและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	3.00	.82
การจัดกลุ่มสนใจได้สำรวจปัญหาความต้องการจากท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	3.12	1.04
การจัดหาหนังสือ สิ่งที่เสริมความรู้ให้แก่ประชาชนไว้ประจำที่อ่าน หนังสือและแหล่งความรู้ประจำหมู่บ้าน	3.15	.86
การประชาสัมพันธ์การให้บริการห้องสมุดประชาชนกระทำครอบคลุม ทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	3.24	.85
การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่ม เป้าหมายการศึกษาออกโรงเรียน	3.03	.80
การวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อ หาแนวทางพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสม	2.91	.75
การประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโดยใช้ผลจากการวิเคราะห์	2.71	.72

ตาราง 32 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การสำรวจความต้องการทางด้านอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม		
การศึกษาออกโรงเรียน	2.97	.67
การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อให้		
บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน	3.03	.83
การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ		
นำเสนอกรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความ		
เหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	2.65	.77
รวม	3.11	.51

จากตาราง 32 แสดงว่า ผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบ
ของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์
การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ การจัดทำแผน
การศึกษาออกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปีและแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 3.62$)
และการประชุม ประชุม ซึ่งแจ้งแก่บุคลากรใหม่ให้เข้าใจรับทราบ แนวทางการจัดการศึกษา
ออกโรงเรียน ($\bar{X} = 3.53$) นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 33 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่คณะของผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดเกี่ยวกับ
บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ที่คณะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียน		
การสอนสายสามัญ	2.82	.94
การสนับสนุนด้านหลักสูตร คู่มือครู อุปกรณ์การเรียนแก่หน่วยจัด		
การเรียนการสอน	3.29	.87
การประสานงานกับชุมชนท้องถิ่นเกี่ยวกับความต้องการเพื่อจัด		
การศึกษาทางด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	3.35	.85
การส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็น		
วิทยากรฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	3.32	.84
การจัดหา รวบรวมข้อสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	3.18	.94
การจัดนิทรรศการให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้จัดในหลายรูปแบบ	3.12	.69
การประสานงานเพื่อแนะแนวให้นักเรียนทุกประเภทแต่ละระดับ		
ศึกษาต่อในระบบการศึกษานอกโรงเรียน	3.00	.82
การสนับสนุนให้หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนดำเนินการ		
แนะแนวการศึกษานอกโรงเรียนทุกรูปแบบ	2.97	.87
การนิเทศติดตามและประเมินผล มีการจัดทำเกณฑ์เครื่องมือ	2.68	.77
การพัฒนาแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและ		
ประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน	2.76	.78
การจัดประชุม ปรึกษาหารือผู้เกี่ยวข้องติดตามและประเมินผลเพื่อ		
ชี้แจงเกณฑ์แบบของเครื่องมือก่อนดำเนินงาน	2.79	.98

ตาราง 33 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การวางแผนนิเทศติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน	3.00	.82
การติดตามแผนงานโครงการมีการดำเนินการตามกระบวนการ ติดตามประเมินผลคือ ก่อน ระหว่าง และสิ้นสุดโครงการ	3.09	.75
การวิเคราะห์สรุปผลการรายงานการนิเทศติดตามและ ประเมินผลกระทำตามงวดที่กำหนดไว้ในแผน	3.23	.82
การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอก โรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ นิเทศติดตามและประเมินผล	2.59	.78
การนิเทศการศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศ เพื่อปรับปรุง เนื้อหาวิธีสอนให้เหมาะสมทุกครั้งที่มีการนิเทศการศึกษา	2.85	.86
การจัดทบทวนเป็นนักศึกษาที่มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อให้บริการ	3.56	.75
การจัดทบทวนเป็นนักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นระบบ สะดวกแก่การ ค้นหาในการตรวจผลการศึกษา	3.53	.79
การอนุมัติผลการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่ จบการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษารวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา	3.50	.90
การจัดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตร หลักฐานการศึกษาแก่ผู้จบ การศึกษาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเกิดความภูมิใจแก่นักศึกษา	3.35	.92
การศึกษาระเบียบ หลักเกณฑ์การวัดผลได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ	3.24	.78
การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน	3.65	.88

ตาราง 33 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดทำเครื่องมือการวัดผลการศึกษาดำเนินการในรูปของ		
คณะกรรมการโดยมีหน่วยจัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย	3.26	.79
การจัดทำคลังข้อสอบวัดผลการศึกษานอกโรงเรียนทุกระดับการศึกษา	2.65	1.01
การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษา		
นอกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	2.59	.96
รวม	3.10	.57

จากตาราง 33 แสดงว่าผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนภาคกลาง ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือ การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน ($\bar{X} = 3.65$) การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษามีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อให้บริการ ($\bar{X} = 3.56$) การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษเป็นระบบสะดวกแก่การค้นหาในการตรวจผลการศึกษา ($\bar{X} = 3.53$) และการอนุมัติผลการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่จบการศึกษในแต่ละภาคการศึกษารวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา ($\bar{X} = 3.50$) และที่อยู่ในระดับน้อยมี 2 ข้อ คือ การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 2.59$) และการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น ($\bar{X} = 2.59$) นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 34 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนคติของผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด
เกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ

บทบาทของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนคติเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การกำหนดรูปแบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการจัดการศึกษา		
นอกโรงเรียน	4.56	.50
การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษาเอก		
โรงเรียนจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	4.50	.50
การวิเคราะห์จัดระบบข้อมูลที่ได้เก็บเพื่อประโยชน์ในการบริหาร		
งานของศูนย์ฯ	4.53	.56
การนำเสนอข้อมูลในหลายรูปแบบรวมทั้งมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่	4.50	.56
การจัดทำแผนได้มีการวิเคราะห์นโยบายสภาพปัญหาความต้องการ		
ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเอกโรงเรียนและท้องถิ่น	4.56	.56
การประสานงานจัดทำแผนทุกประเภทร่วมกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง	4.53	.66
การจัดทำแผนการศึกษาเอกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี		
และแผนปฏิบัติการประจำปี	4.56	.61
การปฐมนิเทศ ประชุมชี้แจงแก่บุคลากรใหม่ให้เข้าใจปรัชญา		
แนวทางการจัดการศึกษาเอกโรงเรียน	4.56	.61
การสำรวจปัญหา ความต้องการเพื่อหาแนวทางพัฒนาบุคลากร		
ทางการศึกษาเอกโรงเรียน	4.59	.56
การพัฒนาบุคลากรสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการที่ได้จากการสำรวจ	4.44	.61
การจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการจัด		
การศึกษาเอกโรงเรียนให้แก่หน่วยจัดและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	4.35	.65

ตาราง 34 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการ	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดกลุ่มสนใจได้สำรวจปัญหาความต้องการจากท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	4.62	.55
การจัดหาหนังสือ สิ่งตีพิมพ์เสริมความรู้ให้แก่ประชาชนไปประจำที่อ่าน หนังสือและแหล่งความรู้ประจำหมู่บ้าน	4.68	.53
การประชาสัมพันธ์การให้บริการห้องสมุดประชาชนครอบคลุม ทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	4.62	.55
การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่ม เป้าหมายการศึกษาออกโรงเรียน	4.35	.69
การวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อ หาแนวทางพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสม	4.44	.56
การประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน ในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโดยใช้ผลจากการวิเคราะห์	4.41	.66
การสำรวจความต้องการทางด้านอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม การศึกษาออกโรงเรียน	4.21	.64
การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อให้ บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียน	4.50	.51
การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนใหม่ ๆ นำเสนอกรมการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความ เหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	4.32	.64
รวม	4.49	.39

จากตาราง 34 แสดงว่าผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาเอกชนโรงเรียนภาคกลางผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาเอกชนโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดหาหนังสือ สิ่งที่สามารถให้ความรู้ให้แก่ประชาชนได้ฟรีจากที่อ่านหนังสือและแหล่งความรู้ประจำหมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.68$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การสำรวจความต้องการทางด้านอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการศึกษาเอกชนโรงเรียน ($\bar{X} = 4.21$)

ตาราง 35 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนะของผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาเอกชนโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ

บทบาทของศูนย์การศึกษาเอกชนโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียน		
การสอนสายสามัญ	4.41	.61
การสนับสนุนด้านหลักสูตร คู่มือครู อุปกรณ์การเรียนแก่หน่วยจัด		
การเรียนการสอน	4.44	.61
การประสานงานกับชุมชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับความต้องการเพื่อจัด		
การศึกษาทางด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	4.62	.55
การส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็น		
วิทยากรฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	4.68	.68
การจัดหา รวบรวมข้อมูลสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ	4.50	.56
การจัดนิทรรศการให้บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้จัดใน		
หลายรูปแบบ	4.38	.60

ตาราง 35 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การประสานงานเพื่อแนะแนวให้นักเรียนทุกประเภทแต่ละระดับ		
ศึกษาต่อในระบบการศึกษานอกโรงเรียน	4.35	.73
การสนับสนุนให้หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนดำเนินการ		
แนะแนวการศึกษานอกโรงเรียนทุกรูปแบบ	4.47	.56
การนิเทศติดตามและประเมินผล มีการจัดทำเกณฑ์เครื่องมือ	4.32	.64
การพัฒนาารูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตามและ		
ประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน	4.32	.73
การจัดประชุม ปรึกษาหารือผู้เกี่ยวข้องติดตามและประเมินผลเพื่อ		
ชี้แจงเกณฑ์แบบของเครื่องมือก่อนดำเนินงาน	4.32	.73
การวางแผนนิเทศติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน	4.38	.60
การติดตามแผนงานโครงการมีการดำเนินการตามกระบวนการ		
ติดตามประเมินผลคือ ก่อน ระหว่าง และสิ้นสุดโครงการ	4.53	.56
การวิเคราะห์สรุปผลการรายงานการนิเทศติดตามและ		
ประเมินผลกระทำตามงวดที่กำหนดไว้ในแผน	4.47	.56
การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอก		
โรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการ		
นิเทศติดตามและประเมินผล	4.32	.59
การนิเทศการศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศ เพื่อปรับปรุง		
เนื้อหาวิธีสอนให้เหมาะสมทุกครั้งที่มีการนิเทศการศึกษา	4.29	.58

ตาราง 35 (ต่อ)

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านการเรียนการสอน	ทัศนะเกี่ยวกับบทบาท	
	$\bar{X}$	S.D.
การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อ ให้บริการ	4.53	.61
การจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นระบบ สะดวกแก่การ ค้นหาในการตรวจผลการศึกษา	4.44	.56
การอนุมัติผลการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่ จบการศึกษานในแต่ละภาคการศึกษารวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา	4.53	.61
การจัดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตร หลักฐานการศึกษาแก่ผู้จบ การศึกษาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเกิดความภูมิใจแก่นักศึกษา	4.32	.73
การศึกษาระเบียบ หลักเกณฑ์การวัดผลได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ	4.35	.60
การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน	4.47	.61
การจัดทำเครื่องมือการวัดผลการศึกษาดำเนินการในรูปของ คณะกรรมการโดยมีหน่วยจัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วย	4.50	.62
การจัดทำคลังข้อสอบวัดผลการศึกษานอกโรงเรียนทุกระดับ การศึกษา	4.38	.60
การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์ฯ จังหวัดอื่น	4.32	.68
รวม	4.43	.39

จากตาราง 35 แสดงว่าผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลางผู้ตอบแบบสอบถาม มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์ การศึกษาอกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็นวิทยากร ฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ($\bar{X} = 4.68$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การนิเทศ การศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศ เพื่อปรับปรุงเนื้อหาวิธีสอนให้เหมาะสมทุก ครั้งที่มีการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.29$)

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดและผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติ ทำโดยการสรุปเนื้อหาและเรียงลำดับความถี่ของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด 13 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 14 คน หัวหน้าฝ่าย 49 คน ศึกษาธิการจังหวัด 14 คน และผู้อำนวยการประมณศึกษาจังหวัด 14 คน ได้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังตาราง 36 - 38 ดังต่อไปนี้คือ

ตาราง 36 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริง

บทบาทที่ปฏิบัติจริง	ความถี่
---------------------	---------

ด้านบริการทางวิชาการ

1. การขาดระบบที่ดีในการจัดเก็บข้อมูล	41
2. การพัฒนาบุคลากรมีข้อจำกัด	30
3. กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนยังจัดไม่ทั่วถึง	29
4. งานห้องสมุดและที่อ่านหนังสือประชาชนหมู่บ้านยังมีส่วนน้อย	17
5. การจัดทำแผนและโครงการยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร	13
6. การจัดกลุ่มสนใจยังไม่สนองตอบความต้องการของประชาชน	8
7. งานวัสดุภัณฑ์ศึกษายังปฏิบัติได้ไม่ครอบคลุมพื้นที่	7

ตาราง 36 (ต่อ)

บทบาทที่ปฏิบัติจริง	ความถี่
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>	
1. หลักสูตรระยะสั้นไม่สนองตอบความต้องการของตลาดแรงงาน	32
2. การนิเทศ ติดตามและประเมินผลไม่ทั่วถึง	27
3. การแนะแนวยังไม่ทั่วถึง	21
4. การเรียนการสอนสายสามัญขาดคุณภาพและขาดระบบที่ดี	21
5. การจัดทบทวีปเป็นและวัดผลยังไม่รวดเร็วและไม่คล่องตัว	17

จากตาราง 36 แสดงว่า ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่เป็นข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง แสดงว่ากลุ่มผู้ตอบให้ความสำคัญและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง ด้านบริการทางวิชาการที่มีความถี่สูงตามลำดับคือ การขาดระบบที่ดีในการจัดเก็บข้อมูล การพัฒนาบุคลากรมีข้อจำกัด และกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนยังจัดไม่ทั่วถึง

ส่วนบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านการเรียนการสอน ข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดได้ให้ความสำคัญและข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงตามลำดับคือ หลักสูตรระยะสั้นไม่สนองตอบความต้องการของตลาดแรงงาน การนิเทศ ติดตามประเมินผล และการแนะแนวยังไม่ทั่วถึง

ตาราง 37 ความชัดเจนและข้อเสนอแนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
และผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้าน
วิชาการที่ควรปฏิบัติ

บทบาทที่ควรปฏิบัติ	ความถี่
--------------------	---------

ด้านบริการทางวิชาการ

1. ควรพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล	35
2. ควรให้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง	22
3. ควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน	17
4. ควรจัดกิจกรรมและประชาสัมพันธ์การใช้ห้องสมุดและใช้อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้มากขึ้น	12
5. ควรมีการประสานแผน/โครงการที่นโยบาย ข้อมูล และยุทธวิธี	11
6. การจัดกลุ่มสนใจควรตอบสนองความต้องการของประชาชนทั้งอาชีพและ วิทยากร	8
7. ควรพัฒนาเครื่องมือวัสดุทัศนศึกษาให้เหมาะสมและทันสมัย	6

ด้านการเรียนการสอน

1. หลักสูตรระยะสั้นควรจัดตามความต้องการของตลาดแรงงาน	28
2. ควรเน้นการนิเทศ ติดตามและประเมินผล	16
3. ควรมีการแนะแนวมากขึ้น	16
4. การศึกษาสายสามัญเน้นที่ระบบ คุณภาพและผู้ตลาดโอกาสให้มาก	16
5. งานทะเบียนและวัดผลการศึกษาควรรวดเร็วและได้มาตรฐาน	11

จากตาราง 37 แสดงว่า ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่เป็นข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง แสดงว่ากลุ่มผู้ตอบให้ความสำคัญและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาททางวิชาการที่ควรปฏิบัติ ด้านบริการทางวิชาการที่มีความถี่สูงตามลำดับคือ ควรพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล ควรให้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง และควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียน

ส่วนบทบาทที่ควรปฏิบัติด้านการเรียนการสอน ข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดได้ให้ความสำคัญและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีความถี่สูงตามลำดับคือ หลักสูตรระยะสั้นควรจัดตามความต้องการของตลาดแรงงาน ควรเน้นการนิเทศ ติดตามและประเมินผล และควรมีการแนะแนวมากขึ้น

ตาราง 38 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	ความถี่
1. ศูนย์ฯ อำเภอ ควรจัดโครงสร้างให้ชัดเจนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง	7
2. บุคลากรของศูนย์ฯ จังหวัด ควรมีศักยภาพทั้งด้านมนุษยสัมพันธ์และการประสานงาน	7
3. ควรประสานงานกับเอกชนและหน่วยงานอื่นให้มากขึ้น	6
4. ควรเน้นคุณธรรมจริยธรรมมากกว่าวิชาการ	2
5. ศูนย์ฯ จังหวัด ควรดำเนินการวิจัยให้มากขึ้น	2

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด เกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง และเพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง 17 จังหวัด ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ 17 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 17 คน หัวหน้าฝ่าย 58 คน ศึกษาธิการจังหวัด 17 คน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด 17 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 136 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น แบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถามด้านสภาพภาพส่วนตัว แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่าเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริง และที่ควรปฏิบัติ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านบริการทางวิชาการ ประกอบด้วย การรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลสถิติ การจัดทำแผนงานและโครงการ การพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร การพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนด้านการจัดกลุ่มสนใจ ที่อ่านหนังสือ และแหล่งความรู้ ห้องสมุดประชาชน โสตทัศนศึกษา และนิทรรศการ

จากตาราง 38 แสดงว่า ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่เป็นข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง แสดงว่ากลุ่มผู้ตอบให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการที่มีความสูงตามลำดับคือ ศูนย์ฯ อาเภอควรจัดโครงสร้างให้ชัดเจนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง บุคลากรของศูนย์ฯ จังหวัด ควรมีศักยภาพทั้งด้านมนุษยสัมพันธ์และการประสานงานและควรประสานงานกับเอกชนและหน่วยงานอื่นให้มากขึ้น

2. ด้านการเขียนการสอน ประกอบด้วย การจัดการศึกษาสายสามัญ การฝึก
อบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ การจัดทำทะเบียนวัดผล
และมาตรฐานการศึกษา การนิเทศติดตามและประเมินผล และเป็นความคิดเห็นและข้อ
เสนอแนะซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ดำเนินการด้วยวิธีการจัดส่งแบบ
สอบถามทางไปรษณีย์ ครอบคลุมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 8 สัปดาห์ ได้รับแบบสอบถาม
กลับคืนทั้งสิ้น 136 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่า
ร้อยละ ค่าความถี่ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดค่าความหมายเป็น 5 ระดับดังนี้

- 4.21 - 5.00 หมายถึง ปฏิบัติจริงมากที่สุดและควรปฏิบัติมากที่สุด
- 3.41 - 4.20 หมายถึง ปฏิบัติจริงมากและควรปฏิบัติมาก
- 2.61 - 3.40 หมายถึง ปฏิบัติจริงปานกลางและควรปฏิบัติปานกลาง
- 1.81 - 2.60 หมายถึง ปฏิบัติจริงน้อยและควรปฏิบัติน้อย
- 1.00 - 1.80 หมายถึง ปฏิบัติจริงน้อยที่สุดและควรปฏิบัติน้อยที่สุด

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการ
ตามทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด
สรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด มีผู้ตอบแบบสอบถามในตำแหน่งผู้อำนวยการร้อยละ
12.50 ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการร้อยละ 12.50 ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายร้อยละ
50.00 ตำแหน่งศึกษาธิการจังหวัดร้อยละ 12.50 และตำแหน่งผู้อำนวยการการประภ
มศึกษาจังหวัดร้อยละ 12.50 ผู้ตอบเป็นเพศชายร้อยละ 75.74 เพศหญิงร้อยละ 24.26
เป็นผู้มีอายุ 45 ปีขึ้นไปร้อยละ 50.73 อายุ 35-45 ปีร้อยละ 36.03 และต่ำกว่า 35 ปี
ร้อยละ 13.24 เป็นผู้มีความรู้ทางการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 55.88 ปริญญาโทขึ้นไป
ร้อยละ 44.12 ส่วนต่ำกว่าปริญญาตรีไม่มี เป็นผู้ที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน

ต่ำกว่า 5 ปีร้อยละ 41.18 ระยะเวลา 5-10 ปีร้อยละ 29.41 และระยะเวลา 10 ปีขึ้นไปร้อยละ 29.41 และเป็นศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดซึ่งมีที่ตั้งของจังหวัดไม่อยู่ภายใต้โครงการพัฒนาด้อยละหนึ่งร้อยละ 85.29 และที่ตั้งของจังหวัดอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาด้อยละหนึ่งร้อยละ 14.71

2. ด้านทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัด และผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดพบว่า

2.1 บทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านบริการทางวิชาการและด้านการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแต่ละด้านพบว่า

2.1.1 ด้านบริการทางวิชาการ มีค่าคะแนนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่อยู่ในระดับมากที่สุดเพียงข้อเดียวคือ ข้อที่ว่าการจัดทำแผนการศึกษาเอกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

2.1.2 ด้านการเรียนการสอน มีค่าคะแนนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่อยู่ในระดับมากที่สุดมี 7 ข้อ คือ ข้อที่ว่าการวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน ข้อที่ว่าการจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อให้บริการ ข้อที่ว่าการจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นระบบสะดวกแก่การค้นหาในการตรวจผลการศึกษา ข้อที่ว่าการอนุมัติผลการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่จบการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษารวดเร็ว ทันตามกำหนดเวลา ข้อที่ว่าการศึกษาระเบียบหลักเกณฑ์การวัดผลได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ ข้อที่ว่าการประสานงานกับชุมชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับความต้องการเพื่อจัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น และข้อที่ว่าการส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็นวิทยากรฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ส่วนที่อยู่ในระดับน้อยมี 2 ข้อ คือ ข้อที่ว่าการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษาเอกโรงเรียน เข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศ ติดตามและประเมินผลและข้อที่ว่า การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดอื่น นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

2.2 บทบาทที่ควรปฏิบัติด้านบริการทางวิชาการและด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านพบว่า

2.2.1 ด้านบริการทางวิชาการ มีค่าคะแนนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บทบาทที่ควรปฏิบัติมีที่คะแนนอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ ข้อที่ว่า การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนใหม่ ๆ นำเสนอกรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอื่น ข้อที่ว่า การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่มเป้าหมายการศึกษานอกโรงเรียน และข้อที่ว่า การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อให้บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

2.2.2 ด้านการเรียนการสอน มีค่าคะแนนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่อยู่ในระดับมากมี 5 ข้อ คือ ข้อที่ว่า การจัดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตร หลักฐานการศึกษาแก่ผู้จบการศึกษา เพื่อเป็นขวัญกำลังใจ และเกิดความภูมิใจแก่นักศึกษา ข้อที่ว่า การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอื่น ข้อที่ว่า การพัฒนารูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศติดตาม และประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ข้อที่ว่า การศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียนการสอนสายสามัญ และข้อที่ว่า การเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศ ติดตามและประเมินผล นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

3. ทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

3.1 บทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านบริการทางวิชาการและด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านพบว่า

3.1.1 ด้านบริการทางวิชาการ มีค่าคะแนนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่อยู่ในระดับมากมี 2 ข้อ คือ ข้อที่ว่า การจัดทำแผนการศึกษานอกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี และข้อที่ว่า การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษานอกโรงเรียนจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

3.1.2 ด้านการเรียนการสอน มีค่าคะแนนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่อยู่ในระดับมากมี 8 ข้อ คือ ข้อที่ว่าการวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน ข้อที่ว่าการจัดทำทะเบียนนักศึกษามีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาเพื่อให้บริการ ข้อที่ว่าการจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษาเป็นระบบสะดวกแก่การค้นหาในการตรวจผลการศึกษา ข้อที่ว่าการอนุมัติผลการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่จบการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษารวดเร็วทันตามกำหนดเวลา ข้อที่ว่าการศึกษาระเบียบหลักเกณฑ์การวัดผลได้กระทำอย่างสม่ำเสมอ ข้อที่ว่าการประสานงานกับชุมชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับความต้องการเพื่อจัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ข้อที่ว่าการจัดทำเครื่องมือวัดผลการศึกษาดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการโดยมีหน่วยจัดเข้ามามีส่วนร่วมด้วยและ ข้อที่ว่าการส่งเสริมให้ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) มาเป็นวิทยากรฝึกสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

3.2 บทบาทที่ควรปฏิบัติด้านบริการทางวิชาการ และด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านพบว่า

3.2.1 ด้านบริการทางวิชาการ มีค่าคะแนนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่อยู่ในระดับมากมี 5 ข้อ คือ ข้อที่ว่าการประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียนในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโดยนำผลจากการวิเคราะห์ ข้อที่ว่าการนำเสนอข้อมูลหลายรูปแบบ รวมทั้งการจัดทำเอกสารเผยแพร่ ข้อที่ว่าการให้บริการโสตทัศนศึกษาให้แก่ชาวชนบทกลุ่มเป้าหมายการศึกษานอกโรงเรียน ข้อที่ว่าการจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อให้บริการแก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน และ ข้อที่ว่าการศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนใหม่ ๆ นำเสนอกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอื่น นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

3.2.2 ด้านการเรียนการสอน มีค่าคะแนนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่อยู่ในระดับมากมี 7 ข้อ คือ ข้อที่ว่าการประสานงานเพื่อแนะแนวให้นักเรียนทุกระดับ แต่ละระดับศึกษาต่อในระบบการศึกษานอกโรงเรียน ข้อที่ว่าการนิเทศการศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศ เพื่อปรับปรุงเนื้อหาวิชาสอนให้เหมาะสมทุกครั้งที่มีการนิเทศการศึกษา

ข้อที่ว่าการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเบรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอื่น ข้อที่ว่าการจัดให้มีพิธีมอบประกาศนียบัตร หลักฐานการศึกษาแก่ผู้จบการศึกษาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจ และเกิดความภาคภูมิใจแก่นักศึกษา ข้อที่ว่าการพัฒนารูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือการนิเทศ ติดตามและประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ข้อที่ว่าการศึกษาวเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียนการสอนสายสามัญ และข้อที่ว่าการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศ ติดตามและประเมินผล นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

4. ทศนะของผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัด

4.1 บทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านบริการทางวิชาการและด้านการเรียนการสอน

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านพบว่า

4.1.1 ด้านบริการทางวิชาการ มีค่าคะแนนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่อยู่ในระดับมากมี 2 ข้อ คือ ข้อที่ว่าการจัดทำแผนการศึกษานอกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปี และข้อที่ว่าการประชุมชี้แจงแก่บุคลากรใหม่ ให้เข้าใจปรัชญา แนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียน นอกนั้นข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

4.1.2 ด้านการเรียนการสอน มีค่าคะแนนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่อยู่ในระดับมากมี 4 ข้อ คือ ข้อที่ว่าการวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกชั้นตอน ข้อที่ว่าการจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษามีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหา เพื่อให้บริการ ข้อที่ว่าการจัดทำทะเบียนนักศึกษาที่จบการศึกษาระบบ สะดวกแก่การค้นหา ในการตรวจผลการศึกษาและข้อที่ว่าการอนุมัติผลการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาที่จบการศึกษาระดับภาคการศึกษา รวดเร็วทันตามกำหนดเวลา ส่วนที่อยู่ในระดับน้อยมี 2 ข้อ คือ ข้อที่ว่าการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศ ติดตามและประเมินผล และข้อที่ว่าการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเบรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอื่น

4.2 บทบาทที่ควรปฏิบัติด้านบริการทางวิชาการและด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านพบว่า

4.2.1 ด้านบริการทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บทบาทที่ควรปฏิบัติมีที่ตน้อยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อเช่นกัน

4.2.2 ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบทบาทที่ควรปฏิบัติมีที่ตน้อยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อเช่นกัน

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ปรากฏผลดังต่อไปนี้คือ

5.1 บทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านบริการทางวิชาการและด้านการเรียนการสอน

5.1.1 ด้านบริการทางวิชาการ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับความถี่ คือ การขาดระบบที่ดีในการจัดเก็บข้อมูล การพัฒนาบุคลากรมีข้อจำกัด กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนยังจัดไม่ทั่วถึง งานห้องสมุดและที่อ่านหนังสือประชาชนยังมีผู้สนใจน้อย การจัดทำแผนและโครงการยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร การจัดกลุ่มสนใจยังไม่สนองตอบความต้องการของประชาชน และงานโสตทัศนศึกษายังไม่สนองตอบความต้องการของประชาชน และงานโสตทัศนศึกษาปฏิบัติได้ไม่ครอบคลุมพื้นที่

5.1.2 ด้านการเรียนการสอน ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับความถี่ คือ หลักสูตรระยะสั้น ไม่สนองตอบความต้องการของตลาดแรงงาน การนิเทศ ติดตามและประเมินผลไม่ทั่วถึง การแนะแนวยังไม่ทั่วถึง การเรียนการสอนสายสามัญขาดคุณภาพและขาดระบบที่ดีและการจัดทำทะเบียนและวัดผลยังไม่รวดเร็วและไม่คล่องตัว

5.2 บทบาทที่ควรปฏิบัติด้านบริการทางวิชาการและด้านการเรียนการสอน

5.2.1 ด้านบริการทางวิชาการ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับความถี่คือ การพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล ควรให้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง ควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ควรจัดกิจกรรมและประชาสัมพันธ์ การใช้ห้องสมุดและที่อ่านหนังสือประชาชนให้มากขึ้น ควรมีการประสานแผน/โครงการทั้งนโยบาย ข้อมูลและยุทธวิธี การจัดกลุ่มสนใจควรตอบสนองความต้องการของประชาชนทั้งอาชีพและวิทยากร และควรพัฒนาเครื่องมือโสตทัศนศึกษาให้เหมาะสมและทันสมัย

5.2.2 ด้านการเรียนการสอน ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับความถี่ คือ หลักสูตรระยะสั้นควรจัดตามความต้องการของตลาดแรงงาน ควรเน้นการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ควรมีการแนะแนวมากขึ้น การศึกษาสายสามัญเน้นที่ระบบคุณภาพและคุณภาพโอกาสให้มากและงานทะเบียน และวัดผลการศึกษาคควรรวดเร็วและได้มาตรฐาน

ส่วนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ คือ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ควรจัดโครงสร้างให้ชัดเจน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง บุคลากรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดควรมีศักยภาพ ทั้งด้านมนุษยสัมพันธ์และการประสานงาน ควรประสานงานกับเอกชนและหน่วยงานอื่นให้มากขึ้น ควรเห็นคุณธรรม จริยธรรม มากกว่าวิชาการ และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดควรดำเนินการวิจัยให้มากขึ้น

การอภิปรายผล

1. บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริง จากผลการศึกษาค้นคว้าบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ด้านบริการทางวิชาการตามทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหาร การศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง โดยรวมพบว่า บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริง อยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.09$) แสดงว่าบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่ปฏิบัติจริงไม่มากหรือน้อยจนเกินไปซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของ ไพศาล นาคนิยม (2528 : 65-70) ที่พบว่าแนวโน้มของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในปี พ.ศ. 2530 - 2534 จะลดปริมาณด้านการปฏิบัติการลง และจะเพิ่มบทบาททางวิชาการให้มากขึ้น จากผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดยังมิได้แสดงบทบาทด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริงให้มากขึ้นแต่ยังคงปฏิบัติงานด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือการจัดทำแผน การศึกษานอกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปีและแผนปฏิบัติการประจำปี ที่นี้อาจเป็น เพราะการจัดทำแผนในจังหวัดมีขั้นตอนและกระบวนการมาก และการทรวางศึกษาธิการ

กำหนดให้มีคณะกรรมการประกอบด้วยส่วนราชการต่าง ๆ ร่วมกันจัดทำจึงต้องประชุมกันบ่อยครั้ง และมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดจึงรับรู้และเห็นว่าปฏิบัติงานมาก นอกจากนี้ที่น่าจะเป็นเพราะทุกส่วนราชการมีความเห็นว่าการจัดทำแผนการศึกษามีความจำเป็นและมีความสำคัญเป็นเบื้องต้นที่ทุกส่วนราชการต้องทำก็เป็นได้ นอกจากนี้โดยธรรมชาติของงานการศึกษานอกโรงเรียนเป็นงานที่จะต้องวางแผนและประสานงานกับส่วนราชการอื่น ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมมากขึ้นและมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษาที่สอดคล้องกับแนวคิดของ สวัสดิ์ ตีชัน (2527 : 3-4) ที่ว่าการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนต้องประสานงานวางแผนสนับสนุนซึ่งกันและกัน เนื่องจากหน่วยงานที่จัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนมีทั้งมีเฉพาะกรมการศึกษานอกโรงเรียน หรือกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น แต่มีหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐบาลและเอกชนที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน เพราะฉะนั้นกรมการศึกษานอกโรงเรียนจำเป็นต้องหาวิธีวางแผนประสานงาน และสนับสนุนด้านต่าง ๆ แก่หน่วยงานเหล่านั้นด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความร่วมมือซึ่งกันและกัน

จากที่พบว่าบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด มีทัศนะว่าอยู่ในระดับมากเป็นรายกลุ่มแตกต่างกัน 2 ชื่อ คือ ข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมีทัศนะว่าอยู่ในระดับมากเรื่องการประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดมีทัศนะว่าอยู่ในระดับมากเรื่องการประชุมชี้แจงแก่บุคลากรในสังกัดให้เข้าใจปรัชญาแนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ความแตกต่างของทัศนะที่เกิดขึ้นนี้อาจมาจากสาเหตุดังนี้ คือ

- (1) การประสานงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจะต้องดำเนินการตลอดเวลาเพราะจำเป็นต้องใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการจัดกิจกรรมต่าง ๆ จึงต้องประสานการได้มาซึ่งข้อมูลจากหน่วยปฏิบัติโดยตรงทั้งในส่วนราชการและระดับพื้นที่ อีกประการหนึ่งคือกลุ่มเป้าหมายในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนมีมาก ข้อมูลที่หลากหลายและข้อมูลเป็นตัวที่สำคัญในการนำไปสู่การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและมีคุณภาพ หากข้อมูลไม่มีระบบระเบียบและเพียงพอ ไม่ทันสมัยแล้วการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนทุกประเภทอาจไม่สมบูรณ์และขาดประสิทธิภาพได้ เพราะฉะนั้น

ศูนย์การศึกษาเอกชนโรงเรียนจังหวัดจึงต้องดำเนินการตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้จึงอาจเป็นไปได้ว่าข้าราชการศูนย์การศึกษาเอกชนโรงเรียนจังหวัดจึงมีทัศนคติที่ปฏิบัติมากเกี่ยวกับงานข้อมูลและสถิติ ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวนี้ก็สอดคล้องกับที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2530 : 12) ได้กล่าวไว้ว่าปัญหางานวิชาการของศูนย์การศึกษาเอกชนโรงเรียนจังหวัดที่เกี่ยวกับข้อมูลและสถิติ คือ งานข้อมูลและสถิติมีความยุ่งยากซับซ้อน ขาดระบบ ขาดความสมบูรณ์มีความล่าช้าไม่สามารถรายงานศูนย์การศึกษาเอกชนภาค และกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ตามกำหนด การปรับข้อมูลให้ทันสมัยทำได้ยาก ขาดการประสานงานที่ดีในการจัดเก็บและการนำไปใช้

(2) การปฐมนิเทศ ประชุม ซึ่งแจ้งแก่บุคลากรใหม่ให้เข้าใจปรัชญาแนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดมีทัศนคติว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมากนั้นอาจมีสาเหตุมาจากศูนย์การศึกษาเอกชนโรงเรียนจังหวัดมีบุคลากรใหม่มาสู่องค์การอยู่เสมอและมีหลายประเภท ศูนย์การศึกษาเอกชนโรงเรียนจังหวัดจึงจัดให้มีการปฐมนิเทศ ประชุม ซึ่งแจ้งแก่บุคลากรใหม่ของศูนย์การศึกษาเอกชนโรงเรียนจังหวัดอยู่เสมอ แต่ก็พบว่ามีการปฏิบัติน้อยกว่างานข้อมูลและสถิติ ในการปฐมนิเทศ ประชุม ซึ่งแจ้งแต่ละครั้ง มีการเชิญผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัด ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัดไปเป็นประธานหรือไปร่วมพิธีเปิด-ปิด และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดไปร่วมเป็นเกียรติ หรือใช้สถานที่ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นสถานที่ประชุม จึงต้องประสานกับผู้บริหารโดยตรงทุกครั้งมากกว่าประสานกับเจ้าหน้าที่ เพราะฉะนั้นผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดจึงได้สัมผัสและรับรู้มากจึงมีความเห็นว่าปฏิบัติมากในเรื่องนี้ อย่างไรก็ตามในการประชุม ซึ่งแจ้ง ที่ผู้บริหารการศึกษาระดับจังหวัดเห็นว่าศูนย์การศึกษาเอกชนโรงเรียนจังหวัดปฏิบัติมากนี้ ก็อาจได้มีความสำคัญและมีความจำเป็น ทั้งนี้เพราะบุคลากรที่เข้าสู่งานการศึกษานอกโรงเรียนมีความจำเป็นต้องเข้าใจปรัชญา และแนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อที่จะสามารถนำไปปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนตามหน้าที่รับผิดชอบของตน นอกจากนี้แล้วยังอาจนำความรู้ที่ไปใช้เป็นแนวทางในการริเริ่มสร้างสรรค์งานการศึกษานอกโรงเรียนในรูปแบบของกิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ของชุมชนและประชาชนส่วนรวมต่อไปด้วย ในข้อนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของทรงเดช โคตรสิน (2532 : 135) ที่พบว่าบุคลากรศูนย์การศึกษาเอกชนโรงเรียนจังหวัดบางส่วนยังไม่ใช่ที่เข้าใจ

และรับรู้งานการศึกษาของโรงเรียน เนื่องจากโครงสร้างระบบบริหารงานของศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัดไม่ชัดเจน และมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอซึ่งถ้าหากบุคลากรใหม่มีความ
เข้าใจในปรัชญา และแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนจะทำให้บุคลากรเหล่านั้นมี
อุดมการณ์ ความรู้เกี่ยวกับหลักการ วิธีการสอนเพื่อการพัฒนาการศึกษาผู้ใหญ่อีกไป นอกจากนี้
นั้นศูนย์การศึกษาของโรงเรียนจังหวัดจะต้องให้ความรู้กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่จัดกิจกรรมการ
ศึกษานอกโรงเรียนให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ ปรัชญาของการศึกษานอก
โรงเรียนให้ตรงกัน ทั้งนี้เพราะงานปัจจุบันงานการศึกษาของโรงเรียนที่จัดอยู่นั้นมีหลายหน่วย
งาน ทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชนได้จัดให้กับประชาชน แต่การจัดนั้นเป็นไปในลักษณะต่างคน
ต่างทำ ซึ่งบางหน่วยงานอาจจัดเป็นกิจกรรมเสริมงานหลักของตน หรือบางหน่วยงานอาจจะ
จัดเป็นกิจกรรมโดยเฉพาะ และเป็นไปได้ว่าหน่วยงานที่จัดนั้นอาจยังไม่เข้าใจในเรื่องของ
การศึกษานอกโรงเรียนดีพอ เพราะฉะนั้นศูนย์การศึกษาของโรงเรียนจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงาน
ที่มีหน้าที่จัดการศึกษานอกโรงเรียนโดยตรงและมีบุคลากรพร้อมในด้านนี้ จึงควรจะต้องมีบทบาท
ในการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิด หลักการ ปรัชญาของการศึกษานอกโรงเรียนกับข้าราชการ
ศูนย์การศึกษาของโรงเรียนจังหวัดและหน่วยงานต่าง ๆ และจะต้องมีการประชุมชี้แจงทำ
ความเข้าใจกันบ่อยครั้ง (ไพศาล นาคนิยม. 2528 : 63)

2. บทบาทของศูนย์การศึกษาของโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่

ปฏิบัติจริง

จากผลการศึกษาค้นคว้าบทบาทของศูนย์การศึกษาของโรงเรียนจังหวัด
ด้านการเรียนการสอนตามที่เสนอของข้าราชการศูนย์การศึกษาของโรงเรียนจังหวัด และ
ผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาของโรงเรียนภาคกลาง
ที่โดยรวมนพบว่า บทบาทของศูนย์การศึกษาของโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติ
จริงอยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.14$) แสดงว่าบทบาทของศูนย์การศึกษาของโรงเรียน
จังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริงไม่มากหรือน้อยเช่นเดียวกับด้านบริการทางวิชาการ
แต่ที่อยู่ในระดับมากคือ การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน การจัดทำ
ทะเบียนนักศึกษา มีความสมบูรณ์ สะดวกแก่การค้นหาและให้บริการ การจัดทำทะเบียนนักศึกษา
ที่จัดการศึกษาเป็นระบบ สะดวกแก่การค้นหา และการตรวจสอบผลการศึกษา และที่อยู่ใน

ระดับน้อย คือ การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอื่น และการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศ ติดตามประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

(1) การวัดผลการศึกษาถือเป็นเรื่องสำคัญของการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน เพราะจะเป็นตัวชี้ว่านักศึกษามีความพร้อมทุกด้าน จึงจะสามารถสำเร็จการศึกษาได้หรือไม่และผู้จบการศึกษาวouldใช้สิทธิในการประกอบอาชีพต่อไป การวัดผลจึงมีระเบียบกฎเกณฑ์มากและจำเป็นต้องปฏิบัติตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน เพราะหากไม่ทำตามระเบียบหลักเกณฑ์จะเป็นการผิดวินัย การวัดผลการศึกษาจึงเป็นบทบาทที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเป็นบทบาทที่ปฏิบัติจริงในระดับมาก

(2) การจัดทบทวนเป็นนักศึกษาที่สมัครเข้าเรียนใหม่และที่จบการศึกษา มีความสมบูรณ์สะดวกแก่การค้นหาเพื่อให้บริการ และตรวจสอบผลการศึกษา นับเป็นงานให้บริการที่เป็นภาพลักษณ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด นอกจากนี้ยังเป็นหลักฐานทางการศึกษาที่สำคัญที่จะต้องเก็บไว้เพื่อการตรวจสอบ หากไม่เป็นระบบและไม่สมบูรณ์หรือผิดพลาด นอกจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจะถูกตำหนิว่างานช้าจากบุคคลภายนอกแล้ว หากงานทะเบียนหรือหลักฐานสูญหาย ชำราของการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่รับผิดชอบและผู้อำนวยการอาจถูกสอบสวน มีความผิดทางวินัยด้วยเช่นกัน ประกอบกับนักศึกษาทุกระดับการศึกษา แต่ละปีมีมากต้องทำตลอดทั้งปีและอุทิศเวลาจึงทำให้กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มเห็นว่าปฏิบัติมาก

(3) การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอื่น พบว่ามีการปฏิบัติระดับน้อย ทั้งนี้เป็นงานสำคัญที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดควรปฏิบัติเป็นอย่างยิ่ง เพราะการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิเคราะห์ จะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขในตัวผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนรวมทั้งครูผู้สอน กระบวนการสอน และอุปกรณ์ที่จำเป็น เป็นความก้าวหน้าทางวิชาการทางด้านการเรียนการสอน แต่งานด้านนี้เป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญการของผู้วิเคราะห์ค่อนข้างมาก จึงจะทำได้ ผลการศึกษาดังกล่าวครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ปฏิบัติงานด้านนี้บ่อยและต่ำกว่าด้านอื่น ๆ อาจจะเป็นเพราะขาดผู้ชำนาญการหรือบุคลากร
ที่มีความรู้และความเข้าใจเรื่องนี้เป็นได้ หรืออาจจะให้ความสำคัญในงานด้านอื่น ๆ มาก
เกินไปก็ได้ จึงทำให้มีการละเลยและปฏิบัติงานด้านนี้มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ

(4) การเชิญผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนมา
ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่ได้จากการนิเทศ ติดตามประเมินผล เป็นเรื่องที่ดีเพราะจะทำให้
การนิเทศการศึกษามีประสิทธิภาพ โดยใช้ผลการประชุมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปพัฒนางาน
การเรียนการสอนให้ดีขึ้น โดยมีหน่วยจัดเข้ามาร่วมเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องตามปัญหาและ
ความต้องการ อย่างไรก็ตามเป็นงานที่ต้องใช้เวลาและต้องอาศัยการประสานงาน มีขั้นตอน
ในการดำเนินงานมาก เจ้าหน้าที่อาจมีเวลาในการปฏิบัติงานด้านนี้น้อยกว่าด้านอื่น ๆ จึง
ทำให้ทุกกลุ่มมีทัศนะว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

3. บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการ
ที่ควรปฏิบัติ

จากผลการศึกษาค้นคว้าบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
ด้านบริการทางวิชาการตามทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหาร
การศึกษาระดับจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง โดย
รวมพบว่า บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ควรปฏิบัติ
อยู่ในระดับมากที่สุด ($X = 4.30$) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีความคาดหวังให้ศูนย์
การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปฏิบัติงานด้านบริการทางวิชาการมากที่สุดทุกงาน แต่ก็มีค่า
เฉลี่ยว่าควรปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดคือ การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน
ใหม่ ๆ นำเสนอกรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมแล้วนำไปใช้กับ
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอื่น การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่
ชาวชนบทกลุ่มเป้าหมายการศึกษานอกโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ

(1) การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนใหม่ ๆ
นำเสนอกรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความเหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัดอื่นนั้น ตามความเป็นจริงงานนี้มีความสำคัญ ถ้าทำได้จะทำให้ศูนย์การ

ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมีแนวคิดในการจัดกิจกรรมใหม่ ๆ ที่จะเป็นประโยชน์แก่กรมและศูนย์อื่น แต่งานนี้แม้จะปฏิบัติไม่มากที่สุดก็ไม่มีผลกระทบต่องานของศึกษานอกโรงเรียน เพราะรูปแบบที่เป็นอยู่นับได้ว่ามีความเหมาะสมอยู่แล้วควรเห็นด้านอื่นมากกว่า นอกจากนั้น งานการศึกษานอกโรงเรียนเป็นงานที่จะต้องปฏิบัติให้เหมาะสมและให้เป็นไปตามท้องถิ่น และพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งในแต่ละจังหวัดหรือพื้นที่ต่าง ๆ ย่อมมีข้อจำกัดไม่เหมือนกันกิจกรรมแต่ละอย่าง จึงต้องทำในแบบและวิธีการจัดให้เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อให้เหมาะกับบุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ

(2) การให้บริการโสตทัศนศึกษา จัดนิทรรศการให้แก่ชาวชนบทกลุ่มเป้าหมายการศึกษานอกโรงเรียน บทบาทด้านนี้ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดยังไม่ทันสมัยเท่าที่ควร และอาจเป็นเพราะศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนมีบุคลากรน้อยไม่เพียงพอที่จะให้บริการโสตทัศนศึกษาได้มากเท่าที่ควร ดังที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2524 : 60) ได้กล่าวไว้ว่า ปัญหาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่ผ่านมามีปัญหาในการปฏิบัติงาน คือ ขาดบุคลากรที่จะปฏิบัติงานในพื้นที่ เป้าหมายและบุคลากรปฏิบัติงานหลายด้านมากเกินไป จึงอาจเป็นเหตุให้บุคลากรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจะต้องปฏิบัติงานอื่นด้วย จึงไม่สามารถออกไปให้บริการโสตทัศนศึกษา และจัดนิทรรศการให้แก่กลุ่มเป้าหมายได้ ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้านี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของไพศาล นาคนิยม (2528:61) ที่ว่าแนวโน้มบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในอนาคตจะมีการประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียนให้ประชาชนและหน่วยงานอื่นได้รู้จักมากยิ่งขึ้น จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดยังไม่สามารถประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียนได้มากเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่การให้บริการโสตทัศนศึกษาและการจัดนิทรรศการ ถือเป็นการประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียนอีกรูปแบบหนึ่งเช่นกัน

4. บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ

ผลการศึกษาค้นคว้าบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนตามทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหาร

การศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาอกรโรงเรียนภาคกลาง โดยรวมพบว่า บทบาทของศูนย์การศึกษาอกรโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ควรปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$) แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีความคาดหวังให้ศูนย์การศึกษาอกรโรงเรียนจังหวัดปฏิบัติงานมากที่สุดทุกงานเช่นกัน ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การจัดทำมีพิธีมอบประกาศนียบัตร หลักฐานการศึกษาแก่ผู้จบการศึกษาเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเกิดความภาคภูมิใจแก่นักศึกษา การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาศูนย์การศึกษาอกรโรงเรียนจังหวัด เปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์การศึกษาอกรโรงเรียนจังหวัดอื่น การพัฒนารูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือ การวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียนการสอนสายสามัญ และการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษาอกรโรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศติดตามผล เป็นต้น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ

(1) การศึกษาอกรโรงเรียนเป็นการทำให้โอกาสแก่ผู้ด้อยหรือพลัดโอกาสทางการศึกษาอยู่แล้วหากได้มีการจัดพิธีต่างๆ ที่จะทำให้เป็นการให้กำลังใจและทำให้เกิดความภาคภูมิใจแก่นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาให้มีความรู้สึกได้รับความสำเร็จ มีคุณค่า และมีความสำคัญเท่ากับการศึกษาในระบบโรงเรียน จะได้รับความตั้งใจ มุมานะในการศึกษาต่อ และมีความมั่นใจในการประกอบอาชีพมากขึ้น

(2) การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาการศึกษาอกรโรงเรียนเปรียบเทียบกับนักศึกษาของศูนย์การศึกษาอกรโรงเรียนจังหวัดอื่น การพัฒนารูปแบบของเกณฑ์เครื่องมือที่ดี การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อให้บริการแก่หน่วยจัดการเรียนการสอนสายสามัญที่ดี ในบทบาทที่ปฏิบัติจริงก็อยู่ในระดับน้อย ในบทบาทที่ควรปฏิบัติทุกกลุ่มก็มีความคาดหวังให้ศูนย์การศึกษาอกรโรงเรียนจังหวัดปฏิบัติมากขึ้นแต่ไม่อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด ทั้ง ๆ ที่การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิเคราะห์หลักสูตร การพิจารณาเครื่องมือเกณฑ์ต่าง ๆ ผลการวิเคราะห์จะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขในตัวผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนรวมทั้งครูผู้สอน กระบวนการสอนและอุปกรณ์ที่จำเป็นด้วย จัดเป็นความก้าวหน้าทางวิชาการด้านการเรียนการสอน แต่เนื่องจากงานด้านนี้เป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญการของผู้วิเคราะห์ค่อนข้างมาก ต้องใช้เวลาจึงจะทำได้ เพราะฉะนั้นผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งหนึ่งกลุ่มตัวอย่างจึงคาดหวังให้ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดปฏิบัติงานด้านนี้มากแต่ก็ไม่มากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะขาดผู้ชำนาญการหรือบุคลากรที่มีความรู้และความเข้าใจเรื่องนี้ หากไม่ปฏิบัติมากที่สุดก็ไม่กระทบต่องานการศึกษาออกโรงเรียนดังกล่าวแล้ว หรือบุคลากรอาจให้ความสำคัญในงานด้านอื่นมากเกินไปก็ได้ จึงมีความคาดหวังให้ปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดับมากเท่านั้น

(3) การเชิญผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนมาปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องที่ได้จากการนิเทศ ติดตามผล ก็เช่นเดียวกัน เป็นเรื่องดีเพราะจะทำให้การนิเทศการศึกษามีประสิทธิภาพ โดยใช้เวลาการประชุมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปพัฒนางานการเรียนการสอนให้ดีขึ้นโดยมีหน่วยจัดเข้ามาร่วมเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องตามนโยบายและความต้องการ อย่างไรก็ตามเป็นงานที่ต้องใช้เวลาและต้องอาศัยการประสานงาน มีขั้นตอนในการดำเนินงานมาก เจ้าหน้าที่อาจมีเวลาในการปฏิบัติงานด้านนี้น้อยกว่าด้านอื่น ๆ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีทัศนะว่าปฏิบัติงานในระดับมากเท่ากันดังกล่าวแล้วข้างต้น

สำหรับงานด้านการนิเทศการศึกษาออกโรงเรียนนั้นเป็นงานที่มีความจำเป็นและสำคัญ เพราะการให้คำแนะนำแก่หน่วยรับการนิเทศทุกครั้งที่มีการนิเทศการศึกษาจะเป็นประโยชน์แก่หน่วยจัด เนื่องจากปัญหาคุณภาพการเรียนการสอนในระบบโรงเรียนในปัจจุบันยังไม่ดีพอ นักศึกษามีเวลาเรียนจำกัด ครูมีการสอนในระบบ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2532 : 185-186) เพราะฉะนั้นบทบาทการนิเทศการศึกษาจึงควรจะได้มีการให้คำแนะนำเพื่อนำไปสู่การแก้ไขการเรียนการสอนด้วย ตามหลักการนิเทศการศึกษาออกโรงเรียน ดังที่ทองอยู่ แก้วไทรยะ (2533 : 400) ได้กล่าวไว้ว่า ผลจากการนิเทศการศึกษาจะต้องเป็นข้อมูลย้อนกลับในการนำมาประกอบการวินิจฉัยสั่งการ เพื่อพัฒนางานของหน่วยงานต่อไป

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

(1) บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านบริการทางวิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด และผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลางผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับบทบาทด้านบริการทาง

วิชาการว่า การขาดระบบที่ดีในการจัดเก็บข้อมูล การพัฒนาบุคลากรมีข้อจำกัด กิจกรรม การศึกษาออกโรงเรียนยังจัดไม่ทั่วถึง งานห้องสมุดและที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านยังมิได้มีผู้สนใจ น้อย การจัดทำแผนและโครงการยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร การจัดกลุ่มสนใจยังไม่สนอง ความต้องการของประชาชน และงานโสตทัศนศึกษาปฏิบัติได้ไม่ครอบคลุมพื้นที่ โดยให้ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะบทบาทที่ควรปฏิบัติ คือ ควรพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล ควรให้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง ควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการศึกษาออก โรงเรียน ควรจัดกิจกรรมและประชาสัมพันธ์การใช้ห้องสมุดและที่อ่านหนังสือประจำ หมู่บ้านให้มากขึ้น ควรมีการประสานแผน/โครงการ ทั้งนโยบาย ข้อมูลและยุทธวิธี การจัด กลุ่มสนใจควรตอบสนองความต้องการของประชาชนทั้งอาชีพ และวิทยากร และควรพัฒนา เครื่องมือโสตทัศนศึกษาให้เหมาะสมและทันสมัย

ความคิดเห็นและข้อเสนอดังกล่าวข้างต้น ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและ กรมการศึกษาออกโรงเรียนควรนำไปปฏิบัติได้ โดยเลือกวิธีการที่เหมาะสมตามสภาพแวดล้อม และความเหมาะสม ตัวอย่างเช่นในด้านปัญหาการพัฒนาบุคลากร การแก้ไขควรยึดหลักของ การพัฒนาบุคลากรด้านต่าง ๆ เช่นกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เป็นต้น

(2) บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านการเรียนการสอนที่ ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติ ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า ข้าราชการศูนย์การศึกษาออก โรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษา ออกโรงเรียนภาคกลางผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาท ด้านการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริงว่า หลักสูตรระยะสั้นไม่สนองตอบความต้องการของตลาด แรงงาน การติดตามประเมินผลไม่ทั่วถึง การแนะแนวยังไม่ทั่วถึง การเรียนการสอน สายสามัญขาดคุณภาพและขาดระบบที่ดี และการจัดทำทะเบียน และวัดผลยังไม่รวดเร็วและ คล่องตัว โดยได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะบทบาทที่ควรปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องและสัมพันธ์ กันคือ หลักสูตรระยะสั้นควรจัดตามความต้องการของตลาดแรงงาน ควรเน้นการติดตาม ประเมินผล ควรมีการแนะแนวมากขึ้น การศึกษาสายสามัญเน้นที่ระบบคุณภาพและสื่ ผลิตโอกาสให้มาก และงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาควรรวดเร็วและได้มาตรฐาน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสามารถนำมาปฏิบัติได้ โดยที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจะนำสิ่งเหล่านี้มาพัฒนาและปฏิบัติอย่างจริงจังโดยหาวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมตามสภาพและสถานการณ์ซึ่งก็จะทำให้งานที่เรามีคุณภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. จากการศึกษาต้นฉบับพบว่า บทบาทด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติในงานที่เกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ เช่นการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การศึกษารูปแบบในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ยังปฏิบัติไม่มากเท่าที่ควร เพราะฉะนั้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและการเรียนการสอนให้มากขึ้น
2. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดควรให้ความสำคัญในการเชิญผู้เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเข้าร่วมปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการนิเทศติดตามและประเมินผลเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของการศึกษานอกโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น
3. การประชุมชี้แจงหรือการปฐมนิเทศบุคลากรที่เข้ามาสู่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดใหม่ ควรมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำเพื่อให้บุคลากรดังกล่าวได้ทราบนโยบายแนวทางและความก้าวหน้าของงานการศึกษานอกโรงเรียน
4. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดควรให้บริการโสตทัศนศึกษา และจัดนิทรรศการเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียนแก่กลุ่มเป้าหมาย และเพื่อให้ประชาชนได้ทราบข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับงานการศึกษานอกโรงเรียนด้วย
5. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดควรประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อให้กิจกรรมของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกระจายเข้าถึงพื้นที่อย่างทั่วถึง

6. กรมการศึกษานอกโรงเรียนควรกำหนดแผนและแนวทางพัฒนาบุคลากรทุกกลุ่มในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อให้บุคลากรมีทักษะและศักยภาพทางวิชาการมีมนุษยสัมพันธ์ และมีการประสานงานกับกลุ่มต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านอื่น ๆ นอกจากด้านวิชาการ เช่น ด้านการจัดการศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานและด้านการศึกษาเพื่อปวงชน เป็นต้น
2. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการโดยศึกษาจากทัศนะของบุคคลภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เช่น พัฒนาการจังหวัด เกษตรกรจังหวัด และอุตสาหกรรมจังหวัด เป็นต้น
3. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการในเขตอื่น ๆ เช่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก หรือภาคใต้ด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลส่วนนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดของแต่ละภาคในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความคล้ายคลึงกันในการดำเนินการปฏิบัติงานและนำผลมาใช้ต่อไป

מדריך למורה

บรรณานุกรม

- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. กองปฏิบัติการ. รายงานผลการติดตามผลเบื้องต้นโครงการพัฒนาระบบประสานงานการศึกษานอกโรงเรียนระดับจังหวัด. กรุงเทพฯ : กองปฏิบัติการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2533.
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. คู่มือดำเนินงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ, 2530.
- _____. "การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม" รวมบทความการศึกษานอกโรงเรียน เล่ม 4. โรงพิมพ์เพชรสยามการพิมพ์, 2524.
- ก่อ สวัสดิพานิชย์. การปฏิรูปการศึกษา ม.ป.ท., 2516.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาตามข้อเสนอของคณะกรรมการวางแผนเพื่อปฏิรูปการศึกษา : รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2521.
- คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. หลักทั่วไปในการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : สำนักงาน ก.พ., 2522.
- ณรงค์ศักดิ์ กุลจินต์. งานบริหารการศึกษาศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ด.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.
- ดาวเรือง รัตน์. งานบริหารการศึกษานอกโรงเรียนประเภทศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.
- ติศกุล เกษมสวัสดิ์. ความต้องการทางการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์การศึกษานอกโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- ทองอยู่ แก้วไทรยะ. "การนิเทศงานการศึกษานอกระบบ," เอกสารชุดวิชาการจัดการศึกษานอกระบบ. หน่วยที่ 9 - 15. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2533.
- ทิพวดี ไชยงยศ. บทบาทของสภาตำบลในการส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.

- จิตยา สุวรรณชัย. ความคาดหวังบทบาทของพัฒนากร คณะกรรมการการพัฒนาหมู่บ้าน และเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ. พระนคร : โรงพิมพ์สวนทองถิ่น, 2510.
- ทัศนีย์ บุญทอง. "ทฤษฎีบทบาท : แนวคิดและการนำไปใช้ในวิชาชีพพยาบาล," ใน วารสารพยาบาล 31. 95 : ตุลาคม - ธันวาคม, 2524.
- ทรงเดช โคตรสิน. การศึกษานโยบายและความต้องการในการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์ การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ประคอง กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงแก้ไข). กรุงเทพฯ : บริษัทศูนย์หนังสือ ดร.ศรีสง่า จำกัด, 2528.
- ปัทมา วิถีวัฒนา. สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2523.
- ผ่านศึก แก้วหย่อง. บทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี งานการศึกษาออกโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต). "มหาวิทยาลัยกับการวิจัยทางพุทธศาสนา," ใน วารสารการศึกษาอกระบบ. 5 (15) : 6 ; กันยายน - ธันวาคม 2533.
- ไพศาล นาคนิยม. การศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดในภาคใต้โดยใช้เทคนิคเดลฟาย. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- วิญญู สาธร. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2516.
- _____. การบริหารงานบุคคล. เล่ม 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2517.
- มงคล ศรีไพรวรรณ. บทบาทและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงฯ, 2532.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2531.

วิชัย ดันดีรี และสุชุม มูลเมือง. "การวางแผนการศึกษา," เอกสารประกอบการประชุม

อบรมผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอทั่วราชอาณาจักร ประจำปีงบประมาณ 2527.

กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวง, 2527.

วัฒนา สุตรสุวรรณ. ลับ - เฉพาะผู้เป็นหรือกำลังจะเป็นผู้บังคับบัญชา. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : ไทยอนุเคราะห์ไทย, ม.ป.ป.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือการวางแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรมระดับ

จังหวัด. กรุงเทพฯ : การศาสนา, 2532.

สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์.

นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ม.ป.ป.

———. การจัดการศึกษานอกระบบ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.

สุดใจ เหล่าสุนทร. หลักการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ. นนทบุรี : บริหารนนทบุรี, 2505.

สีปพนธ์ เกตุทัต. "แนวคิดเรื่องการใช้บริการคำปรึกษาแนะนำของมหาวิทยาลัย," วารสาร

การศึกษาแห่งชาติ. 17(1) : 74 - 84 ; ตุลาคม - พฤศจิกายน 2525.

สำนักศึกษา, กรม. กองการศึกษาผู้ใหญ่. โครงการพัฒนาการศึกษานอกระบบโรงเรียนในประเทศไทย.

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2521.

สวัสดิ์ ตี้น. การศึกษานอกระบบ. 2527. (อัดสำเนา)

เอกวิทย์ ณ กลาง. การบริหารการศึกษา. รายงานการประชุมผู้ตรวจการศึกษาและ

ศึกษาธิการจังหวัด พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2516.

อาพันธ์ อาภาภิรม. สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,

2525.

Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed.
New York : Harper and Row, 1972.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education.
4th ed. New York : McGraw-Hill, 1976.

Getzel, Jacob W. Administration as Social Process Quoted in Danial F.
Griffithe Administrative Theory in Education. London : The
McMillan, 1969.

Getzel, Jacob W. and G.W. Guba. "Social Behavior and the
Administrative Process," Social Review. 15 (7) : 102 ; Winter,
1957.

Good, Carter V. Dictionary of Education. 3 rd ed. New York :
McGraw-Hill, 1973.

Hoyle, Eric. The Role of the Teacher. London : Routledge and Kegan
Paul, 1969.

McDonal, Richard R. and James, Schellenberg. Selected Reading and
Project in Social Psychology. New York : Random House, 1971.

חברת אדמת

ที่ ทม 1007/5122

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 พฤศจิกายน 2536

เรื่อง ขอดำเนินการ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวรัตติกาล พรหมสุวรรณ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความช่วยเหลือในการศึกษาต้นคว้า เพื่อทำปริญญา
นิพนธ์ เรื่อง บทบาทของศูนย์การศึกษาของโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการตามที่ขอของข้าราชการ
ศูนย์การศึกษาของโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์
การศึกษาของโรงเรียนภาคกลาง

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.สุนทร	โคตรบรรเทา	ประธาน
ดร. เพ็ญแข	ประจักษ์ปัจฉิม	กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความช่วยเหลือ คือ ขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความ
ร่วมมือให้ผู้ช่วยการการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตภาคกลาง ตอบแบบสอบถามในระหว่างเดือน
ธันวาคม 2536 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ดิเรก ฟูสุวรรณ์

(ดร.ดิเรก ฟูสุวรรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.258-4119

ที่ ทม 1007/5123

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 พฤศจิกายน 2536

เรื่อง ขอดำเนินการ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวรัตติกร พรหมสุวรรณ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะขอความสะดวกในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อทำปริญญา
โท เรื่อง บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการตามที่เสนอของข้าราชการ
ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์
การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ. ดร. สุนทร

โคตรบรรเทา

ประธาน

ดร. เพ็ญแข

ประจักษ์ปัจฉิม

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความ
ร่วมมือให้ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และหัวหน้าฝ่าย ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ในเขตภาค
กลาง ตอบแบบสอบถามในระหว่างเดือนธันวาคม 2536 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่บัณฑิตวิทยาลัย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร. ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/5124

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 พฤศจิกายน 2536

เรื่อง ขอดความอนุเคราะห์

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวรัตติกพร พจนสุวรรณ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการตามทัศนะของข้าราชการ
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์
การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.สุนทร

โศตรบรรเทา

ประธาน

ดร. เพ็ญแข

ประจักษ์ปัจฉิม

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอดความอนุเคราะห์ คือ ขอนหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความ
ร่วมมือให้ศึกษาธิการจังหวัด ในเขตภาคกลาง ตอบแบบสอบถามในระหว่างเดือนธันวาคม 2536
เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.258-4119

ที่ ศธ 1404/37467

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

29 พฤศจิกายน 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วยนางสาวรัตติกาล พรหมสุวรรณ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการตามทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง และมีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล โดยตอบแบบสอบถามจากท่าน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาและทางด้านวิชาการ จึงเห็นควรให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ประสิทธิ์ แดงรัมย์

(นายประสิทธิ์ แดงรัมย์)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

กองวิชาการ

โทร. 2810588

ที่ ศธ 1103/7866

กรมการศึกษานอกโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

30 พฤศจิกายน 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 6 ชุด

ด้วยกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้รับแจ้งจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรว่า นางสาวรัตติกาล พรณสุวรรณ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการตามที่เสนอของข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง และมีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลโดยตอบแบบสอบถามจากผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายแผนงานและโครงการ หัวหน้าฝ่ายติดตามและประเมินผล หัวหน้าฝ่ายพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน และหัวหน้าฝ่ายทะเบียนและวัดผลการศึกษา (ตามโครงสร้างเดิม)

กรมการศึกษานอกโรงเรียนพิจารณาแล้วเห็นว่า วิทยานิพนธ์เรื่องที่จะเป็นประโยชน์ต่องานของกรมการศึกษานอกโรงเรียน จึงเห็นควรให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามดังนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ทองอยู่ แก้วไทรยะ

(นายทองอยู่ แก้วไทรยะ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

กองการเจ้าหน้าที่

โทร. 2826898

ที่ ศธ 0202/34155

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กทพ. 10300

26 พฤศจิกายน 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน ศึกษาธิการจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวรัตติกาล พรหมสุวรรณ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการตามทัศนะของข้าราชการศูนย์ การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดในเขตความรับผิดชอบของศูนย์ การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง และมีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล โดยตอบแบบสอบถามจากท่าน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา และทางด้านวิชาการ จึงเห็นควรให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ประสาน สารพันธ์

(นายประสาน สารพันธ์)

ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กองการเจ้าหน้าที่

โทร. 2802863

โทรสาร. 2822716

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการตามทัศนะของ
ข้าราชการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด
ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะรวบรวมความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการ ทั้งที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติ จากการรับรู้และจากการได้ปฏิบัติงานในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ว่าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดได้แสดงบทบาทด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริงมากน้อยเพียงใด และท่านคาดหวังให้ปฏิบัติอย่างไร ความคิดเห็นที่ได้จากท่านมีประโยชน์ในการนำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของส่วนรวมต่อไป
2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ส่วนตัวของผู้ตอบ
 - ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติ
 - ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการ ที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติ
3. เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ กรุณาอย่าเว้นส่วนหนึ่งส่วนใด หรือเขียนหนึ่งข้อใดไว้

ตอนที่ 1

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () ให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ตำแหน่ง

- () ผู้อำนวยการ
- () ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
- () หัวหน้าฝ่าย
- () ศึกษานิเทศก์จังหวัด
- () ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

2. เพศ

- () ชาย
- () หญิง

3. อายุ

- () ต่ำกว่า 35 ปี
- () 35 - 45 ปี
- () 46 ปีขึ้นไป

4. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน

- () ต่ำกว่า 5 ปี
- () 5 - 10 ปี
- () 11 ปีขึ้นไป

5. คุณวุฒิทางการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี

() ปริญญาตรี

() ปริญญาโทขึ้นไป

6. ที่ตั้งของจังหวัดอยู่ภายใต้โครงการพัฒนาอันใดอันหนึ่ง

() อยู่

() ไม่อยู่

ถ้าอยู่โปรดให้รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการพัฒนานั้น ๗.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2

บทบาทของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริงและที่ควรปฏิบัติ

คำชี้แจง

- ก. ข้อความที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อเป็นบทบาทของศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการ ให้ท่านแสดงความคิดเห็นว่าศูนย์การศึกษาเอกโรงเรียนจังหวัดได้ปฏิบัติจริงและท่านคาดหวังให้ปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาททางด้านการแต่ละข้อมากน้อยเพียงใด ในสภาพที่เป็นอยู่หรือที่ท่านพบเห็น โดยแบ่งระดับคะแนนดังนี้

ถ้าท่านให้คะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติจริงน้อยที่สุดและควรปฏิบัติ
น้อยที่สุด

ถ้าท่านให้คะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติจริงน้อยและควรปฏิบัติเพียง

ถ้าท่านให้คะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติจริงปานกลางและควรปฏิบัติ
ปานกลาง

ถ้าท่านให้คะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติจริงมากและควรปฏิบัติมาก

ถ้าท่านให้คะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติจริงมากที่สุดและควรปฏิบัติ
มากที่สุด

- ข. ความคิดเห็นของท่านในแต่ละข้ออยู่ในระดับใด ขอให้ท่านเขียนเครื่องหมาย /
ลงในระดับนั้นในช่องขวามือของแต่ละข้อ ทั้งในช่องปฏิบัติจริงและควรปฏิบัติ

ข้อที่	บทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน ด้านวิชาการ	ปฏิบัติจริง					ควรปฏิบัติ				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
15	การให้บริการโสตทัศนศึกษาจัดนิทรรศการ ให้แก่ชาวชนบทกลุ่มเป้าหมายการศึกษา ออกโรงเรียน										
16	การวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการ ศึกษาออกโรงเรียน เพื่อหาแนวทาง พัฒนากิจกรรมที่เหมาะสม										
17	การประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยจัดการศึกษาออกโรงเรียนในการ พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโดยใช้ผล จากการวิเคราะห์										
18	การสำรวจความต้องการทางด้าน อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม การศึกษาออกโรงเรียน										
19	การจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม การศึกษาออกโรงเรียนเพื่อให้บริการ แก่ส่วนราชการที่เป็นหน่วยจัดการศึกษา ออกโรงเรียน										
20	การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษา ออกโรงเรียนใหม่ ๆ นำเสนอกรมการ ศึกษาออกโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความ เหมาะสมแล้วนำไปใช้กับศูนย์ฯ จังหวัดอื่น										

ตอนที่ 3

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง

โปรดให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริง และที่ท่านคาดหวังให้ปฏิบัติของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ด้านบริการทางวิชาการ ได้แก่ การรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลสถิติ การจัดทำแผนงานและโครงการ การพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร การพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนด้านการจัดกลุ่มสนใจ ที่อ่านหนังสือและแหล่งความรู้ ห้องสมุดประชาชน โรงสัณฑ์ศึกษาและนิทรรศการ

ที่ปฏิบัติจริงมีความเห็นดังนี้คือ.....

.....

.....

.....

ที่ควรปฏิบัติมีความเห็นดังนี้คือ.....

.....

.....

.....

2. ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดการศึกษาสายสามัญ การฝึกอบรมวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ การจัดหาทุนเรียน วัสดุและมาตรฐานการศึกษา การนิเทศติดตามและประเมินผล

ที่ปฏิบัติจริงมีความเห็นดังนี้คือ.....

.....

.....

ที่ควรปฏิบัติมีความเห็นดังนี้คือ.....

.....

.....

3. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมใจตอบแบบสอบถามครบทุกข้อ

ประวัติของผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ นางสาวรัตติกกร ชื่อสกุล พรณสุวรรณ

สถานที่เกิด อำเภอพรหมนครคีรีอยุธยา จังหวัดพรหมนครคีรีอยุธยา

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 60/49 ตำบลไร่เชิง อำเภอสว่างพรหม
จังหวัดนครปฐม 73210

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม 5

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา

สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2530 บริหารธุรกิจบัณฑิต

วิชาเอกการจัดการทั่วไป

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ.2537 การศึกษามหาบัณฑิต

วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

บทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการตามที่คณะของข้าราชการ
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด
ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง

บทคัดย่อ

ของ

รัตติกาล พจนสุวรรณ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

กันยายน 2537

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาทัศนะของข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริง และที่ควรปฏิบัติของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง และเพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด เกี่ยวกับบทบาทด้านวิชาการของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ คือ ข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาคกลาง 17 จังหวัด ประกอบด้วยผู้อำนวยการ 17 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 17 คน หัวหน้าฝ่าย 68 คน ศึกษาธิการจังหวัด 17 คน และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด 17 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 136 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน โดยสอบถามสภาพภาพส่วนตัวใช้แบบเลือกตอบและปลายเปิด สอบถามบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดด้านวิชาการที่ปฏิบัติจริง และที่ควรปฏิบัติ ใช้แบบประเมินค่า และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะใช้แบบปลายเปิด สถิติที่ใช้คือค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและความถี่ ผลการศึกษาค้นคว้าที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดที่ปฏิบัติจริงด้านบริการทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่อยู่ในระดับมากคือการจัดทำแผนการศึกษาออกโรงเรียน 5 ปี แผนพัฒนาประจำปีและแผนปฏิบัติการประจำปี ส่วนด้านการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่อยู่ในระดับมาก เช่น การวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ทุกขั้นตอน เป็นต้น

2. ข้าราชการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดและผู้บริหารการศึกษาของจังหวัด มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดที่ควรปฏิบัติด้านบริการทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่อยู่ในระดับมากเช่น การศึกษารูปแบบ

THE ROLES OF THE PROVINCIAL NONFORMAL EDUCATION CENTERS IN ACADEMIC
AFFAIRS AS PERCEIVED BY THEIR OFFICIALS AND THE PROVINCIAL
ADMINISTRATORS IN PROVINCES UNDER THE CONTROL OF THE
CENTRAL REGIONAL NONFORMAL EDUCATION CENTER

AN ABSTRACT

BY

RATTIGORN PARANASUWAN

Presented in Partial fulfilment of the requirements for the
Master of Education Degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

September 1994

The purposes of this study were to study opinions of the officials in provincial nonformal education centers and provincial educational administrators towards the actual academic roles and desirable academic roles of nonformal education centers in the region under the control of the Central Regional Nonformal Education Center, and to study the additional opinions of the officials in provincial nonformal education centers and provincial educational administrators in the region under the control of the Central Regional Nonformal Education Center.

The sample used for this study were the officials in provincial nonformal education centers and provincial educational administrators in the region under the control of the Central Regional Nonformal Education Center in 17 provinces, including 17 directors, 17 academic assistant directors, 68 Section - chiefs, 17 Provincial Educators and 17 Directors of Provincial Primary Educators. The total in this sample is 136. The instrument used for collecting data is questionair with 3 sections. Multiple choice and open - ended were used to ask about personal histories. : rating - scale used to ask the actual academic roles and desirable academic roles in nonformal education centers, and open - ended use to ask the additional opinions. The statistics used for analyzing data were percentage, standard deviation and frequency. The main study finding were summarized as follows:-

1. The officials in provincial nonformal education centers and provincial educational administrators perceived the actual academic service roles in all at a moderate level, but at a high level on making 5 - year nonformal education plan, annual

development plan and annual operational plan. The instructional aspects roles in all at a moderate, but at a high level on educational evaluation in line with regulations in all steps.

2. The officials in provincial nonformal education centers and provincial educational administrators perceived the desirable academic service roles in all at the highest level, but at a high level on studying new activity organizing patterns of nonformal education to submit for the Department's approval and use in other centers. The instructional aspects roles in all at the highest level, but at a high level on analysis the achievement of student's studies in the provincial nonformal education centers then compared with students from other provincial nonformal education centers.

3. The officials in provincial nonformal education centers and provincial educational administrators perceived the additional opinions of the actual and desirable academic service on no good system in collecting data, limited staff development. They gave some suggestions that good methods for collecting data be developed and to developing human resources at every level.

The instructional aspects of the actual and desirable are short - courses not meeting needs of labour market, supervision, follow - up and guidance not widely practiced. They gave some suggestions that short - courses be organized in line with needs of labour market, supervision, follow - up and guidance be more emphasized. The other additional suggestion that the District Nonformal Education Centers should have more clear structure in order to be successfully establishment.